

Книгата, която държите в ръцете си е уникална по съдържание. Тя отразява най-великото, най-важното събитие,, което се е случило на земята и във вселенатаили поне милиарди хора претендират, че е такава:

СМЪРТТА НА ХРИСТОС НА КРЪСТА!

Затова просто е необходимо тя да се прочете.

Можете да не сте съгласни с интерпретацията на това събитие, може да не го разбирате, може да не го приемате за себе си, но трябва да го знаете; най-малкото, защото цялата човешка история е повлияна от него, защото е втъкано в най-фините деайли на чоешкия живот и защото засяга съдбоносно всяка личност.

И дори да го отхвърлите, поне ще знаете какво отхвърляте.

ЕВАИТ

СВЕТЛИНА ОТ КРЪСТА

Е. Вайт

Светлина от кръста

**Христовите страдания за
спасението на света**

Издателство "Нов живот"
София, 1994 г.

Съдържание

Въведение	5
Слуга на слугите	7
“За Мое възпоменание”	15
“Да се не смущава сърцето ви!”	20
Гетсимания	28
Пред Анна и съдилището на Каяфа	42
Юда	61
В съдилището на Пилат	63
Голгота	88
В гробницата на Йосиф	110
“Той възкръсна”	123
“Защо плачеш?”	131
Пътят към Емаус	139
“Мир вам!”	145
Отново край езерото	150
“При Моя Отец и при вашия Отец”	158

From *Desire of Ages* by E. White
 © Copyright 1990 by Better Living Publications
 ASI Missions, Inc., 12501 Columbia Pike,
 Silver Springs, Md. 20904

Всички права запазени. Никая част от тази книга не
 може да бъде издавана в каквато и да е форма без пис-
 меното съгласие на издателите.

Превод от английски Кремен Кръстев
 Компютърно оформление Димитър Илиев

ВЪВЕДЕНИЕ

Предлаганата книга представлява част от шедьовъра на американската писателка Елена Гулд Вайт "Желание на вековете". В огромната литература, пресъздаваща живота и делото на Исус Христос, едва ли има друго произведение, което с такова проникновение и дълбочина да разглежда вътрешния духовен живот на Спасителя.

Историята на спасението, поместена в Библията - боговдъхновеното Божие слово, е твърде драматична. Тя е органически свързана с появяването на греха във вселената, с бунта на най-висшето сътворено същество на Небето и ръководител на ангелския свят, наречен "Хелел" (блестящ) в еврейския оригинал на Библията и "Луцифер" (светлоносец) - в латинския ѝ превод. При по-дълбоко изследване на Свещеното писание става ясно, че злото се е появило на Небето много преди сътворението на нашата малка планета и е пренесено на нея от същия висш херувим, който по-късно получава името "Сатана", означаващо противник, враг. Противник на Бога и доброто, враг на създадения човек, хомо сапиенс, на земята.

Бог не е планирал злото и земята не е опитно поле, както някои си представят, но в Своето абсолютно познание Той го е предвидял и е взел превантивни мерки, за да посрещне кризата в космически мащаб, когато тя се появи. Още преди сътворението на света, както ни пояснява Новият завет, Бог е приготвил спасителен план, който влиза в сила при появяването на греха. Съгласно този план в центъра на спасителната акция

трябвало да застане второто лице на Божеството, Бог Син, Който става наш Спасител и Когото наричаме Господ Исус Христос.

Преди около 2000 години Божият Син напусна Небето и се въплъти чрез утробата на една почтена жена на име Мария, която целият християнски свят нарича Дева Мария. Вземайки нашето човешко естество, за да ни помогне и спаси ефективно, Христос запази и Божественото Си естество. Затова нашият Спасител е наречен Богочовекът Исус Христос.

Четири евангелия в Новия завет ни представят живота и ученията на Христос; те са и най-автентичният документ на християнството. В тях четем, че след един живот, изпълнен с любов към човешкия род и предал великите принципи и идеали на Божието царство, на около 33-годишна възраст Христос принася Себе Си в жертва за греховете на човечеството на хълма Голгота в Палестина, издействайки с това спасението на всеки син и дъщеря на Адам. Най-хубавият стих на Божието слово гласи: **“ЗАЩОТО БОГ ТОЛКОВА ВЪЗЛЮБИ СВЕТА, ЧЕ ДАДЕ СВОЯ ЕДИНОРОДЕН СИН, ЗА ДА НЕ ПОГИНЕ НИТО ЕДИН, КОЙТО ВЯРВА В НЕГО, НО ДА ИМА ВЕЧЕН ЖИВОТ”** - ЙОАН 3:16.

АГОП ТАХМИСЯН

Слуга на слугите

Лука 22:7-18, 24; Йоан 13:1-17

В таванската стая на едно жилище в Ерусалим Христос седеше на трапезата с учениците Си. Те се бяха събрали, за да отпразнуват празника Пасха. Спасителят пожела да го отпразнува насаме с учениците Си. Знаеше, че часът Му е дошъл. Самият Той беше истинското пасхално Агне и трябваше да бъде пожертван в деня, в който се ядеше пасхата. Исус се намираше точно пред момента, когато трябваше да изпие чашата на гнева. Скоро щеше да получи Своето последно кръщение в страданията. Но Му оставаха още няколко спокойни часа и Той искаше те да бъдат полезни за любимите Му ученици.

Целият живот на Христос бе живот на неогоистична служба. “Не... да Му служат, но да служи...” (Матей 20:28) - това бе урокът на всяка Негова постъпка. Но учениците още не бяха научили този урок. Затова на последната пасхална вечеря Исус го повтори, като го илюстрира чрез един пример, запечатал се завинаги в техните умове и сърца.

Исусовите беседи с учениците Му бяха обикновено време на спокойна радост и затова всички ги ценяха високо. Пасхалните вечери представляваха събития, към които се проявяваше специален интерес; но сега Исус бе загрижен. На сърцето Му бе тежко, а лицето Му бе помръкнало. Когато се срещна с учениците Си в горницата, те усетиха, че нещо тежи на душата Му и макар да не знаеха причината, Му съчувстваха в Неговата скръб.

Като се събраха около масата, Той им каза със затрогваща тъга: "Твърде много Съм желал да ям тази пасха с вас, преди да пострадам; защото ви казвам, че няма вече да я ям, докле се не изпълни Божието царство. И като прие чашата, благодари и рече: Вземете това и разделете го помежду си; защото ви казвам, че няма вече да пия от плода на лозата, докато не дойде Божието царство."

Христос знаеше, че е дошло времето да си заmine от този свят и да отиде при Отец. "...като беше възлюбил Своите, които бяха на света, докрай ги възлюби." Сега вече Той се намираше в сянката на кръста и болката измъчваше сърцето Му. Знаеше, че ще бъде изоставен в часа на предателството. Знаеше, че ще бъде умъртвен по най-унизителния начин - начинът за умъртвяване на престъпниците. Знаеше каква неблагоприятност и жестокост щяха да проявят тези, които бе дошъл да спаси. Знаеше каква голяма жертва щеше да направи и за колко много хора щеше да бъде напразна. Като разбираше какво му предстои, естествено е да е бил съкрушен при мисълта за собственото Си унижение и страдание. Но Той гледаше на дванадесетте като на Свои собствени, които, след като свършат позорът, мъките и болките, ще останат сами да се борят в този свят. Мислите Му за предстоящото страдание бяха винаги свързани с мисълта за Неговите ученици. Исус не мислеше за Себе Си. Най-голямата грижа, изпълваща съзнанието Му, бе за тях.

През тази последна вечер Исус имаше да каже толкова много неща на учениците Си. Ако бяха готови да приемат онова, което Той желаше да им предаде, щяха да се избавят от очакващите ги сърцераздирателна мъка, разочарование и неверие. Но Исус видя, че

те не биха могли да понесат приказките Му. Вгледа се в лицата им и думите на предупреждение и утеха замръзнаха на устните Му. Миговете отминаваха в мълчание. Исус явно чакаше. Учениците се чувстваха неловко. Съчувствието и нежността, пробудени в тях от Христовата скръб, изглежда бяха отминали. Изпълнените със скръб думи, с които Той им посочваше Своето страдание, им бяха направили съвсем слабо впечатление. Разменените помежду им погледи говореха за ревност и съперничество.

Имаше "препирня помежду им, кой от тях се счита за по-голям". Спорът се водеше в присъствието на Христос и Го натъжи и нарани. Учениците все още държаха на любимата си идея, че Христос ще наложи властта си и ще заеме престола на Давид. А всеки от тях силно желаше в сърцето си да заеме най-висшето място в царството. Всеки беше оценил себе си и другите и вместо да гледа на своите братя като на по-достойни, поставяше себе си на първо място. Искането на Яков и Йоан да седнат отдясно и отляво на трона на Христос бе възбудило негодуванието на останалите. Да се осмелят двамата братя да поискат най-високите постове - това така възбуди десетте, че имаше опасност между тях да се създаде пълно отчуждение. Почувстваха се онеправдани, че верността и талантите им не бяха оценени правилно. Най-зле настроен срещу Яков и Йоан бе Юда.

Когато учениците влязоха в стаята за вечеря, сърцата им бяха изпълнени с негодувание. Юда успя да седне до Христос, от лявата Му страна. Йоан беше отдясно. Юда бе решил да заеме най-високо място, а за такава се смяташе най-близкото до Христос. При това бе предател!

Беше възникнала и друга причина за разногласие. Съществуваше обичай при угощенията някой прислужник да измие краката на гостите. И за този случай бяха направени съответните приготовления. Каната, легенът и кърпата бяха готови; но не присъстваше слуга, така че измиването трябваше да сторят учениците. А всеки от тях, поддал се на наранената си гордост, беше решил да не върши работата на слуга. Всички проявиха стоическо безразличие, сякаш не съзнаваха, че им предстои да направят нещо. Чрез мълчанието си отказваха да се смирят!

Как трябваше Христос да промени състоянието на тези бедни души така, че злото да не удържи окончателна победа над тях? Как трябваше да им покаже, че ако само изповядват, че са Негови ученици, това още не ги прави такива, нито им осигурява място в царството Му? Как би могъл да им покаже, че службата от любов и истинското смирение са нещата, съставляващи истинското величие? Как да разпали любовта в сърцата им и да им даде възможност да разберат онова, което Той копнееше да им каже?

Учениците не даваха никакъв знак, че ще станат да послужат един на друг. Исус изчака малко, за да види какво ще направят. И Той, Божественият Учител, стана от трапезата. Съблече връхната Си дреха, за да не Му пречи при движенията, взе кърпата и я препаса. Изненадани, учениците Го изгледаха с интерес и смълчани чакаха да видят какво ще последва. Исус "наля вода в умивалника и почна да мие нозете на учениците и да ги изтрива с престилката, с която бе препасан". Тази Негова постъпка отвори очите им. Горчив срам и унижение изпълниха сърцата им. Те разбраха неизговорения упрек и се видяха в съвсем нова светлина.

По този начин Христос изрази Своята любов към учениците Си. Техният егоистичен дух Го изпълваше със скръб, но Той не влезе в спор, за да разреши тяхното затруднение. Вместо това им даде пример, който никога нямаше да забравят. Любовта Му към тях не можеше да се разклати лесно или да угасне. Знаеше, че Бог-Отец Му е дал всичко в ръцете и че е дошъл от Бога и при Бога отива. Съзнаваше напълно Своята Божественост. Но бе свалил царската Си корона и царската Си одежда и бе станал слуга. Едно от последните неща в земния Му живот бе да се препаше като слуга и да извърши неговата работа.

Преди Пасхата Юда се бе срещнал за втори път със свещениците и фарисеите и бе сключил с тях договор да предаде Исус в ръцете им. След това обаче пак се смеси с учениците, като че е съвсем невинен и не е извършил нищо лошо, и участваше в приготовленията за празника. Учениците не знаеха нищо за намеренията на Юда. Единствен Исус можеше да прочете неговата тайна. Но въпреки това Той не го изложи. На Исус Му беше скъпа неговата душа. Изпитваше такава загриженост и мъка, каквато изпитваше към Ерусалим, когато плака за осъдения град. Сърцето Му викаше: "Как да се откажа от тебе?" Юда почувства принуждаващата сила на тази любов. Когато ръцете на Спасителя миеха измърсените му крака и ги изтриваха с кърпата, сърцето му се развълнува и изпита силен подтик да изповяда греха си веднага и на място. Но не искаше да се унижи. Вкорави сърцето си за покаяние и старите трепети, отстранени за момент, надвиха отново. Сега той се почувства оскърбен от Христовата постъпка - да мие краката на учениците Си. Щом Исус може така да се унижи - мислеше си Юда, - Той не би могъл да бъде цар

на Израил. Всяка надежда за светска слава в едно земно царство бе срината. Бе доволен, че нямаше какво да се спечели от следването на Христос. След като Го видя да се унижава така, още повече затвърди решението си да се отрече от Него и да се обяви за измамен. Завладян бе от злото и реши да предаде Христос, както се бе уговорил.

Когато избираше къде да седне на масата, Юда се бе постарал да заеме първото място и Христос като слуга обслужи първо него. Йоан, към когото Юда бе изпитвал толкова голямо озлобление, остана последен. Но той не прие това за упрек или пренебрежение. Учениците бяха дълбоко покъртени, наблюдавайки постъпката на Христос. Когато дойде ред на Петър, той възкликна изумен: "Господи, Ти ли ще ми умиеш нозете?" Христовото снизхождение сломи сърцето му. Засрами се от мисълта, че никой от учениците не бе извършил тази работа на слуга. "Това, което Аз правя - каза Христос, - ти сега не знаеш, но отпосле ще разбереш." Петър не можеше да понесе гледката - неговият Господ, за Когото той вярваше, че е Божият Син, да върши работата на един слуга! Цялата му душа се надигна срещу унижението. Не съзнаваше, че тъкмо затова дойде Христос на този свят. С голяма решителност каза: "Ти няма да умиеш моите нозе до века!"

Христос с изключителна сериозност отговори: "Ако не те умия, нямаш дял с Мене!" Службата, която Петър отказваше да приеме, беше символ на едно по-висше очистване. Христос бе дошъл да умие сърцето от петното на греха. Като не позволи на Христос да измие нозете му, Петър отказа по-висшето очистване, включено в по-низшето. В действителност той отхвърляше своя Господ. Не е унижение за нашия Господ да Му по-

зволим да работи за нашето очистване. Истинското смирение означава да приемем с благодарно сърце всяко средство, предвидено за наше добро.

При думите "ако не те умия, нямаш дял с Мене" Петър отстъпи от своята гордост и упоритост. Той не можеше да понесе мисълта да бъде отделен от Христос. Това за него би означавало смърт! "Господи, не само нозете ми - каза той, - но и ръцете, и главата! Исус му каза: Който се е окъпал, няма нужда да умие друго, освен нозете си, но е цял чист!"

Тези думи имат по-дълбок смисъл, отколкото само телесна чистота. Христос продължава да говори за по-висшето очистване, илюстрирано от по-низшето. Излеплият от банята бе чист, но обутите му в сандали нозе скоро се изцапваха от праха и имаше нужда пак да се измият. Така и Петър, и братята му бяха измити във великия Извор, открит за измиване на греха и нечистотата. Христос ги призна за Свои. Но изкушението ги бе подвело към злото и те все още се нуждаеха от Неговата очистваща благодат. Когато Христос препаса кърпата, за да измие праха от краката им, Той искаше с тази Си постъпка да измие отчуждението, завистта и гордостта от сърцата им. Последниците бяха много по-важни, отколкото самото измиване на прашните им крака. С този дух, който ги бе обхванал в момента, не бяха готови за общуване с Христос. Докато не бъдеха доведени до състояние на смирение и любов, не биха били готови да участват в пасхалната вечеря, нито пък във възпоменателната служба, която Христос възнамеряваше да установи. Сърцата им трябваше да бъдат очистени. Гордостта и себичността създават разделение и омраза, но Исус отми всичко това с измиването на нозете. Настъпни промяна на чувствата. Като ги погледна, Той вече

можеше да каже: "Вие сте чисти!" Настъпило бе сърдечно единство и взаимна любов. Те бяха станали смире-ни и готови да приемат поучения. Вече всеки освен Юда бе готов да отстъпи първото място на другия. Сега, със сломени и изпълнени с благодарност сърца, можеха да приемат Христовите думи.

Исус каза на учениците: "Вие сте чисти, но не всички." Бе измил нозете на Юда, но Юда не предаде сърцето си. То не бе очистено. Юда не отстъпи и не се предаде на Христос.

След като Исус изми нозете на учениците, облече дрехата Си, седна пак при тях и им каза: "Знаете ли какво ви сторих? Вие Ме наричате Учител и Господ; и добре казвате, защото Съм такъв. И тъй, ако Аз, Господ и Учител, ви умих нозете, то и вие сте длъжни един на друг да си миете нозете. Защото ви дадох пример да правите и вие, както Аз направих на вас. Истина, истина ви казвам, слугата не е по-горен от господаря си, нито пратеникът е по-горен от онзи, който го е изпратил."

Христос искаше учениците Му да разберат, че макар да бе умил нозете им, това не накърняваше ни най-малко Неговото достойнство. "Вие Ме наричате Учител и Господ и добре казвате, защото Съм такъв." И понеже беше безгранично по-горен от тях, Той придаде благодат и значение на тази служба. Никой не бе така издигнат и възвишен, както Него; и въпреки това се сниши до изпълняване на най-скромния дълг. Сам Той - равният на Бога - изпълни службата на слуга към учениците. Докато те се бореха за най-високото място, Исус - пред Когото всеки ще се преклони, Исус, Комуто ангелите на славата смятат за чест да служат - се наведе, за да измие нозете на онези, които Го наричаха Господ. Изми нозете дори на Своя предател!

„За Мое Възпоменание“

Матей 26:20-29; Марко 14:17-25; Лука 22:14-23; Йоан 13:18-30

"...Господ Исус през нощта, когато беше продаден, взе хляб и като благодари, разчупи и рече: Това е Мое-то тяло, което е разчупено за вас; туй правете за Мое възпоменание. Така взе и чашата след вечерята и рече: Тая чаша е новият завет в Моята кръв; това правете всеки път, когато пиете за Мое възпоменание. Защото всеки път, когато ядете тоя хляб и пиете тая чаша, възвестявате смъртта на Господа, докле дойде Той" (1Кор. 11:23-26).

Христос стоеше на преходната точка между две религии и техните два велики празника.

ПАСХАТА бе установена като спомен за освобождението на Израил от египетско робство. Бог бе заповядал историята за нейния произход да бъде разказвана и повтаряна на децата, когато година след година питат родителите си за значението на този обред. Така споменът за удивителното спасение щеше да остава винаги пресен в умовете на всички.

ОБРЕДЪТ НА ГОСПОДНЯТА ВЕЧЕРЯ бе даден, за да възпоменава това велико спасение, издействано чрез смъртта на Христос. Докато Той дойде втори път със сила и със слава, този обред трябва да бъде празнуван.

При освобождението им от Египет израилевите чада ядоха пасхалната вечеря прави, препасани през кръста и с тоягите си в ръце, готови за път. Начинът, по

който отпразнуваха този обред, бе в хармония с тяхното състояние; защото им предстоеше да бъдат изгонени от египетската земя и да предприемат мъчително и трудно пътуване през пустинята. Но по времето на Христос нещата се бяха променили. Сега не им предстоеше изгонване в чужда страна, живееха в собствената си земя. В съгласие с останалото, което им бе дадено, те ядяха пасхалната вечеря полулегнали. Около масата се поставяха кушетки и гостите полулежаха, подпирани на лявата си ръка, а дясната ръка беше свободна, за да си служат при яденето. При такава поза всеки гост можеше да облегне глава на гърдите на седящия до него. А понеже краката бяха от другата страна на кушетката, те лесно можеха да бъдат измити от някого, който заобиколи кръга от външната му страна.

“И като ядяха, Исус взе хляб и като благослови, разчупи, даде им и рече: Вземете, яжте - това е Моето тяло. Взе и чашата, благослови и даде им и те всички пиха от нея, и рече им: Това е Моята кръв на новия завет, която се пролива за мнозина. Истина ви казвам, че няма вече да пия от плода на лозата до оня ден, когато ще го пия нов в Божието царство.”

Юда, предателят, също присъстваше на светопричастната служба. Той прие от Исус символите на съкрушеното му тяло и пролятата Му кръв. Чу думите: “Туй правете за Мое възпоменание.” И стоейки там, в самото присъствие на Божия Агнец, предателят размисляше върху своя тъмен план, обладан от мрачните си, отмъстителни мисли.

При измиването на нозете Христос бе дал достатъчно доказателство, че е разбрал характера на Юда. “Не всички сте чисти” (Йоан 13:11) - каза Той. Тези думи убедиха лицемерния ученик, че Христос е прочел тай-

ните му намерения. Сега Исус заговори още по-открито. Докато седяха край масата, Той каза, поглеждайки учениците Си: “Не говоря за всички; Аз знам кои съм избрал. Но това стана, за да се сбъдне писаното: “Който яде хляба Ми, той вдигна своята пета против Мене.”

Дори и сега учениците не заподозряха Юда. Но те видяха, че Христос е загрижен. Над всички се надвеси облак - предвещание за някакво грозно нещастие, чието естество не можеха да разберат. Докато ядяха там умълчани, Исус каза: “Истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде.” При тези думи изумление и вцепенение обхванаха всички. Те не можеха да си представят как е възможно един от тях да постъпи предателски спрямо Божествения Учител! По каква причина да Го предава? И на кого? Чие сърце можеше да роди такъв план? Сигурно не е някой от любимите дванадесет ученици, които бяха привилегирани повече от всички други да слушат Неговите поучения, които имаха възможност да споделят Неговата удивителна любов и към които Той бе проявил толкова голямо внимание, като ги бе свързал така тясно със Себе Си!

Схванаха важното значение на думите Му, спомниха си колко верни се оказваха винаги Неговите изказвания и ги обзе страх и недоверие към самите себе си. Започнаха да изследват собствените си сърца, за да видят дали няма скрита в тях някаква мисъл против Учителя. С мъчително вълнение един по един започнаха да питат: “Да не съм аз, Господи?” Но Юда мълчеше. Накрая, потънал в дълбока мъка, Йоан запита: “Господи, кой е?” И Исус отговори: “Който натопи ръката си заедно с Мене в блюдото, той ще Ме предаде; Човешкият Син отива, както е писано за Него; но горко на този човек, чрез когото Човешкият Син ще бъде преда-

ден; добре щеше да бъде за този човек, ако не беше се родил." Докато питаха: "Да не съм аз, Господи?", учениците се гледаха изпитателно един друг. И сега мълчанието на Юда привлече погледите на всички върху него. Сред шумотевницата от въпроси и възкличания той не чу думите на Исус в отговор на Йоановия въпрос. Затова сега, за да избегне изпитателните погледи на учениците, запита, както питаха всички: "Да не съм аз, Учителю?" Исус тържествено му отговори: "Ти рече!"

Изненадан и смутен, че е изложен, Юда стана бързо, за да напусне стаята. "Тогава... Исус му каза: "Каквото вършиш, върши го по-скоро... И тъй, като взе залька, веднага излезе, а беше нощ." Нощ беше и за предателя, когато изостави Христос и потъна в мрака.

Докато не бе направил тази стъпка, за Юда все още имаше възможност да се покае. Но когато напусна своя Господ и другите ученици, окончателното решение бе взето. Той бе преминал границата.

Чудно е дълготърпението на Исус, което прояви към тази изкушавана душа. За спасението на Юда бе направено всичко, което можеше да се направи. След като два пъти се бе уговарял да предаде своя Господ, Исус пак му даваше случай за покаяние. Прочел тайните намерения в сърцето на предателя, Той му даде последно и най-убедително доказателство за Своята божественост. За лицемерния ученик това бе последният зов за покаяние. Христос не спести нито един призив, който Неговото Богочовешко сърце можеше да отправи. Вълните на милост, отблъсквани от упоритата гордост, се връщаха обратно като още по-голяма вълна от смекчаваща любов. Но макар че бе изненадан и изплашен, че вината му е разкрита, Юда стана още по-решителен. От светопричастната вечеря той отиде направо да довърши предателското си дело.

С порицаването на Юда Христос преследваше и друга цел - на милост към Своите ученици. По този начин Той им даваше най-голямо доказателство, че е Месия. "Казвам ви го, преди да стане - каза Той, - та когато стане, да повярвате, че Аз Съм." Ако Исус бе мълчал в привидно незнание за това, което щеше да Го сполети, учениците можеха да си помислят, че Учителят им няма Божествено проникновение и е останал изненадан от предаването Му в ръцете на тълпата убийци. Още преди една година Той бе казал на учениците, че е избрал дванадесет, а един от тях е дявол. Сега думите, отправени към Юда, които показваха, че предателските му намерения са напълно известни на Учителя, щяха да засилят вярата на истинските Христови последователи през времето на Неговото унижение. И когато Юда щеше да стигне до своя ужасен край, те щяха да си спомнят за порицанието на Исус над предателя.

Но Спасителят имаше и още една цел. Той не лиши от Своята служба онзи, за когото знаеше, че ще Го предаде. Учениците не разбраха думите Му, когато Той каза при измиването на нозете: "Не всички сте чисти", нито пък, когато заяви на трапезата: "Който яде хляба Ми, той вдигна своята пета против Мене" (Йоан 13:11, 18). Но след това, когато значението на тези думи им стана ясно, имаха за какво да размислят върху търпението и милостта на Бога и към най-големите грешници.

„Да се не смуцава сърцето ви!“

Йоан 13:31-38, 14-17 гл.

Поглеждайки към учениците Си с Божествена любов и с най-нежно съчувствие, Христос каза: “Сега се прослави Човешкият Син; и Бог се прослави в Него.” Юда бе напуснал горницата и Христос бе останал насаме с единадесетте. Той щеше да им говори за приближаващата се раздяла с тях, но преди това искаше да им посочи великата цел на Своята служба. Това бе постоянната Му мисъл. Радваше се, че Неговото смирение и страданията Му щяха да прославят името на Отец. В тази посока насочи най-напред вниманието на учениците Си.

След това, назовавайки ги с нежното обръщение “дечица”, Той каза: “Още малко съм с вас. Ще Ме търсите и, както рекох на юдеите, така и вам казвам сега, гдето отивам Аз, вие не можете да дойдете.”

Учениците не можеха да се зарадват, когато чува това. Обзети от страх, те заобиколиха още по-близо Спасителя. Техният Учител и Господ, техният любим Приятел - Той им бе по-скъп от живота! На Него се бяха надявали за помощ във всичките си трудности, за утеха в скърбите и разочарованията си. А сега щеше да ги остави - една самотна, зависима група. Мрачни предчувствия изпълниха сърцата им.

Но думите на Спасителя бяха пълни с надежда. Той знаеше, че неприятелят ще ги нападне и че Сатана успява най-много срещу такива, които са притиснати от трудности. Затова отклони мислите им от “видимите” и ги насочи към “невидимите, вечни” неща (2Кор. 4:18).

“Да се не смуцава сърцето ви - каза Той. - Вие вярвате в Бога, вярвайте и в Мене. В дома на Отца Ми има много обиталища. Ако не бе така, Аз щях да ви кажа. Защото отивам да ви приготвя място. И като отида и ви приготвя място, ще дойда пак и ще ви взема при Себе Си, тъй щото, гдето съм Аз, да бъдете и вие. Вие знаете за къде отивам, и пътя знаете.” “Заради вас дойдох Аз на света. Заради света, за да ви Се открия, та да повярвате. Отивам при Отца Си, за да му съдействам за вас.” Целта на Христовото заминаване бе точно обратното на онова, от което учениците се страхуваха. Тя не означаваше окончателна раздяла. Отиваше да им приготви място, за да може да дойде отново и да ги вземе при Себе Си. Докато им градеше жилища, те трябваше да градят характери по Божие подобие.

Но учениците все още бяха объркани и неспокойни. Тома, който винаги биваше смуцаван от съмнения, каза: “Господи, не знаем къде отиваш, а как знаем пътя? Исус му каза: Аз Съм пътят, истината и животът; никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене. Ако бяхте познали Мене, бихте познали и Отца Ми. Отсега Го познавате и сте Го видели.”

Няма много пътища за небето. Не може всеки да си избере свой собствен път и да тръгне по него. Христос каза: “Аз Съм пътят... Никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене.” Откакто бе произнесена първата евангелска проповед, когато в Едемския рай бе заявено, че потомството на жената ще смаже главата на змията, Христос е бил въздиган като Път, Истина и Живот. Той бе Пътят, когато Адам живееше, когато Авел поднесе на Бога кръвта на закланото агне, символизираща кръвта на Изкупителя. Христос бе Пътят, чрез който се спасяваха патриарсите и пророците. Той е единстве-

ният Път, чрез Когото и ние можем да имаме достъп до Бога.

“Ако бяхте познали Мене - каза Христос, - бихте познали и Отца Ми. И отсега Го познавате, и сте Го видели.” Но учениците още не разбираха. “Господи, покажи ни Отца - възкликна Филип - и достатъчно ни е.”

Учуден от бавното разбиране, Христос запита с болка и изненада: “Толкова време Съм с вас и не познаваш ли Ме, Филипе?” “Как е възможно да не си видял Отец в делата, които Той върши чрез Мене? Не вярваш ли, че Аз дойдох, за да свидетелствам за Отец?” “Как казваш ти: Покажи ми Отца?” “Който е видял Мене, видял е Отца.” Христос не престана да бъде Бог, когато се роди като човек. Макар че Се смири, като прие човешки образ, качествата на Божеството бяха все още Негово притежание. Единствено Христос можеше да представлява Отец пред човечеството. И учениците имаха привилегията да наблюдават това в продължение на повече от три години.

“Вярвайте Ме, че Аз Съм в Отца, и че Отец е в Мене; или пък вярвайте Ме поради самите дела.” Тяхната вяра със сигурност можеше да се основава върху доказателството, дадено чрез Христовите дела - дела, които никой човек не бе извършил, нито пък би могъл да извърши. Христовите дела свидетелстваха за Неговата Божественост. Чрез Него се разкриваше Отец.

Ако учениците вярваха на тази жизнена връзка между Отца и Сина, вярата им не би угаснала, когато видяха страданията на Христос и Неговата смърт за спасението на загиващия свят. Христос се старяеше да ги издигне от ниското състояние на тяхната вяра до опитността, която биха преживели, ако съзнаваха какво бе Той - Бог в човешка плът. Желаше те да осъзнаят, че

вярата им трябва да ги води нагоре към Бога и там да бъде “закотвена”. С какво усърдие и постоянство нашият състрадателен Спасител се старяе да подготви учениците Си за бурята на изкушението, която скоро щеше да се разрази над тях! Той искаше да ги скрие със Себе Си в Бога.

Докато Христос говореше тези думи, Божията слава озаряваше лицето Му и всички присъстващи слушаха словата с увлечение и свято благоговение. Сърцата им бяха притеглени още по-близо до Него. И така, привлечени към Христос с по-голяма любов, бяха привлечени и един към друг. Те почувстваха, че небето е много близо и че думите, които слушат, са вест до тях от техния небесен Отец.

“Истина, истина ви казвам: Който вярва в Мене, делата, които върша Аз, и той ще ги върши!” Спасителят силно желаше учениците Му да разберат целта, с която Неговото Божествено естество се бе свързало с човечеството. Той дойде на света, за да открие Божията слава, та да бъде човекът въздигнат чрез нейната възобновителна сила. Бог бе изявен в Него, за да може Той да бъде изявен в тях. Исус не прояви никакви качества и не използва никаква сила, които хората не биха могли да имат чрез вяра в Него. Всичките Му последователи могат да постигнат същото съвършено човешко естество, каквото Той притежаваше, ако пожелаят да се подчинят на Бога така, както Той се подчиняваше.

“И по-големи дела от тези ще върши, защото Аз отивам при Отца Си.” С тези думи Христос не искаше да каже, че делото на учениците Му ще има по-възвишен характер от Неговото, но че то ще се разшири повече. Тук Той не говори просто за вършенето на чудеса, но за всичко онова, което щеше да бъде извършено под действието на Светия Дух.

След възнесението на Господа учениците осъзнаха изпълнението на Неговото обещание. Сцените на разпятието, възкресението и възнесението на Христос станаха за тях действителност. Те видяха, че пророчествата са се изпълнили буквално. Изследваха писанията и приеха техните учения с вяра и решителност, каквито не познаваха дотогава. Разбраха и се увериха, че Божественият Учител е всичко онова, което сам Той твърдеше, че е. Когато разказваха преживяното и възвеличаваха Божията любов, сърцата на хората се стопяваха и покоряваха и цели множества повярваха в Исус.

Пътят на искреността и правдивостта не е свободен от препятствия, но във всяка трудност ние трябва да виждаме зов за молитва. Няма жив човек, чиято сила да не е получена от Бога, а източникът, от който излиза тази сила, е достъпен и за най-слабото човешко същество. "Ако поискате нещо в Мое име - каза Исус, ще го сторя, за да се прослави Отец в Сина. Ако поискате нещо в Мое име, това ще сторя."

Преди да напуснат горницата, Спасителят запя песен на хваление, към която се присъединиха и учениците Му. Но Той не пееше някаква тъжна, траурна песен, а веселата, пасхалната:

"Хвалете Господа, всички народи,
славословете Го, всички племена!
Защото милостта Му към нас е голяма
и верността Господня трае до века.
Алилуя (хвалете Господа)!" (Пс. 117).

След като изпяха химна, те излязоха. Пробивайки си път през многолюдните улици, минаха през градската порта и се запътиха към Елеонския хълм. Вървяха бавно, всеки потънал в собствените си мисли. Когато започнаха да се изкачват по хълма, Исус каза с глас,

изпълнен с дълбока тъга: "Вие всички ще се съблазните в Мене тая нощ; защото е писано: Ще поразя пастиря и овците на стадото ще се разпръснат" (Матей 26:31). Учениците слушаха със скръб и удивление. Те си спомниха как в синагогата в Капернаум, когато Христос приказваше за Себе Си като за хляба на живота, много хора се почувстваха засегнати и се отдръпнаха от Него. Но дванадесетте останаха верни. Тогава Петър, говорейки от името на братята си, бе заявил своята вяроност към Христос. След това Спасителят бе казал: "Не аз ли избрах дванадесетте? И един от тях е дявол" (Йоан 6:70). В горницата Исус разкри, че един от дванадесетте ще Го предаде и че Петър ще се отрече от Него. Но сега думите Му включваха всички тях.

Тогава се чу гласът на Петър, протестиращ разгорещено: "Ако и всички да се съблазнят, аз обаче - не!" В горницата той бе заявил: "Ако стане нужда, и ще умра с Тебе!" Исус го бе предупредил, че същата тази нощ той ще се отрече от своя Спасител. Сега Христос повтори предупреждението: "Истина ти казвам, че днес, тая нощ, преди да пее петелът дважд, ти три пъти ще се отречеш от Мене." Но Петър още по-разпалено отговори: "Ако стане нужда и да умра с Тебе, пак няма да се отрека от Тебе. Същото казваха и другите (Марко 14:29-31). В своята самонадеяност те отрекоха повторното изявление на Този, Който знае всичко. Не бяха подготвени за изпитанието; когато ги връхлетеше изкушението, тогава щяха да разберат слабостта си.

Когато Петър каза, че ще последва своя Господ и в затвор, и на смърт, бе искрен и беше готов да изпълни всяка изречена дума; но той не познаваше себе си. Скрити в сърцето му се спотайваха съставки на зло, готови да се съживят от обстоятелствата. Ако не осъз-

наеше опасността, в която се намира, те щяха да станат причина за вечната му гибел. Когато на Галилейското езеро бе започнал да потъва, Петър извика: "Господи, избави ме!" (Матей 14:30). Тогава Христос протегна ръката Си, за да хване неговата. Така и сега, ако бе извикал към Исус: "Избави ме от самия мен!", той щеше да бъде опазен. Но Петър помисли, че Исус му няма доверие. И това му се стори много жестоко. Той вече се беше обидил и стана още по-настойчив в самонадеяността си.

Исус гледаше учениците Си с голямо състрадание. Не можеше да им спести изпитанието, но не ги остави безутешни. Увери ги, че ще строши веригите на гроба и че любовта Му към тях няма да отпадне. "А след като бъда възкресен, ще ви изпреваря в Галилея" (Матей 26:32). Преди да се бяха отрекли от Него, те получиха уверението, че им прощава. След Неговата смърт и възкресение знаеха, че Христос им е простил и че са мили на сърцето Му.

Исус и учениците Му бяха на път за Гетсимания в подножието на Елеонския хълм - уединено място, често посещавано от Него, за да размишлява и се моли. Христос бе обяснил на учениците Своята мисия в света и духовната връзка, която трябваше да поддържат с Учителя Си. Сега Той искаше да илюстрира този урок. Луната светеше ясно и осветяваше една цъфтяща лоза. Насочвайки вниманието им към нея, Той я използва като символ.

"Аз Съм истинската лоза" - каза Той. Вместо да си послужи с грациозната палма, високият кедър или здравия дъб, Исус взе лозата с нейните висящи и закрепващи се здраво мустачки, за да представи Себе Си.

Палмовото дърво, кедърът и дъбът стоят сами. Те не изискват подкрепа. Но лозата се увива около пръчките и така се изкачва към небето. По същия начин и Христос в човешкия Си образ бе зависим от Божествена сила. "Аз не мога да върша нищо от Себе Си" - заяви Той (Йоан 5:30).

"Аз Съм истинската лоза." Според евреите лозата винаги е била най-благородното от всички растения и символ на всичко мощно, превъзходно и плодоносно.

"Аз Съм лозата, вие сте пръчките" - каза Христос на учениците Си. Макар че Той скоро щеше да им бъде отнет, тяхната духовна връзка с Него трябваше да остане непроменена. "Връзката на клонката с лозата представлява отношението, което вие трябва да поддържате с Мене." Пръчката се присажда на живата лоза и влакно по влакно, жилка по жилка се вращава в ствола ѝ. Животът на лозата става живот на клонката.

Коренът изпраща своите хранителни сокове през пръчките и до най-малкото клонче. Така и Христос предава потока на духовната сила до всеки вярващ. Докато душата е свързана с Христос, няма опасност да увехне или да изгние.

"Това ви казах - заяви им Той, - за да имате в Мене мир. В света имате скръб, но дерзайте: Аз победих света!"

Със силни, обнадеждаващи думи завърши Спасителят наставленията Си. След това изля душата Си в молитва за учениците. Вдигайки поглед към небето, Той каза: "Отче, настана часът! Прослави Сина Си, за да Те прослави и Синът Ти, според както си Му дал власт да даде вечен живот на всички, които си Му дал. А това е вечен живот: да познаят Тебе, единния, истинен Бог и Исус Христос, Когото си изпратил."

Гетсимания

**Матей 26:36-56; Марко 14:32-50;
Лука 22:39-53; Йоан 18:1-12**

Заедно с учениците Си Спасителят бавно се запъти към Гетсиманската градина. Луната, голяма и пълна, светеше от безоблачното небе. Градът с хилядите поклоннически шатри бе притихнал в мълчанието на нощта.

Исус продължаваше да разговаря сериозно с учениците Си, даваше им наставления, но когато наближи Гетсимания, потъна в странно мълчание. Често бе посещавал това място, за да размишлява и де се моли, но никога не бе идвал тук със сърце така изпълнено със скръб, както през тази нощ - нощта на Неговата последна агония. През целия Си земен живот бе ходил в светлината на Божието присъствие. Когато бе попадал в конфликт с хора, вдъхновявани от духа на Сатана, можеше да казва: "Този, Който Ме е пратил, с Мене е - не Ме е оставил сам. Аз върша всякога онова, което е Нему угодно" (Йоан 8:29). Но сега като че ли бе извън светлината на подкрепящото Го Божие присъствие. Бе причислен към престъпниците. Исус трябваше да понесе вината на падналото човечество. Върху Него, чистия от грях, трябваше да се стоварят нашите престъпления. Грехът Му изглеждаше така ужасен, тежестта на вината, която трябваше да понесе - толкова огромна, че започна да се страхува, че тя ще Го отдели завинаги от любовта на Неговия небесен Отец. Знаейки колко страшен е Божият гняв срещу престъплението, Исус възкликна: "Душата Ми е прескръбна до смърт."

Учениците забелязаха настъпилата у техния Господ промяна. Никога преди това не Го бяха виждали до така-

ва степен тъжен и мълчалив. С всяка измината крачка странната тъга се засилваше, но те не посмяха да Го питат за причината. Тялото Му се олюля, като че щеше да падне. Когато стигнаха до градината, учениците се огледаха разтревожени за обичайното място на усамотяване, където техният Господ би могъл да си почине. Сега вече всяка стъпка, която правеше, бе придружавана с мъчително усилие. Започна да стене на глас, като че страдаше под натиска на някакъв ужасен товар. Два пъти Го подкрепиха, защото щеше да падне на земята.

Близко до входа на градината Исус остави всички ученици, с изключение на трима, като им заръча да се молят за себе си и за Него. Придружен от Петър, Яков и Йоан, Той навлезе в най-уединените и скрити кътчета на градината. Тези трима ученици бяха най-близките Му другари. Те бяха видели Неговата слава при преобразяването на планината. Бяха видели Мойсей и Илия да разговарят с Него, чули бяха гласа, който дойде от небето. Сега в голямата си борба Христос пожела тяхното присъствие. Те често бяха прекарвали нощта на това уединено място. След известно време на бдене и молитва заспиваха спокойно близо до своя Учител, докато Той ги събудеше сутринта, за да тръгнат отново на работа. Исус желаше учениците да прекарат нощта в молитва заедно с Него. И все пак не можеше да понесе мисълта да станат свидетели на агонията, която трябваше да понесе.

"Постойте тук - каза Той - и бдете заедно с Мен."

Отдалечи се малко от тях, не толкова далеч, че да не могат да Го виждат и чуват и падна на земята. Чувстваше, че поради греха е отделен от Своя небесен Баща. Пропастта бе така широка, така зловеща, така дълбока, че духът Му потръпна. Не трябваше да упражни

Своята Божествена сила, за да избегне тази агония. Като човек трябваше да понесе последиците от греха на човека. Като човек трябваше да понесе гнева на Бога спрямо престъпването на закона.

Христос се намираще в състояние, съвсем различно от състоянието, в което се бе намирал досега. Неговото страдание можеше да се опише най-добре с думите на пророка: "Събуди се, мечо, против Пастиря Ми, против Мъжа, Който Ми е съдружник, казва Господ на Силите" (Захария 13:7). Като заместник и застъпник за грешния човек, Христос страдаше в съответствие с Божественото правосъдие. Той видя какво значи правосъдие. Досега бе ходатай на другите. Сега обаче жадуваше за ходатай.

Когато почувства, че единството Му с Неговия небесен Баща е разрушено, се уплаши, че в Своето човешко естество може би няма да успее да издържи предстоящия конфликт със силите на мрака. В пустинята на изкушението съдбата на цялото човечество бе поставена на карта. Тогава Той излезе победител. Сега изкушителят Сатана бе дошъл за последната страшна битка. Точно за нея се бе приготвял той през трите години на Христовата служба. Сега и при него всичко бе поставено на карта. Ако пропаднеше тук, надеждата му за господство беше загубена - царствата на този свят щяха да станат окончателно Христови, а самият той щеше да бъде свален и изхвърлен. Но ако Христос би могъл да бъде победен, тогава Земята щеше да стане царство на Сатана и човечеството щеше да остане завинаги под неговата власт. Христос виждаше значението на последиците от тази борба и душата Му бе изпълнена с ужас от раздялата с Бога. Сатана Му нашепваше, че ако Той се застъпи за един грешен свят, отделянето Му

от Бога ще бъде вечно, ще бъде причислен към царството на Сатана и никога повече няма да бъде Бог.

И какво щеше да бъде спечелено чрез тази жертва? Колко безнадеждна изглеждаше вината и неблагоприятността на хората! Сатана притискаше Изкупителя, като се стараеше да обрисова положението във възможно най-черните му краски. Хората, които претендираха, че стоят по-високо от всички други по отношение на светски земни и духовни предимства, Го бяха отхвърлили. "Те се стремят да унищожат Тебе - основата, центъра и печата на дадените ни като особен народ обещания. Един от собствените Ти ученици, който бе слушал Твоите наставления и е бил измежду най-видните в дейността на църквата, ще Те предаде. Един от най-ревностните Ти последователи ще се отрече от Теб. Всички ще те изоставят." При тази мисъл Христос се погнуси с цялото Си същество. Тези, които се бе заел да спаси, тези, които обичаше така силно - да се присъединят към заговора и интригите на Сатана - това прониза душата Му. Борбата беше страшна. Тя можеше да се измери само с вината на Неговия народ, на Неговите обвинители и на предателя Му, с вината на свят, лежащ в беззаконие. Греховете на всички хора тегнеха със страшна сила върху Христос и усещането за Божия гняв срещу греха смазваше живота Му.

Вижте Го как размисля върху цената, която трябва да бъде платена за човешката душа! В агонията Си Той се е притиснал към студената земя, сякаш за да попречи да бъде откъснат от Бога. Хладната нощна роса падаше върху простряното Му тяло, но Той не обръщаше внимание на нищо. От бледите Му устни се изтръгна горчивият вик: "Отче, ако щеш, отмени Ме с тази чаша!" Но даже и сега добави: "Обаче не Моята воля, но Твоята да бъде!"

Човешкото сърце копнее за съчувствие в страданията. Христос почувства копнежа до дълбините на Своето съществуване. В страшната си душевна атака Той жадуваше да чуе няколко утешителни думи от тези, които тъй често бе благославял, утешавал и закрилял по време на скръб и страдание. Винаги съчувстващият им, сега понасяше свръхестествена агония и копнееше за утехата да знае, че те се молят за Него и за себе си. Колко мрачна изглеждаше пагубната същност на греха! Страшно беше изкушението да остави човешката раса да понесе последиците от собствената си вина, а Той да застане пред Бога невинен. Ако поне знаеше, че учениците Му разбират и ценят това, щеше да получи известна подкрепа.

Исус се изправи с мъчителни усилия и тръгна запитайки към мястото, където бе оставил другарите Си. Но "намери ги заспали". Ако ги беше заварил да се молят, щеше да се поуспокои. Ако се бяха опитали да поискат Бог да ги закриля, за да не ги победят силите на Сатана, щеше да се облекчи от твърдата им вяра. Но те не бяха обърнали внимание на повторното Му предупреждение: "Бдете и се молете!". Отначало, като видяха своя Учител, обикновено така спокоен и излъчващ достойнство, да се бори със скръб, съвсем непонятна за тях, бяха много разтревожени. Бяха се молили, като чуха силните викове на Страдалеца. Съвсем нямаха намерение да изоставят своя Господ, но бяха сякаш парализирани от вцепенението, от което биха могли да се отърсят, ако продължаваха да се молят на Бога. Те не схващаха необходимостта от бдене и сериозна молитва, за да могат да противостоят на изкушението.

Точно преди да завие към градината, Исус бе казал на учениците Си: "Всички вие ще се съблазните в Мене

тая нощ." Те Го бяха уверили по най-категоричен начин, че ще отидат с Него и в затвор, и на смърт. А бедният самонадеян Петър бе добавил: "Ако и всички да се съблазнят, аз, обаче, не!" (Марко 14:27, 29). Но разчитаха на себе си. Не гледаха към могъщия Помощник, както ги бе посъветвал Христос. Така че, когато Спасителят имаше най-голяма нужда от тяхното съчувствие и молитви, намери ги заспали. Даже и Петър спеше.

Заспал бе и Йоан, любимият ученик, който обичаше да се обляга на Исусовите гърди. Наистина любовта на Йоан към неговия Учител трябваше непременно да го задържи буден. Сериозните му молитви трябваше да се сплетат с молитвите на любимия му Спасител по времето на Неговата върховна скръб. Изкупителят бе прекарвал цели нощи в молитва за учениците Си, за да не отслабне вярата им. Ако Исус зададеше сега на Яков и Йоан въпроса: "Можете ли да пиете чашата, която аз имам да пия, и да се кръстите с кръщението, с което аз се кръствавам?", те не биха посмели да отговорят: "Можем" (Матей 20:22).

Учениците се събудиха от гласа на Исус, но едва можаха да го познаят - толкова агонията бе изменила лицето Му. Обръщайки се към Петър, Той каза: "Симоне, спиш ли? Не можа ли един час да бъдеш буден? Бдете и молете се, за да не паднете в изкушение. Духът е бодър, а тялото немощно." Слабостта на учениците предизвика съчувствието Му. Той се страхуваше да не би да не издържат изпитанието, което щеше да ги сполети с предаването Му и смъртта Му. Не ги укори, но каза: "Бдете и молете се, за да не паднете в изкушение!" Даже и в страшната Си агония Той търсеше някакво извинение за слабостите им. "Духът е бодър - каза Той, - а тялото немощно."

Божият Син отново бе обхванат от нечовешка агония и, отпаднал и изтощен, се запъти, залитайки към мястото, където преди малко бе изживял душевна борба. Сега страданието Му бе още по-голямо отпреди. "И потта Му стана като големи капки кръв, които капеха по земята." Кипарисите и палмите бяха единствените мълчаливи свидетели на Неговата агония. От покритите им с листа клони падаха върху поразеното Му тяло тежки капки роса, сякаш природата плачеше над своя Творец, който се бореше сам със силите на мрака.

Само допреди малко Исус бе устоял като могъщ кедър на яростното противопоставяне, което се разбиваше в Неговата непоклатимост. Злонамерени и коварни сърца се бяха мъчили напразно да Го смутят и победят. Той стоеше стабилно в Божествено величие като Божи Син. Но сега бе като тръстика, блъскана и превивана от свирепа буря. Христос бе наближил завършека на Своето дело като победител, като на всяка стъпка бе печелил победа над силите на тъмнината. Бе изявил претенцията Си, че е едно с Бога. Така уверено звучаха хвалебните песни, които бе изпял. На учениците Си бе говорил винаги окуражаващо и с нежност. Сега обаче бе дошъл часът на силите на мрака. Сега, в тихата спокойна вечер, в гласа Му имаше не нотка на тържество, а стонове на човешко страдание. До ушите на задрямалите ученици достигнаха думите на Спасителя: "Отче Мой, ако не е възможно да Ме отmine това, без да го пия, нека бъде Твоята воля!"

Първият подтик бе да отидат при Него, но Той им бе заръчал да стоят там и да бдят в молитва. Когато дойде при тях, Исус ги завари пак да спят. Той отново бе почувствал нуждата от близостта на другари, от няколко думи, които биха Му донесли облекчение и биха

разкъсали тайнствените вериги на мрака, който Го завладяваше. Но очите им бяха натежали и "не знаеха що да Му отговорят". Неговото присъствие ги разбуди, видяха лицето Му, обляно от кървавата пот при агонията Му, и ги обзе страх. Те не можаха да разберат Неговата душевна мъка и терзание. "Толкова бе погрозняло лицето Му, повече от лицето на кой да е бил човек" (Исая 52:14).

Исус потърси пак Своето уединено място, победен от ужаса на мрака. Човешкото естество на Божия Син потрепери в този час на изпитание. Сега вече Той не се молеше за учениците Си, за да не отслабне вярата им, но за собствената Си изкушавана, агонизираща душа. Страшният момент бе настъпил, моментът, който трябваше да реши съдбата на света. Участието на човечеството се колебаеше на везните. Христос и сега можеше да откаже да изпие чашата, определена за виновния човек. Все още не беше твърде късно. Той можеше да избърше кървавата пот от челото Си и да остави човека да загине в греха си. Можеше да каже: "Нека престъпникът понесе наказанието за своя грях, а пък Аз ще си отиде при Моя Баща!" Щеше ли Божият Син да изпие горчивата чаша на страданието и агонията? Щеше ли невинният да понесе последиците от проклятието на греха, за да спаси виновните? От треперещите бледи устни на Исус се отрониха думите: "Отче Мой, ако не е възможно да Ме отmine това, без да го пия, нека бъде Твоята воля!"

Три пъти изрече Той тази молитва. Три пъти човешкото естество се отдръпваше назад от последната върховна жертва. Но в този момент историята на човешката раса изпъкна в съзнанието на Изкупителя на света. Той видя, че ако престъпниците на закона бъдат оста-

вени на самите себе си, ще трябва да загинат. Видя силата на греха. Пред Него се издигаха скръбта, нещастията, риданията и воплите на един осъден свят. Той видя неизбежната му участ и взе Своето решение да спаси човека, каквото и да Му струва това. Прие кръщаване с кръв, за да могат милиони загиващи да получат чрез Него вечен живот. Исус бе напуснал небесните дворове, където всичко е чисто, щастливо и славно, за да спаси едничката изгубена овца - единствения свят, който бе паднал чрез престъпването на закона. Не, Той няма да се откаже от Своята мисия. Ще стане изкупителна жертва за раса, която е пожелала да съреша. Сега от Неговата молитва лъхаше само покорност: Ако не е възможно да Ме отmine това, без да го пия, нека бъде Твоята воля!"

Взел решението, Той падна, издъхвайки на земята, от която се бе попривдигнал малко. Къде бяха сега учениците Му, за да поставят нежно ръцете си под главата на своя примрял Учител и да намокрят челото на това наистина обезобразено лице? Спасителят сам изтъпка виното и никой от човеците не бе с Него.

Но и Бог Отец страдаше заедно със Своя Син. Ангели наблюдаваха агонията на Спасителя. Те видяха своя Господ, обкръжен от легиони сатанински сили, видяха естеството Му да потреперва под тежестта на тайнствения ужас. Небето бе потънало в мълчание. Никаква арфа не издаваше звук. О, само ако можеха смъртни същества да видят изумлението на ангелските множества, когато в безмълвна скръб наблюдаваха как Отец оттегля лъчите на светлина, любов и слава от Своя обичан Син - биха разбрали по-добре колко оскъргбителен е грехът в очите на Бога!

Непаднали светове и небесните ангели гледаха с напрегнат интерес как борбата приближава към своя край.

Сатана и неговите зли съучастници - легионите отстъпили ангели, наблюдаваха напрегнато великата криза в изкупителното дело. Силите на доброто и злото чакаха да видят какъв отговор ще се даде на три пъти повторената от Христос молитва. Ангелите жадуваха да се притекат на помощ на Божествения Страдалец и да Го облекчат, но това не можеше да стане. Нямахше никакъв друг начин да се избегне положението на Божия Син. В тази страшна криза, когато всичко бе поставено на карта, когато тайнствената чаша затрепери в ръката на Страдалеца, небесата се отвориха и светлина изгря сред бурната тъмнина на критичния час. Мощният ангел, който стои в присъствието на Бога и заема мястото на Сатана, дойде близо до Христос не за да отнеме чашата от ръката Му, но да Го подкрепи да я изпие, като Го увери в любовта на Бога Отец. Той дойде, за да даде сила на моления се Богочовек. Посочи Му отворените небеса, като Му заговори за душите, които щяха да бъдат спасени в резултат на Неговите страдания. Увери го, че Отец е по-велик и по-могътен от Сатана, че смъртта Му ще осуети напълно плановите на Лукавия и че царството на този свят ще бъде дадено на светиите на Всевишния. Каза му, че ще види плода от Своята душевна мъка и ще бъде задоволен, защото ще види спасени много представители на човешката раса, завинаги спасени.

Агонията на Христос не престана, но обезсърчението Му се стопи. Бурята в никакъв случай не бе утихнала, но Исус, Който бе прицелната ѝ точка, бе подкрепен да посрещне страшната ѝ ярост. Сега Той се утеши и успокои. Небесен мир излъчваше окървавеното Му лице. Бе понесъл онова, което никое човешко същество никога не би могло да понесе, защото вкуси страданията и смъртта за всеки един човек.

Заспалите ученици внезапно бяха събудени от светлината, която обкръжаваше Спасителя. Те видяха ангела да се надвесва над простряното Му тяло. Видяха Го как повдига главата на Спасителя, обляга я на гърдите си и Му посочва небето. Чуха гласа Му, подобен на най-сладка музика, да Го утешава и окуражава. Учениците си спомниха сцените на преображението. Припомниха си славата, която бе обкръжавала Исус в храма и Божия глас, който говореше от облака. Сега пак се откри същата слава и те не се страхуваха повече за своя Учител. Той беше под грижата на Бога. Мощен ангел бе изпратен да Го закриля. В своята отпадналост и умора учениците пак отстъпиха пред страшните мисли, които ги завладяха. И Исус пак ги намери заспали.

Като ги погледна тъжно, Той каза: “Спете сега и почивайте! Ето, часът дойде, когато Човешкият Син се предава в ръцете на грешници!”

Точно когато изговаряше тези думи, Той чу стъпките на тълпата, която Го търсеше, и каза: “Станете да вървим! Ето, приближи се тоя, който Ме предава!”

Когато Исус пристъпи напред, за да посрещне своя предател, по лицето Му не се забелязваше и следа от неотдавнашната агония. Застанал пред учениците Си, Той каза: “Кого търсите?”. Те отговориха: “Исуса Назарянина.” “Аз Съм” - отвърна Исус и като изговори тези думи, ангелът, който преди малко Му прислужваше, застана между Него и тълпата. Божествена светлина озари лицето на Спасителя и подобен на гълъб образ Го осени отгоре. В присъствието на Божествената слава тълпата убийци не можа да устои. Люшнаха се назад и свещеници, старейшини, войници, даже и Юда - всички паднаха като мъртви на земята.

Ангелът се отдръпна и светлината избледня. Исус имаше възможност да избяга, но остана спокоен. Като прославен, Той стоеше величествено сред закоравялата банда престъпници, проснати сега безпомощно в краката Му. Учениците гледаха онемели с почуда и благоговение.

Но сцената скоро се промени. Тълпата наскоча. Римските войници, свещениците и Юда заобиколиха Христос. Те изглеждаха засрамени от слабостта си и уплашени от това, че би могъл да им избяга. Отново Изкупителят зададе въпроса: “Кого търсите?” Те бяха получили доказателство, че Този, Който стои пред тях, е Божият Син, но не пожелаха да го приемат. На въпроса: “Кого търсите?” отново отговориха: “Исуса Назарянина”. Тогава Спасителят каза: “Рекох ви, че Съм Аз, прочее, ако Мене търсите, оставете тия да си отидат”, и посочи учениците. Той знаеше колко слаба бе тяхната вяра и се стремеше да ги защити от изкушение и изпитание. За тях бе готов да пожертва Себе Си.

Предателят Юда не забрави ролята, която трябваше да изиграе. Когато тълпата навлезе в градината, тръгна начело, следван отблизо от първосвещеника. Той бе дал знак на преследвачите, като им бе казал: “Когото целуна, Той е, хванете Го” (Матей 26:48). Сега се преструваше, че няма нищо общо с тях. Приближавайки се към Исус, хвана ръката Му като близък приятел. С думите “здравей, Учителю” той Го целуна няколко пъти и се престори, че плаче от съчувствие пред опасността, която Го заплашва.

Исус му каза: “Приятелю, за какво си дошъл?” Гласът Му потрепна от скръб, когато добави: “Юдо, с целувка ли предаваш Човешкия Син?” Този апел трябваше да пробуди съвестта на предателя и да смекчи закора-

вялото му сърце. Но от него се бяха оттеглили чест, вяръност и човешка нежност. Той стоеше дързък и предизвикателен, без склонност към милост. Беше се предал на Сатана и нямаше вече сила да му се съпротивява. Исус не отказа целувката на предателя.

Като видя Юда да докосва Този, Който току-що бе така прославен пред очите им, тълпата стана по-дрзка. Хванаха Исус и започнаха да връзват тези скъпи ръце, които винаги бяха заети с вършене на добро.

Учениците бяха помислили, че техният Господ няма да се остави да бъде хванат. Защото същата сила, която бе направила тълпата преследвачи да паднат на земята като мъртви, можеше да ги държи безсилни, докато Исус и учениците Му избягат. Но те се разочароваха и възмутиха, като видяха да донасят въжета, за да вържат ръцете на Оня, Когото обичаха. В гнева си Петър бързо изтегли нож и се опита да защити своя Господ, но успя само да отреже ухото на слугата на първосвещеника. Като видя какво е станало, Исус освободи ръцете Си, макар римските войници да ги държаха здраво, и каза: "Оставете до тука", допря се до раненото ухо и то бе излекувано веднага. След това каза на Петър: "Повърни ножа на мястото му, защото всички, които се залавят за нож, от нож ще загинат. Или мислиш, че не мога да се примоля на Отца Си, и Той би ми изпратил още сега повече от дванадесет легиона ангели?" - по един легион за всеки един от учениците. "О, защо не спаси Себе Си и нас?" - си мислеха те. Исус отговори на неизречената мисъл: "Но как биха се сбъднали писанията, че това трябва така да бъде?" "Чашата, която Ми даде Отец, да я не пия ли?"

Служебното достойнство на еврейските водачи не им позволяваше да вземат участие в преследването на

Христос. Но арестуването Му бе толкова важен въпрос, че не можеше да бъде поверено на техните подчинени: лукавите свещеници и старейшини се бяха присъединили към храмовата полиция и тълпата, последвали Юда в Гетсимания. Какво общество за ония сановници - да се присъединят към тълпа, жадна за приключения и въоръжена с всякакви средства за нападение, сякаш преследваща някой див звяр!

Обръщайки се към свещениците и старейшините, Христос ги загледа с изпитателния Си поглед. Думите, които им изрече, нямаше да забравят, докато са живи. Те бяха като остриите стрели на Всемогъщия. С достойнство им каза: "Като срещу разбойник ли сте излезли с ножове и сопи? Когато бях всеки ден с вас в храма, не простряхте ръце против Мене. Но сега е вашият час и на властта на тъмнината."

Учениците се ужасиха, като видяха, че Исус позволява да бъде хванат и вързан. Те се оскърбиха, че Той допуска това унижение за Себе Си и за тях. Не можеха да разберат Неговото поведение и започнаха да Го обвиняват, че се подчинява на тълпата. Във възмущението и страха си Петър предложи поне те да се спасят. Следвайки това внушение, "всички... го оставиха и се разбягаха." Но Христос бе предсказал това бягство. "Ето - бе казал Той, - настава час, даже дошел е, да се разпръснете всеки при своите си и Мене да оставите сам. Обаче не Съм сам, защото Отец е с Мене" (Йоан 16:32).

ществува някакъв таен съюз или че ги е събирал на тайно и на тъмно, за да прикрие планове Си. Не криеше нищо по отношение на целите и намеренията Си. "Аз говорих явно на света - отговори Той, - винаги поучавах в синагогите и в храма, гдето всички юдеи се събират, и нищо не Съм говорил скришно!"

Спасителят съпостави Своя начин на работа с методите на обвинителите Си. В продължение на месеци те Го бяха преследвали, като се стараеха да Го хванат в клопка и да Го изправят пред таен съд, където биха могли чрез лъжесвидетелство да постигнат онова, което не би могло да се постигне с открити средства. Сега те осъществяваха точно тези свои цели. Среднощното арестуване от една тълпа, гаврата и малтретирането преди да бъде осъден, даже преди да бъде обвинен - това бе техен начин на действие, не Негов. Те действаха в нарушение на закона. Законите им твърдяха, че всеки човек трябва да бъде третиран като невинен, докато се докаже вината му. Свещениците стояха там осъдени от собствените си закони.

Обръщайки се към разпитвания Го, Исус каза: "Защо питаш Мене?" Не бяха ли изпращали свещениците и управниците шпиони по петите Му, за да наблюдават всяко Негово движение и да докладват всяка Негова дума? Не бяха ли присъствали на всяко събиране и не занасяха ли на свещениците информация за всичко, което Той бе говорил и вършил? "Питай онези, които са Ме слушали какво Съм им говорил - отговори Исус. - Ето, те знаят що Съм казвал!"

Пред решителността на този отговор Анна млъкна. Като се страхуваше, че Христос би казал нещо по отношение на неговия начин на действие, който той предпочиташе да прикрие, замълча за момента. Един от не-

говите офицери, разярен от това, че Анна бе принуден да млъкне, удари Исус по лицето с думите: "Така ли отговаряш на първосвещеника?"

Христос остро страдаше от малтретирането и оскъбленията. Понасяше всякакви оскъблениа от ръцете на същества, които бе сътворил и за които правеше безгранична жертва. И страдаше съразмерно на съвършенството на Неговата святост и омраза към греха. Разследването Му от хора, държащи се като демони, представляваше за Него непрекъснато жертване. Да бъде заобиколен от човешки същества, контролирани от Сатана, Го отблъскваше. А знаеше, че ако Божествената Му сила проблесне само за момент, би могъл да повали в праха жестоките си мъчители. Това правеше съдебния процес още по-тежък за понасяне.

Евреите очакваха един Месия, Който да разкрие Себе Си чрез външни прояви. Те очакваха от Него с един проблясък на мощната Си воля да промени хода на човешките мисли и да ги принуди да признаят Неговата върховна власт. Смятаха, че по този начин Той щеше да осигури както собственото Си издигане, така и да задоволи амбициозните им надежди. Така че, когато Христос биваше третиран с такова презрение, у Него се пораждаше силното изкушение да прояви Божествения Си характер. Само с една дума, само с един поглед Той би могъл да накара преследвачите си да признаят, че е Господ, Който стои над царе и управници, над свещеници и храм. Но трудната Му задача се състоеше точно в това, да запази избраното от самия Него положение - да е едно с човечеството.

Небесните ангели бяха свидетели на всяка постъпка, която се извършваше срещу техния любим Предводител. Те силно желяеха да освободят Христос. Ръ-

ководени от Бога, ангелите са всесилни. Веднъж в изпълнение на заповедта на Христос, те за една нощ избиха сто осемдесет и пет хиляди души от асирийската армия. Колко лесно би било ангелите, наблюдавайки срамните сцени, на които бе подложен Христос по време на процеса, да проявят своето възмущение, като унищожат противниците на Бога. Но не им се заповядваше да направят това. Този, Който можеше в един миг да обрече враговете Си на смърт, търпеше тяхната жестокост. Любовта Му към Неговия небесен Баща и обещанието Му, направено още от създаването на света - да стане носител на греха - Го караше да понася търпеливо грубото държание на тези, които бе дошъл да спаси. Това бе част от Неговата служба - да понесе в човешкото Си естество всичките оскърбления и малтретирани, стоварващи се върху Му от човешките същества. Единствената надежда на човечеството бе Христос да се подчини във всичко, което можеше да изтърпи от ръцете и сърцата на хората.

Досега Той не бе казал нищо, за да даде на Своите обвинители някакво предимство. И въпреки това бе вързан в знак на това, че е осъден. Трябваше обаче външно поне да се покаже привидно правосъдие. Необходимо беше поне формално да има някакъв законен процес; и властите бяха решили този процес да мине съвсем набързо. Те знаеха почитта, с която Исус се ползваше сред хората, и се страхуваха, че ако арестуването се разчуе, ще бъде направен опит за освобождаването Му. Освен това, ако процесът и екзекуцията не бъдеха проведени незабавно, трябваше да се отложат с една седмица, защото предстоеше празнуването на Пасхата. Така можеше да се осуетят техните планове. За да постигнат осъждането на Исус, обвинителите раз-

читаха главно на врявата на тълпата, голяма част от която съставляваше утайката на Ерусалим. Ако отложеше процеса с една седмица, част от народа можеше да се надигне в защита на Христос. Можеше да се появят на бял свят мощните дела, които Той бе вършил. Това щеше да възбуди народното възмущение срещу Синедриона. Предприетите действия срещу Него щяха да бъдат осъдени и Исус щеше да бъде освободен, за да получи още по-голяма почест от множествата. Затова свещениците и управниците решиха да Го предадат в ръцете на римляните, преди да се открият намеренията им.

Но най-напред трябваше да се намери някакво обвинение. Досега не бяха спечелили още нищо. Анна заповяда Исус да бъде отведен при Каяфа. Каяфа принадлежеше към садукееите, сред които бяха най-отчаяните врагове на Исус. Сам той, макар и да не притежаваше силен характер, беше също така жесток, безсърдечен и безскрупулен, какъвто беше и Анна. Щеше да опита всички средства, за да погуби Исус. Беше рано сутринта и още много тъмно. При светлината на факли и фенери въоръжената банда потегли със своя пленник към двореца на първосвещеника. Там, докато членовете на Синедриона пристигаха, Анна и Каяфа разпитаха Исус отново, но пак безуспешно.

Когато съветът се събра в съдебната зала, Каяфа зае мястото си на председател. От двете му страни бяха съдиите, както и тези, които специално се интересуваха от процеса. Римските войници бяха застанали на подиума под престола. В подножието на престола стоеше Исус. В Него бяха съсредоточени погледите на цялото множество. Възбудата беше много силна. Само Той, единствен от цялата тълпа, беше спокоен и ведър.

Самата атмосфера, която Го обкръжаваше, изглеждаше проникната от свято влияние.

Каяфа бе смятал Исус за свой личен съперник. Големото желание на народа да слуша Спасителя и явната готовност на хората да приемат Неговите учения бе възбудило жестоката ревност на първосвещеника. Но сега, когато Каяфа погледна подсъдимия, остана поразен и се изпълни с възхищение от Неговото благородно и достойно държание. Обзе го убеждението, че този Човек е подобен на Бога; но в следващия момент презрително отпъди мисълта. Изведнъж се чу гласът му, който с подигравателен и надменен тон поиска от Исус да извърши пред него едно от великите Си чудеса. Но думите му падаха в ушите на Спасителя, сякаш не ги чуваше. Хората сравняваха възбуденото и злобно поведение на Анна и Каяфа със спокойното и величествено поведение на Исус. Дори и в умовете на онова закоравяло множество възникна въпросът, ще бъде ли осъден като престъпник този Човек с богоподобен вид?

Каяфа, забелязвайки влиянието, което оказва държанието на Исус върху присъстващите, побърза да ускори процеса. Враговете на Исус бяха много объркани. Те искаха на всяка цена да осигурят Неговото осъждане, но не знаеха как да го постигнат. Членовете на съвета бяха разделени на фарисеи и садукее. Помежду им съществуваше жестока омраза и непримирима борба. Не смееха да засегнат някои спорни точки, да не би да се стигне до свада. Само с няколко думи Исус можеше да възбуди техните противопоставящи се предразсъдъци и така да отклони гнева им от Себе Си. Каяфа знаеше това и пожела да избегне повдигането на такъв спор. Имаше много свидетели, които можеха да докажат, че Христос бе порицавал свещениците и книж-

ниците, че ги бе наричал лицемери и убийци; но такова свидетелство не трябваше да се привежда. В острите си спорове с фарисеите садукееите също бяха използвали подобни изрази; а и такива показания нямаше да бъдат убедителни за римляните, сами отвратени от претенциите на фарисеите. Имаше изобилни доказателства и за това, че Исус не беше зачитал традициите на евреите и беше говорил непочтително за много от техните наредби. Но по отношение на преданията фарисеите и садукееите бяха на нож; и това доказателство не би имало никаква тежест пред римляните. Враговете на Христос не смееха да го обвинят и в нарушение на съботата, да не би при едно по-пълно разследване да се разкрие характерът на Неговото дело. Ако се разкрият чудесата на излекуване, то целта на свещениците би била осуетена.

Бяха подкупени фалшиви свидетели да обвинят Исус в подклаждане на бунт и в стремеж за установяване на ново правителство; но техните свидетелски показания се оказаха неопределени и противоречиви. При разпита те изопачаваха и фалшифицираха собствените си изявления.

Още в началото на Своята служба Христос бе казал: "Разрушете този храм и за три дни ще го издигна." Според образния език на пророчеството така Той предсказа собствената Си смърт и възкресение. "Но Той говореше за храма на тялото Си" (Йоан 2:19, 21). Евреите бяха разбрали думите му в буквален смисъл - като отнасящи се до храма в Ерусалим. От всичко, казано от Христос, свещениците не можаха да намерят нищо, което да използват срещу Него, освен тези думи. Като ги цитираха погрешно, те се надяваха да спечелят предимство. Римляните бяха участвали във възстановява-

нето и украсяването на храма и много се гордееха с това. Всяко презрение, проявено към храма, сигурно би възбудило тяхното възмущение. По тази точка можеха да постигнат единодушие и римляни, и евреи, и фарисеи, и садукееи, защото всички гледаха на храма с голяма почит. За това обвинение бяха намерени двама свидетели, чиито показания не си противоречаха толкова, колкото на другите. Единият от тях, подкупен, за да обвини Исус, заяви: "Този каза: Мога да разруша Божия храм и за три дни пак да го съградя." Така Христовите думи бяха изопачени. Ако те бяха цитирани точно както Той ги бе изговорил, не биха били достатъчни, за да бъде осъден даже и от Синедриона. Ако Исус бе само един обикновен човек според твърдението на евреите, Неговото изказване би означавало само проявата на неразумен, самохвален дух, но не би могло да се изтълкува като богохулство. Дори и така, както бяха предадени от фалшивите свидетели, думите Му не съдържаха нищо, което римляните можеха да оценят като престъпление, заслужаващо смърт.

Търпеливо слушаше Исус противоречивите свидетелски показания. Не изрече нито дума за самозащита. Накрая обвинителите Му се объркаха, смутиха и разяриха. Процесът не показваше никакъв напредък. Изглеждаше, като че ли целият им заговор щеше да пропадне. Каяфа беше отчаян. Оставаше едно последно средство: Христос трябваше да бъде накаран да осъди сам Себе Си! Първосвещеникът стана от съдебния стол с лице, изкривено от гняв, с глас и поведение, показващи ясно, че ако беше в неговата власт, той би сразил затворника, който се намираше пред него. "Нищо ли не отговаряш?" - възкликна той. - Какво свидетелстват тези против Тебе?"

Исус остана спокоен. "Той беше угнетяван, но смири Себе Си и не отвори устата Си; както агне, водено на клане и както овца пред стригачите си не издава глас, така Той не отвори устата Си!" (Исаия 53:7).

Накрая Каяфа, издигайки дясната си ръка към небето, се обърна към Исус с въпрос под формата на тържествена клетва: "Заклевам те в живия Бог да ни кажеш: Ти ли си Христос, Божият Син?"

При този апел Христос не можеше повече да мълчи. Имаше време за мълчание, имаше и време за говорене. Не бе проговорил, докато въпросът не Му бе зададен пряко. Той знаеше, че да отговори сега, това би означавало сигурна смърт. Но апелът бе отправен от най-високия признат от нацията авторитет и в името на Всевишния. Христос не би пропуснал да покаже дължимото уважение към Закона. Нещо повече: ставаше въпрос за Неговото сродство с Отец. Трябваше да обяви ясно Своя характер и Своята мисия. Той бе казал на учениците Си: "Всеки, който изповядва Мене пред човешките, ще го изповядам и аз пред Отца Си, Който е на небесата" (Матей 10:32). Сега чрез собствения Си пример Исус повтори този урок. Всяко ухо се приклони да чуе и всяко око се вгледа в лицето Му, когато Той отговори: "Ти рече!" Небесна светлина сякаш озари бледото Му лице, когато добави: "Но казвам ви: Отсега нататък ще видите Човешкия Син седящ отдясно на силата и идещ на небесните облаци!"

За момент Божествеността на Христос проблесна през Неговия човешки образ. Първосвещеникът се сви пред пронизващия поглед на Спасителя. Този поглед сякаш четеше скритите му мисли и изгаряше сърцето му, прониквайки в него. И никога след това през целия си живот той не можа да забрави изпитващия взор на преследвания Божи Син.

“Отсега нататък - каза Исус - ще видите Човешкия Син седнал отдясно на силата и идещ на небесните облаци!” С тези думи Христос представи сцена, съвсем обратна на онази, която се разиграваше в момента. Той, господарят на живота и славата, щеше да седне отдясно на Бога. Той щеше да бъде Съдията на цялата земя и Неговото решение нямаше да може да бъде оспорено от никого. Тогава всяко тайно нещо щеше да бъде извадено наяве пред Божието присъствие и над всеки човек щеше да бъде произнесена присъда според делата му.

Думите на Христос стреснаха първосвещеника. Мисълта, че ще има възкресение на мъртвите, когато всички ще застанат на подсъдимата скамейка пред Бога, за да бъдат възнаградени според техните дела, ужаси Каяфа. Той не желаше да вярва, че в бъдеще ще получи присъда според делата си. През ума му минаха една след друга сцените на последния съд. За момент видя страхотната гледка, когато гробовете дават своите мъртви заедно с тайните, за които той се бе надявал, че са скрити навеки. За момент се почувства, като че стои пред вечния Съдия, Чието око, виждащо всички неща, чете в душата му, изваждайки на бял свят тайни, смятани от него за скрити заедно с умрелите.

Картината изчезна от погледа на първосвещеника. Думите на Христос го засегнаха силно - него, садукея. Каяфа бе отричал учението за възкресението, съда и бъдещия живот. Сега той побесня от сатанинска ярост. Как може този подсъдим пред него да оспорва най-съкровения му теории?! Като раздра дрехата си, за да може народът да види престорения му ужас, той поиска подсъдимият да бъде осъден веднага за богохулство, без по-нататъшни предварителни разследва-

ния. “Каква нужда имаме повече от свидетели? - каза той. - Ето, сега чухме богохулство! Вие какво мислите? И те всички Го осъдиха.”

Убеждение, размесено с гняв, накара Каяфа да постъпи така. Той се разяри на самия себе си, задето повярва на Христовите думи; и вместо да разреде сърцето си пред съзнанието за истината и да изповяда, че Исус е Месия, раздра свещеническите си одежди, решен да продължи упорството си. Всъщност тази негова постъпка имаше дълбоко значение. Едва ли Каяфа го съзнаваше. Чрез нея първосвещеникът целеше да повлияе на съдиите и да осигури осъждането на Христос, а всъщност себе си бе осъдил. Според Божия закон той ставаше вече негоден да изпълнява първосвещеническата служба. Сам си бе произнесъл смъртната присъда. Първосвещеникът нямаше право да раздира одеждите си. Според левитския закон това бе забранено със заплахата от смъртно наказание. При никакви обстоятелства, в никакъв случай той не трябваше да го прави. Беше станало обичай сред евреите да раздират дрехите си при смъртта на близки приятели; но този обичай свещениците не трябваше да спазват. За това бе дадена изрична заповед от Христос на Мойсей (виж Левит 10:6).

Всяко нещо, което се носеше от свещеника, трябваше да бъде цяло и без недостатък. Чрез красивите служебни одежди на първосвещеника се представяше характерът на великия символ Исус Христос. Нищо друго освен съвършенство - съвършенство в облекло и в поведение, в думи и в дух - не би могло да бъде прието от Бога. Първосвещеник, посмял да се яви на свята служба и да участва в службата на светилището с раздрана дреха, бе смятан за прекъснал отношенията си с Бо-

га. С раздирането на дрехата си той сам се лишаваше от правото да бъде представител на Бога. Не се приемаше вече от Бога като действащ свещеник. Този начин на поведение, показан от Каяфа, издаваше човешка страст, човешко несъвършенство.

Синедрионът бе произнесъл над Исус смъртната присъда, но бе в противоречие с еврейския закон подсъдим да се разследва нощем. За да бъде присъдата законна, изискваше се всичко да бъде извършено на дневна светлина и в присъствието на целия състав на съвета. Въпреки това обаче със Спасителя започнаха да се държат като с осъден престъпник; и Той бе предаден на оскърбленията на най-долните и порочни хора от обществото. Дворецът на първосвещеника ограждаше един открит двор, в който бяха събрани войниците и тълпата зрители. През този двор Исус бе отведен в арестантската стая, посрещнат от всички страни с подигравки за това, че се смята за Син Божи. Собствениците Му думи "седящ отдясно на силата" и "идещ на небесните облаци" бяха повтаряни подигравателно. Докато стоеше в арестантската стая и очакваше законното Си разследване, Той не бе закрилян от никого. Невежата паплач бе видяла жестокото отношение, проявено към Него от съвета, и от това се одързости да изяви всички сатанински качества на своята природа. Благородното и богоподобно държание на Христос ги вбесяваше. Неговата кротост, невинност, величественото Му търпение ги изпълваха с омраза, вдъхната от Сатана. Милостта и справедливостта бяха стъпкани. Никога един престъпник не е бил третиран по толкова нечовешки начин, както бе третиран Божият Син.

Но сърцето на Исус се раздираше от една много по-остра болка. Ударът, който Му причини най-силната

болка, не можеше да бъде нанесен от ничия вражеска ръка. Докато Христос понасяше подигравателния разпит пред Каяфа, от Него се отрече един от собствените Му ученици!

След като изоставиха своя Учител в градината, двама от учениците се осмелиха да последват на известно разстояние тълпата, която отвеждаше Исус. Това бяха Петър и Йоан. Свещениците познаваха Йоан като добре известен ученик на Исус и го пуснаха в залата, като се надяваха, че като види унижението на своя Водач, ще се откаже от идеята, че такова едно същество може да е Божи Син. Йоан каза няколко думи в полза на Петър, така че успя да осигури вход и за него.

В двора бе накладен огън, защото бе най-студеният час на нощта - точно преди зазоряване. Една група се бе събрала около огъня и Петър самонадеяно заема място сред нея. Той не желаше да се знае, че е Христов ученик. Надяваше се, че като се смеси безгрижно с тълпата, ще го сметнат за един от довелите Исус в залата.

Но когато пламъците осветиха внезапно лицето на Петър, жената, която пазеше на вратата, го погледна изпитателно. Забелязала бе, че бе дошъл заедно с Йоан; забелязала бе покрусения израз на лицето му и сметна, че и той може да е ученик на Исус. Тя бе една от слугините в дома на Каяфа и бе много любопитна да узнае кой е. Каза на Петър: "Не си ли и ти от Неговите ученици?" Петър се стресна и смути. Очите на цялата група се насочиха веднага към него. Направи се, че не я разбира, но тя бе настойчива и увери стоящите наоколо, че и този човек е бил с Исус. Петър се почувства принуден да отговори и каза гневно: "Жено, не Го познавам!" Това беше първото отричане; и веднага след

него петелът пропя. О, Петре, колко бързо се засрами от своя Учител! Колко бързо се отрече от своя Господ!

Ученикът Йоан, при влизането си в съдебната зала, не се опита да скрие факта, че е последовател на Исус. Той не се смеси с грубата тълпа, която ругаеше неговия Господ; и не бе запитан нищо, защото не си придаваше фалшив вид, така че не възбуждаше и по-дозрение. Потърси си уединено кътче, закрито от погледа на тълпата, но в същото време, колкото се може по-близо до Исус. Оттук той можеше да вижда и да чува всичко при разпита на неговия Господ.

Петър не искаше да се разкрие неговият истински характер. Като си придаваше вид на безразличие, той всъщност бе стъпил на вражеска почва и стана лесна плячка на изкушението. Ако го призовяха да се бори за своя Учител, той би бил смел войник; но когато срещу него презрително бе насочен пръст, се оказа страхливец - също както и много християни, които не биха и трепнали пред една действителна битка за своя Господ, но попаднали под подигравките на хората, се отричат от своята вяра. Общувайки с такива, които би трябвало да избягват, сами влизат в пътя на изкушението. Те просто канят неприятеля да ги изкушава и после казват или вършат неща, в които при други обстоятелства никога не биха се провинили. Всеки Христов ученик, прикриващ в днешно време вярата си пред страха от страдания или укори, се отрича от своя Господ така, както това направи Петър в съдебната зала.

Петър се опитваше да покаже, че разпитът на неговия Учител не го интересува, но сърцето му се късаше от скръб, като слушаше жестоките подигравки и виждаше лошото отношение, което Исус търпеше. Нещо повече, той бе изненадан и разгневен, задето Исус уни-

жава и Себе Си, и последователите Си, като се оставя да бъде третиран така. За да скрие истинските си чувства, се опитваше да се смеси с преследвачите Му и да се присъедини към техните неподобаващи подигравки. Но изражението на лицето му изглеждаше неестествено. Всъщност той постъпваше като лъжец; и докато се стараеше да говори безгрижно и равнодушно, не можеше да съдържа израза на възмущение при гледката на оскърбленията, които засипваха неговия Учител.

Вниманието бе привлечено към него за втори път и отново бе обвинен, че е последовател на Исус. Този път той под клетва заяви: "Не познавам човека!" Още веднъж му бе даден случай. След като измина час, един от слугите на първосвещеника, близък роднина на човека, чието ухо Петър бе отрязал, го попита: "Не те ли видях аз в градината с Него?" "Наистина от тях си, защото си галилеянин и говорът ти съответства!" При тези думи Петър избухна. Исусовите ученици се отличаваха със своя чист говор; и за да заблуди напълно запитвачите си и да оправдае маската на дръзко поведение, която си бе надянал, той започна да се отрича от своя Учител с проклетия и клетви. Петелът пак пропя. Тогава Петър го чу и си спомни думите на Исус: "Преди да пее петелът дважд, ти три пъти ще се отречеш от Мене!" (Марко 14:30).

Докато унизителните клетви бяха още на устните на Петър и пронизителното пеене на петела още звучеше в ушите му, Спасителят отвърна лице от намръщените съдии и погледна право в лицето на Своя окаян ученик. В същото време и погледът на Петър бе привлечен към неговия Учител. В благородното Му изражение той прочете дълбока жалост и скръб, но не и гняв.

Видът на това бледо, страдащо лице, на тези треперещи устни, този поглед на състрадание и прощение

пронизаха сърцето му като стрела. Съвестта му се пробуди. Паметта му заработи. Петър си припомни обещанието, което бе дал само преди няколко часа - че би отишъл със своя Господ и в затвор, и на смърт. Спомни си колко мъчно му стана, когато Спасителят му бе казал в горницата, че ще се отрече същата тази нощ три пъти от своя Господ. Току-що бе заявил, че не познава Исус; но сега осъзна с горчива скръб колко добре го познава неговият Господ и колко вярно бе прочел в сърцето му онова лицемерие, което и сам той не подозираше.

Заля го вълна от спомени. Нежната милост на Спасителя, Неговата доброта и дълготърпение, благородството и кротостта Му към Неговите грешащи ученици - всичко това си спомни. Спомни си и предупреждението: "Симоне, Симоне, ето Сатана ви изисква всички, за да ви пресее като жито; но Аз се молих за тебе, да не отслабне твоята вяра" (Лука 22:31, 32). С ужас осъзна той собствената си неблагоприятност, лъжливата си клетва. Погледна още веднъж Учителя си и видя една светотатствена ръка да се издига и да Го удря по лицето. Не можейки да издържи повече тази сцена, Петър се втурна с разбито сърце навън.

Той бързаше сам и в мрак, без да знае и без да го е грижа къде отива. Накрая откри, че се намира в Гетсиманската градина. Сцените, които се бяха разиграли само няколко часа преди да дойде тук, изплуваха живо в паметта му. Страдащото лице на неговия Господ, опетнено от кървавите капки пот и сгърчено от болка, се появи пред него. Той си спомни с разяждащо угризение, че Исус бе плакал и бе агонизирал в молитва самичък, докато онези, които трябваше да стоят близо до Него в този страшен час на изпит, спяха. Спомни си

тържественото Му поръчение "Бдете и молете се, за да не паднете в изкушение!" (Матей 26:41). Петър видя отново сцената в съдебната зала. Неговото кървящо сърце се измъчваше страшно от съзнанието, че бе допълнил унижението и скръбта на Спасителя, стоварвайки върху Него най-тежкия удар. На същото това място, където Исус бе излял в агонията Си Своята душа пред Отец в молитва, Петър падна по лице и пожела да умре.

Веднага щом съмна, Синедрионът се събра пак и Исус отново бе докаран в стаята за съвещание. Той се бе обявил за Син на Бога и те бяха изтълкували думите му като обвинение срещу Всевишния. Но не можеха да Го осъдят само въз основа на тях, защото много от членовете не бяха присъствали на нощното заседание и не бяха чули думите Му; а и знаеха също, че римският съд не би ги сметнал достойни за смърт. Но ако собствените Му устни отново пред всички повтореха тези думи, целта им може би щеше да бъде постигната. Те биха могли да превърнат Неговото изтъкване, че е Месия, в политическо действие за подмолна, противодържавна дейност.

"Ти ли си Христос? - рекоха те. - Кажни ни!" Но Христос мълчеше. Те продължиха да Го обсипват с въпроси. Най-сетне с нотки на скръбен патос Той отговори: "Ако ви кажа, няма да повярвате, и ако ви задам въпрос, не ще отговорите, нито ще Ме пуснете." Но за да останат без извинение, Той добави тържественото предупреждение: "Но отсега нататък Човешкият Син ще седи отдясно на Божията сила!"

"Тогава Божият Син ли си Ти?" - попитаха в един глас. Исус им отговори: "Вие право казвате, защото Съм!" Те изкрещяха: "Каква нужда имаме вече от свидетелство, защото сами чухме от устата Му!"

И тъй, според третата присъда на еврейските власти Христос трябваше да умре. Единственото, което е нужно сега, мислеха си те, е римляните да потвърдят тази присъда и да Го предадат в ръцете им.

След това последва третата сцена на малтретиране и подиграване - по-лошо дори от онова, което бе получил от ръцете на невежата тълпа. Всичко стана в самото присъствие на свещениците и управниците и с тяхното одобрение. Всяко чувство на състрадание или човещина бе изчезнало от сърцата им. Щом аргументите им са слаби и не могат да заглушат Неговия глас, те разполагаха с други средства - такива, с каквито всички еретици през вековете са били накарани да млъкнат - страдание, насилие и смърт.

След като присъдата над Исус бе произнесена от съдиите, народът бе завладян от сатанинска ярост. Викът от гласовете приличаше на рев на диви зверове. Тълпата се втурна към Него, крещейки: "Той е виновен! Убийте Го!" Ако не бяха римските войници, Исус нямаше да доживее да бъде прикован на кръста на Голгота. Ако римската власт не се бе намесила и не бе възпряла насилието на тълпата със силата на оръжието, щеше да бъде разкъсан на парчета пред съдиите Си.

Езичниците се разгневиха при вида на това скотско отношение към човек, срещу Когото още нищо не бе доказано. Римските чиновници заявиха, че с произнасянето на присъдата над Исус евреите засягат римската власт; и че дори и еврейският закон забранява човек да бъде осъден на смърт въз основа само на неговите собствени думи. Тази намеса предизвика известно заатишие в съдебния процес; но еврейските водачи бяха мъртви както към милостта, така и към срама.

И свещеници, и управници забравиха достойнството на своята служба и хулеха Божия Син с неприлич-

ни епитети. Присмиваха Му се с рождението Му. Заявяваха, че дързостта Му да се обяви за Месия е причина да заслужи най-позорната смърт. Най-разпуснатите хора участваха в това отвратително отношение спрямо Спасителя. Върху главата му бе метната стара дреха и мъчителите Му Го удряха по лицето с думите: "Проречи ни, Христе, кой Те удари?" И когато махаха дрехата, някакъв жалък човек Го заплюваше в лицето.

Божии ангели вярно отбелязваха всеки оскърбителен поглед, дума и постъпка срещу техния любим Началник. Един ден тези ниско паднали хора, които се подиграваха и заплюваха спокойното, бледо лице на Христос, ще Го видят в Неговата слава, светеща по-силно от слънцето.

Юда

Към края на процеса Юда не можеше повече да понася угризенията на виновната си съвест. Внезапно в залата отекна хриплив глас, който скова в ужас всички сърца: "Той е невинен! Пощади Го, о, Каяфа!"

Можеше да се види как сега високата фигура на Юда си пробива път през изумената тълпа. Лицето му бе бледо и изтормозено, а на челото му бяха избили едри капки пот. Хвърляйки се към съдийския престол, той изсипа пред първосвещеника сребърниците, които представляваха цената за предаването на неговия Господ. Сграбчи дрехата на Каяфа и жадно го замоли да освободи Исус, заявявайки, че не е направил нищо, заслужаващо смърт. Каяфа го отблъсна гневно, но се смути и не знаеше какво да каже. Вероломството на све-

щениците бе открито. Стана явно, че те бяха подкупили ученика да предаде своя Учител.

“Съгреших - извика пак Юда, - че предадох невинна кръв!” Но първосвещеникът, който вече се беше съвзел, му отговори с презрение: “Нам що ни е? Ти гледай!” (Матей 27:4). Свещениците с охота бяха използвали Юда за свое оръдие; но презряха неговата низост. Когато се обърна към тях с изповед, те го отблъснаха презрително.

Тогава Юда се хвърли в нозете на Исус, признавайки Го за Божи Син и молейки Го да избави Себе Си. Спасителят не укори Своя предател. Той знаеше, че Юда не се кае. Неговата изповед бе наложена от чувството за вина в душата му, породено от ужасната мисъл за наказание и за бъдещия съд. Юда не изпитваше дълбока, съкрушителна скръб, че е предал неопетнения Божи Син и се е отрекъл от Светия Израилев. И въпреки това Исус не произнесе нито една осъдителна дума. Той го погледна състрадателно и каза: “За този час Аз дойдох на света.”

Шепот на учудване премина през цялото събрание. С удивление всички наблюдаваха Христовото дълготърпение към Своя предател. Пак им се натрапи убеждението, че този Човек е нещо повече от смъртен. Но ако е Божият Син - питаха се те, - защо не освободи себе Си от веригите Си и не възтържествува над обвинителите Си?

Юда видя, че молбите му са напразни. И бързо излезе от залата, възкликвайки: “Много е късно! Много е късно!” Той чувстваше, че не би могъл да понесе да види Исус разпънат. И в отчаянието си отиде и се обеси.

По-късно през същия ден по пътя от съдебната зала на Пилат до Голгота виковете и подигравките на не-

честивата тълпа, която отвеждаше Исус до мястото на екзекуцията, бяха внезапно прекъснати. Като минаха край едно уединено място, видяха в подножието на сухо дърво тялото на Юда. Гледката бе отвратителна. Телата на Юда бе скъсала въжето, с което той се бе обесил. Тялото му се бе обезобразило страшно при падането и в този момент псета го бяха заобиколили и го разкъсваха. Останките му бяха заровени незабавно. Но присмехът на тълпата отслабна и пребледнелите лица на мнозина издаваха мислите им. Възмездието сякаш се спускаше вече над ония, които бяха виновни за кръвта на Исус.

В съдилището на Пилат

Матей 27:2, 11-31; Марко 15:1-20; Лука 23:1-25; Йоан 18:28-40, 19:1-16

Исус стоеше вързан като затворник в съдилището на Пилат - римския управител. Около Него бе стражата от римски войници, а съдебната зала бързо се пълнеше с народ. Точно отвън пред входа се намираха съдиите от Синедриона, свещениците, управниците, старейшините и тълпата.

След осъждането на Исус съветът на Синедриона бе дошъл при Пилат, за да получи потвърдението и изпълнението на произнесената присъда. Но тези официални лица не искаха да влязат в римската съдебна зала. Според техния церемониален закон това би ги осквернило и би им попречило да вземат участие в празнуването на Пасхата. В своето заслепение те не виждаха, че смъртоносната омраза бе осквернила вече сър-

цата им. Не виждаха, че Христос е истинското пасхално Агне и че тъй като Го бяха отхвърлили, великият празник бе загубил за тях своето значение.

Когато Спасителят бе въведен в съдебната зала, Пилат не Го погледна с приятелски очи. Римският управител бе вдигнат от леглото и реши да си свърши работата колкото е възможно по-бързо. Той се бе приготвил да постъпи с подсъдимия с истинска съдийска строгост. Придавайки на лицето си възможно най-строгото изражение, Пилат се обърна да види що за човек е този, заради Чие то разследване се нарушаваше почивката му в такъв ранен час. Знаеше, че трябва да е някой, който еврейските власти искат да бъде разследван и наказан много бързо.

Пилат погледна хората, които пазеха Исус, след това се загледа изпитателно в самия Него. Бе имал работа с всякакви престъпници; но никога не бе заставал срещу човек, от когото лъхаше такава доброта и благородство, както при този затворник. Не забеляза по лицето му и следа от вина, никакъв израз на страх, нито пък на дързост или предизвикателство. Видя един човек със спокойно и благородно държание, чието изражение не издаваше и следа на престъпник, но върху което личаха отличителните черти на едно небесно същество.

Външният вид и изражение на Христос направиха благоприятно впечатление на Пилат. Доброто в него се обади. Той бе чул за Исус и делата Му. Съпругата му бе разказвала за удивителните неща, извършени от този галилейски Пророк, който лекувал болните и възкресявал мъртвите. Всичко това сега оживя като сън в паметта на Пилат. Спомни си за слуховете, които бе чул от различни източници, и реши да попита евреите какви обвинения привеждат срещу този затворник.

“Кой е този Човек и защо Го доведохте? - каза той. - Какво обвинение привеждате срещу Него?” Евреите се смутиха. Понеже знаеха, че няма да могат да докажат обвиненията си срещу Христос, те не желаеха да бъдат разпитвани публично. Отговориха, че той е измамник, наречен Исус от Назарет.

Пилат отново ги попита: “В какво обвинявате Тоя човек?” Свещениците не отговориха на въпроса му, но с думи, които издаваха раздразнение, казаха: “Ако не беше Той злодеец, не щяхме да Го предадем на тебе!” Когато съставляващите Синедриона - първите хора на нацията, ти доведат човек, за когото те смятат, че заслужава смърт, има ли нужда да търсиш обвинение срещу него? Надявах се да направят впечатление на Пилат с високото си положение и по този начин да го накарат или да го подведат да отстъпи пред тяхната молба, без да минава през много предварителни разследвания. Силно желаеха присъдата им да бъде утвърдена; защото знаеха, че хората, които бяха видели удивителните дела на Христос, биха могли да разкажат една история, съвсем различна от фалшификацията, която самите те сега разказваха.

Свещениците смятаха, че със слабия и колеблив Пилат ще могат да прокарат своите планове без особени затруднения. Преди това той бе потвърждавал набързо присъди, осъждащи на смърт хора, за които те знаеха, че не заслужават такава участ. Според негова преценка животът на един затворник нямаше особена стойност; нямаше значение дали е невинен или виновен. Свещениците се надявах, че и сега Пилат ще потвърди смъртното наказание на Исус, без да Го изслуша. Те молеха за тази услуга по случай техния национален празник.

Но в затворника имаше нещо, което възпираше Пилат да постъпи така. Не посмя да го извърши. Той прочете желанието на свещениците. Спомни си как не много отдавна Исус бе възкресил Лазар - един човек, който бе лежал мъртъв в продължение на четири дни; и реши, преди да подпише смъртната присъда, да узнае какви бяха обвиненията против Него и дали можеха да се докажат.

“Ако вашият съд е достатъчен - каза той, - защо тогава довеждате затворника при мене?” “Вземете го вие и го съдете според вашия закон.” Притиснати така, свещениците отговориха, че вече са произнесли присъда над него, но че за да бъде осъждането валидно, присъдата на Пилат трябва да потвърди тяхната. “Каква е вашата присъда?” - запита Пилат. “Смъртна - отговориха те, - но според закона ние нямаме право да осъждаме който и да било човек на смърт.” Помолиха Пилат да повярва на думите им за вината на Христос и да потвърди присъдата им. Щяха да носят отговорност за последствията.

Пилат не беше нито справедлив, нито пък съвестен съдия; но колкото и слаба да бе моралната му сила, той отказа да приеме това искане. Не желаше да осъди Исус, докато срещу Него не се приведе някакво обвинение.

Свещениците се оказаха на кръстопът. Видяха, че трябва да прикрият лицемерието си с най-дебелото покривало. Не трябваше да позволят да проличи, че Христос е бил арестуван на религиозна основа. Ако това се посочеше като причина, тяхното разследване не би имало никаква тежест пред Пилат. Трябваше да излезе така, че Исус действа срещу обичайното право; тогава Той би могъл да бъде осъден като политически престъ-

пник. Сред евреите възникваха постоянно бунтове и безредици срещу римското управление. Римляните се справяха с тях много строго и бяха постоянно нащрек, за да потушават всичко, което би могло да доведе до въстание.

Само няколко дни преди това фарисеите се бяха опитали да впримчат Христос с въпроса: “Право ли е за нас да даваме данък на кесаря или не?” Но Христос тогава смъкна маската на тяхното лицемерие. Римляните, които присъстваха, видяха пълното поражение на заговорниците и тяхното смущение от Неговия отговор: “Тогава отдавайте кесаревото на кесаря, а Божието на Бога” (Лука 20:22-25).

Сега свещениците смятаха да представят случая така, че все едно Христос е учил това, което те били искали Той да учи. В затруднението си извикаха на помощ лъжесвидетели, които “почнаха да Го обвиняват, казвайки: Намерихме този, че развъртава народа ни, забранява да се дава данък на кесаря и казва за себе си, че е Христос, Цар”. Три обвинения и всяко едно без основание. Свещениците го знаеха, но бяха готови да лъжесвидетелстват, стига да могат да постигнат целта си.

Пилат разбра намеренията им. Той не повярва, че затворникът е правил заговор против властта. Неговият кротък и скромнен вид съвсем не отговаряше на таква обвинение. Бе убеден, че е организиран таен заговор, за да бъде погубен невинен човек, застанал на пътя на еврейските сановници. Обръщайки се към Исус, той го запита: “Ти ли си юдейският цар?” Спасителят отговори: “Ти право казваш.” И като изговори това, лицето Му се освети, като че ли слънчев лъч светна над Него.

Щом чуха отговора Му, Каяфа и наобиколилите го призоваха Пилат да потвърди, че Исус е извършил престъплението, в което бе обвинен. С шумни викове свещениците, книжниците и управниците поискаха Той да бъде осъден на смърт. Виковете бяха подхванати и от тълпата и ревът ѝ стана оглушителен. Пилат се смути. Понеже Исус не отговори на обвинителите Си, той Му каза: "Нищо ли не отговаряш? Виж за колко неща Те обвиняват! Но Исус нищо не отговори."

Застанал зад Пилат пред очите на всички в съдебната зала, Христос чу клеветата; но на всички лъжливи обвинения срещу Него Той не отговори нито дума. Цялото Му държание доказваше, че съзнава своята невинност. Стоеше непоклатим пред яростните вълни, които Го връхлитаха. Сякаш вълните на гнева, издигащи се все по-високо и по-високо като вълни на бушуващ океан, се разбиваха до Него, без да Го докосват. Стоеше мълчалив, но мълчанието Му бе красноречиво. То бе като светлина, която се излъчва от вътрешния човек към външния.

Пилат бе учуден от поведението на Исус. Дали този човек се отнася с такова пренебрежение към процеса, понеже не Го е грижа за живота Му? - се питаше той. Като Го гледаше как понася оскърбления и подигравки, без да им отвръща, сметна, че Христос не би могъл да е толкова несправедлив и неправоен, каквито бяха крещящите свещеници. Надявайки се да разбере истината от самия Него и да избегне врявата на тълпата, Пилат отведе Исус настрана и отново Го запита: "Ти юдейски цар ли си?"

Исус не отговори пряко на този въпрос. Той знаеше, че Светият Дух се бори с Пилат и Му даде възможност да признае своето убеждение. "От себе си ли каз-

ваш това - попита Той - или други са ти говорили за Мене?", т.е. какво е подтикнало Пилат да зададе този въпрос - обвинението на свещениците или това бе желание да приеме светлина от Христос. Пилат разбира значението на Христовите думи, но гордост се надигна в сърцето му. Той не пожела да признае убеждението, което му се бе натрапило. "Че аз юдеин ли съм?" - каза той. "Твоят народ и главните свещеници те предават на мене, какво си сторил?"

Златният случай за Пилат бе отминал. И все пак Исус не го остави без по-нататъшно осветление, макар и да не отговори направо на въпроса му. Той изложи ясно Своята мисия. Даде на Пилат да разбере, че не се стреми към земен престол.

"Моето царство не е от този свят - каза Той, - ако беше царството Ми от този свят, служителите Ми щяха да се борят да не бъда предаден на юдеите, а сега царството Ми не е от тук. Затова Пилат Му каза: Тогава ти Цар ли си? Исус отговори: Ти право казваш, защото Аз съм цар. Аз затова се родих и затова дойдох на света, да свидетелствам за истината. Всеки, който е от истината, слуша Моя глас."

Христос потвърди, че Неговото слово бе само по себе си ключ, който би могъл да отключи тайната пред готовите да я приемат. То съдържаеше препоръчителна сила и това бе тайната за разпространяването на Неговото царство на истината. Исус желяеше Пилат да разбере, че само чрез приемане и усвояване на истината можеше да бъде възстановено неговото покварено естество.

Пилат имаше желание да узнае що е истина. Умът му бе объркан. Той жадно се хвана за тези думи на Спасителя и сърцето му се развълнува от силния копнеж

да разбере какво всъщност представляваше истината и как би могъл да се сдобие с нея. "Що е истина?" - запита той, но не дочака отговор. Вривата отвън му напомни за неговите интереси и задължения в момента, защото свещениците крещяха за незабавно действие. Излизайки навън при евреите, той заяви категорично: "Аз не намирам никаква вина в Него."

Тези думи, излезли от устата на един езически съдия, бяха унищожителен укор против вероломството и лъжовността на израилевите управници, които обвиняваха Спасителя. Когато свещениците и старейшините чува всичко това от Пилат, разочарованието и гневът нямаха граници. Толкова дълго време бяха кроили планове и бяха чакали този случай. Усетили, че има изглед Иисус да бъде освободен, се ожесточиха още повече, сякаш бяха готови да Го разкъсат на парчета. Шумно оспориha изявлението му и го заплашиха с неодобрението на римската власт. Обвиниха го, че отказва да осъди Иисус, Който според техните твърдения се е надигнал против кесаря.

Прозвучаха гневни викове, които заявяваха, че размирното влияние на Иисус е добре известно из цялата страна. Свещениците казаха: "Той вълнува людетe, понеже поучава по цяла Юдея, като е почнал от Галилея и е следвал даже до тук."

До този момент Пилат нямаше намерение да осъди Иисус. Той знаеше, че евреите Го обвиняваха поради омраза и предразсъдъци. Знаеше задълженията си. Правосъдието изискваше Христос да бъде освободен незабавно. Но Пилат се уплаши от зложелателството на народа. Ако откажеше да предаде Иисус в ръцете им, можеше да се вдигне голям шум, а той се страхуваше точно от това. Когато чу, че е бил от Галилея, той реши

да Го изпрати на Ирод, управителя на тази провинция, който по това време се намираше в Ерусалим. С тази си постъпка Пилат смяташе да снесе от себе си отговорността по делото и да я прехвърли на Ирод. Смяташе също така, че това е и един добър случай да излекува старата вражда между него и Ирод. Точно така и стана. Дватама съдии се сприятелиха покрай процеса на Спасителя.

Пилат отново предаде Иисус на войниците и сред подигравките и оскърбленията на тълпата набързо бе отведен в съдебната зала на Ирод. "А Ирод, като видя Иисус, много се зарадва." Никога преди това не бе виждал Спасителя, но "много се зарадва, защото отдавна желаше да Го види, понеже бе слушал за Него и надяваше се да види някое знамение от Него". Това бе същият Ирод, чиито ръце бяха опетнени от кръвта на Йоан Кръстител. Когато чу за първи път за Иисус, той бе поразен от ужас и каза: "Това е Йоан, когото аз обезглавих, той е възкръснал от мъртвите" "и затова тия сили действат чрез него" (Марко 6:16; Матей 14:2). И все пак Ирод желаше да види Иисус. Сега му се отдаваше случай да спаси живота на този пророк и царят се надяваше по този начин да заличи завинаги от ума си спомена за онази кървава глава, поднесена на блюдо. Той желаше също така да задоволи и любопитството си и си помисли, че ако на Христос се обещае свобода, Той би направил всичко, което би се поискало от Него.

Голяма група свещеници и старейшини бяха придружили Христос до Ирод и когато Спасителят бе въведен вътре, тези сановници, говорейки всички много възбудено, представиха своите обвинения. Но Ирод обърна малко внимание на обвиненията. Той заповяда да млъкнат, желаейки да му се даде възможност да разпи-

та Христос. Заповяда да свалят белезниците Му, като същевременно осъди обвинителите, че са се отнесли така грубо с Него. Поглеждайки състрадателно спокойното лице на Спасителя на света, прочете там само мъдрост и чистота. И Ирод като Пилат бе доволен, че обвинението срещу Христос се дължеше само на злоба и завист.

Зададе много въпроси, но през цялото време Спасителят запазваше дълбоко мълчание. По заповед на царя бяха докарани немощни и сакати хора и на Христос бе заповядано да докаже възможностите Си, като извърши чудо. "Хората казват, че можеш да лекуваш болни" - каза Ирод. Нетърпелив съм да видя, че тази твоя тъй широко разпространена слава не е лъжа." Исус не отговори, но Ирод продължи да настоява: "Щом можеш да вършиш чудеса за другите, направи сега за себе си и това ще ти послужи за добро." И той пак заповяда: "Покажи ни знак, че ти действително притежаваш тази сила, която мълвата ти приписва." Но Христос се държеше така, като че ли не чува и не вижда нищо. Божият Син бе в човешко естество. Той трябваше да постъпи така, както би постъпил човек при тези обстоятелства. Затова не искаше да върши чудо, за да си спести страданието и унижението, които човек не може да не понесе, ако бъде поставен в същото положение.

Ирод обеща, че извърши ли някакво чудо в негово присъствие, Христос ще бъде освободен. Христовите обвинители бяха виждали със собствените си очи великите дела на Неговата сила. Те Го бяха чули да заповяда два на гроба да върне своите мъртви. Бяха видели мъртвите да излизат от гробовете си послушни на Неговия глас. Сега ги обхвана страх да не би Той наистина да извърши чудо. От всичко най-много се плашеха от про-

явяването на Неговата сила. Това щеше да бъде смъртен удар върху техните планове, а може би щеше да им струва и живота. Силно обезпокоени, свещениците и управниците отново започнаха да настояват на своите обвинения против Исус. Повишавайки гласове, те заявиха, че Той е предател и богохулник и върши чудесата Си чрез силата, дадена Му от Веелзевул, княза на дяволите. Залата се превърна в сцена на голямо безредие, като едни викаха едно, други - друго.

Съвестта на Ирод сега бе далеч по-малко чувствителна от времето, когато потрепери от ужас пред искането на Иродиада за главата на Йоан Кръстител. Известно време той бе чувствал силни угризения на съвестта за своето ужасно дело. Но моралните му възприятия се притъпяваха все повече и повече от порочния му начин на живот. Сърцето му вече беше закоравяло дотолкова, че можеше да се хвали дори с наказанието, което бе наложил на Йоан, дръзнал да го изобличи. И сега нищо не му пречеше да сплаши Исус, като няколко пъти Му заяви, че има власт да го освободи или да Го осъди. Но Исус не даде никакъв признак, че чува и дума от онова, което Му се казва.

Мълчанието ядоса Ирод. То като че ли показваше пълно безразличие към неговия авторитет. За суетния и надут цар явният упрек би бил по-малко оскърбителен, отколкото да бъде игнориран по този начин. Той гневно заплаши Исус, Който все още продължаваше да стои спокоен и мълчалив.

Мисията на Христос в този свят не се състоеше в това да задоволява празно любопитство. Дойде, за да лекува съкрушените сърца. Ако трябваше да изговори някоя дума, за да излекува раните на болни от греха души, Той нямаше да мълчи. Но за тези, които само би-

ха потъпкали истината под несвятите си нозе, нямаше никакво слово.

Христос би могъл да каже на Ирод думи, които биха пронизали ушите на закоравелия цар. Можеше да го смрази от ужас и да го накара да се разтрепери от страх, като открие пред него всичките нечестия в живота му, както и ужаса от предстоящата му участ. Но Христовото мълчание бе най-строгий укор, който Той би могъл да отправи. Ирод бе отхвърлил истината, представена му от най-великия от пророците и нямаше да получи повече никаква друга вест. Небесното Величество нямаше за него ни една дума. Същото това ухо, което бе винаги отворено за вопъла на човешките неволи, не бе отворено за заповедите на Ирод. Очите, които със състрадателна, прощаваща любов отправяха взор към каещия се грешник, не можеха да дарят на Ирод и един поглед. Устните, които бяха изговаряли най-внушителните истини, които с най-нежна молба бяха подканяли и най-грешните, и най-ниско падналите, бяха затворени за надменния цар, не чувстващ никаква нужда от Спасител.

Лицето на Ирод потъмня от ярост. Като се обърна към тълпата, той гневно обяви Исус за измамник. След това Му каза: "Ако не дадеш никакво доказателство в подкрепа на твоите твърдения, ще те предам на войниците и на народа. Те може да успеят да те накарат да проговориш. Ако си измамник, смъртта от техните ръце е единственото, което заслужава; ако си Син на Бога, спаси се, като извършиш чудо!"

Едва бяха изговорени тези думи и тълпата се втурна към Христос. Като диви зверове се нахвърлиха върху плячката си. Дърпаха го насам-натам, като и Ирод се присъедини към тях, мъчещи се да унижат Божия

Син. Ако римските войници не се бяха намесили и не бяха отблъснали побеснялата тълпа, Спасителят щеше да бъде разкъсан на парчета.

"Но Ирод с войниците си, презирайки Го, след като Му се поруга, облече Го във великолепна дреха." Римските войници взеха участие в това уничително третиране. Всичко, което тези безверни, покварени войници, подпомогнати от Ирод и еврейските сановници, можеха да измислят, бе стоварено върху Спасителя. Но въпреки това Той не изгуби Своето Божествено търпение.

Христовите гонители измерваха характера на Спасителя със своя. Те Го бяха представили подъл, каквито бяха самите те. Но зад цялата тази видима картина се натрапи и една друга - сцената, която един ден ще видят в цялата ѝ слава. Имаше някои, които потрепераха от Христовото присъствие. Докато грубата тълпа Му се покланяше подигравателно, някои от онези, които идваха по-напред със същите намерения, се дръпваха назад, изплашени и онемели. Ирод се почувства изобличен и осъден. Последните лъчи на Божията милост греха над закоравялото му от грях сърце. Той усети, че това не бе обикновен човек, защото Божеството проблясваше през човешкия образ. В същото време, когато Христос бе заобиколен от подигравачи, блудници и убийци, царят почувства, че гледа един Бог на Своя престол.

Колкото и да беше закоравял, Ирод не посмя да потвърди осъждането на Христос. Той поиска да се освободи от тази страшна отговорност и Го изпрати обратно в римската съдебна зала.

Пилат се разочарова и му стана много неприятно. Когато евреите се завърнаха със своя затворник, той ги запита нетърпеливо какво искат да направи. Напомни

им, че вече беше разпитал Исус и не бе намерил в Него никаква вина. Каза им, че повдигат обвинения против Него, но не могат да докажат нито едно от тях. Изпратил ги бе при Ирод - тетрарха на Галилея, техен сънародник, но и той също не бе намерил в Него нещо достойно за смърт. "И тъй, като Го накажа - рече Пилат, - ще Го пусна."

Тук Пилат показва своята слабост. Той бе заявил, че Исус е невинен и въпреки това пожела да Го бичува, за да усмири гонителите му. Пожела да пожертва справедливостта и принципа, за да направи компромис с тълпата. Това го постави в неблагоприятно положение. Тълпата се възползва от неговата нерешителност и ревно още по-силно. Ако Пилат от самото начало бе застанал твърдо, отказвайки да осъди човек, когото намира за невинен, той би строшил онази фатална верига, която щеше да го омотае и да му причини измъчващите го до края на живота му угризения и чувство за вина. Ако бе останал верен на своите убеждения за правото, евреите нямаше да имат смелостта да му диктуват. Христос пак щеше да бъде умъртвен, но вината нямаше да падне върху него. Пилат обаче изнасили съвестта си стъпка по стъпка. Той потърси извинение за себе си да не съди справедливо и безпристрастно и сега се намери почти безпомощен в ръцете на свещениците и управниците. Неговата колебливост и нерешителност се оказаха гибелни.

Но дори и сега Пилат не бе оставен да действа сяпко. Една вест от Бога го предупреди да не извършва делото, което щеше да извърши. В отговор на Христовата молитва жената на Пилат бе осияна от небесен ангел и в сън тя видя Спасителя и говори с Него. Жената на Пилат не бе еврейка, но когато погледна Исус в

съня си, тя вече не се съмняваше за Неговия характер или мисия. Позна Го като Божи княз. Видя Го на процеса в съдебната зала. Видя ръцете Му, вързани здраво като ръцете на престъпник. Видя Ирод и неговите войници да вършат своето ужасно дело. Чу как свещениците и управниците, изпълнени със завист и злоба, Го обвиняваха като обезумели. Чу думите: "Ние имаме закон и по нашия закон Той трябва да умре." Тя видя Пилат да предава Исус на бичуване, след като бе заявил: "Не намирам никаква вина в Него." Чу произнесената от него присъда и го видя да предава Исус на убийците. Видя издигнатия на Голгота кръст. Видя земята, обвита в мрак и чу тайнствения вик: "Свърши се!" Но тя видя и друга сцена: Христос седнал на голям бял облак, докато Земята се олюлява в пространството, и убийците Му бягат от Неговата слава. Събуди се със страшен вик и незабавно написа на Пилат предупредително писмо.

Докато Пилат се колебаеше какво да направи, един вестител бързо си проби път през тълпата и му връчи писмо от съпругата му, което гласеше:

"Не струвай нищо на този праведник, защото днес много пострадах насъне за Него."

Пилат преbledня. Той се обърка от собствените си противоречиви чувства, но докато се бавеше, свещениците и управниците продължаваха все повече и повече да разпалват страстите на народа. Пилат се принуди да действа. Сега той си спомни за един обичай, с който можеше да си послужи, за да освободи Исус. Станало бе традиция на този празник да се пуска на свобода някой от затворниците, когото народът би избрал. Обичаят бе езически. В него нямаше и сянка от справедливост, но много се ценеше от евреите. По това време римските власти бяха задържали един затворник на име

Варава, който бе осъден на смърт. Този човек претендираше, че е Месия. Той твърдеше, че има власт да установи нов, съвсем различен порядък на нещата, за да постави ред в света. Изпаднал под влиянието и заблудата на Сатана, твърдеше, че всичко, което може да придобие чрез кражба и грабеж, е негово собствено. Извършил бе удивителни неща чрез сатанинските сили, спечелил бе последователи сред народа и бе подстрекавал към бунт срещу римската власт. Прикрит под булото на религиозен ентузиаст, той бе закоравял и непоправим престъпник, склонен към размирие и жестокост. Като предложи на народа да избере между този човек и невинния Спасител, Пилат се надяваше да възбуди у тях чувство на справедливост. Надяваше се да спечели тяхната симпатия на страната на Исус против свещениците и управниците. Затова, като се обърна към тълпата, каза много сериозно: "Кого от двамата искате да ви пусна - Варава или Исус, наречен Христос?"

Отговорът на тълпата долетя като рев от диви зверовете: "Пусни ни Варава!" По-силно и по-силно се разрастваше викът: "Варава, Варава!" Мислейки, че не са разбрали въпроса му, Пилат запита отново: "Искате ли да ви пусна юдейския цар?" Но те пак извикаха: "Махни този и пусни ни Варава!" "Тогава какво да правя с Исус, наречен Христос?" - запита Пилат. Бушуващото множество изрева отново, сякаш ревяха демони. Всъщност в тълпата присъстваха истински демони в човешки образ, така че какво друго би могло да се очаква, освен отговорът: "Да бъде разпнат!"

Никак не допускаше, че ще се стигне дотам. Потръпна от идеята да предаде един невинен човек на най-позорната и жестока смърт, която би могла да бъде наложена на някого. След като ревят на гласовете утих-

на, той се обърна пак към народа, казвайки: "Че какво зло е сторил?" Но нещата бяха отишли вече много далеч, за да се привеждат аргументи. Ясно бе, че не се искаха доказателства за Христовата невинност, а Неговото осъждане.

И все пак Пилат все още се опитваше да Го спаси. "А той трети път им каза: Че какво зло е сторил Той? Аз не намирам в Него нищо, за което да заслужава смърт. И тъй, като Го накажа, ще Го пусна." Но самото споманаване за освобождаването Му предизвика у народа десетократно по-голяма ярост. "Разпни Го! Разпни Го!" - викаха. Все по-силно и по-силно реवेशе бурята, която нерешителността на Пилат бе предизвикала.

Исус бе взет и премалаял от умора и покрит с рани, бе бит пред очите на множеството. "И войниците Го заведоха вътре в двора, т.е. в преторията, и свикаха цялата дружина и облякоха Му моравата мантия, оплетоха и венец от тръни и го положиха на главата Му. И започнаха да Го поздравяват със: Здравей, царю юдейски! И заплюваха Го, и коленичейки, кланяха Му се." От време на време някоя нечестива ръка грабваше тръстиката, която бе поставена в ръката на Исус, и удряше трънената корона на челото Му, така че тръните се забиваха в слепоочията, а по лицето и брадата потичаха струи кръв.

Чудете се, о, небеса! Стъпсай се, о, земя! Погледнете насилника и потиснатия! Една обезумяла тълпа е обкръжила Спасителя на света. Подигравки и хули се смесваха с груби клетви и богохулства. Скромният Му произход и смиреният Му вид се подмятаха от уста на уста сред безчувствената тълпа. Осмиваха Го за твърдението Му, че е Божи Син, и от уста на уста се понасяха оскърбителни подигравки и вулгарни жестове.

Сатана бе, който водеше жестоката тълпа в гаврата ѝ със Спасителя. Неговата цел бе да Го провокира, ако е възможно, да отвърне със същото или да Го принуди да извърши чудо, за да се освободи и по този начин да осуети спасителния план. Само едно петно върху Неговия човешки живот, само един неуспех на човешкото Му естество да издържи на страшния изпит и Божият Агнец би се превърнал в една несъвършена жертва, а изкуплението на човека би се провалило. Но Този, Който само с една своя заповед бе в състояние да извика на помощ небесното войнство, Този, Който можеше да накара тълпата да се разбяга ужасена само ако малко проблеснеше Неговото Божествено величие, се предаде със съвършено спокойствие и на най-грубите оскърбления и безчинства.

Христовите врагове бяха поискали да видят чудо като свидетелство за Неговата Божественост, но те имаха доказателство много по-голямо от доказателствата, които търсеха. Както жестокостта принуди мъчителите Му под човешкия образ до подобие на Сатана, така и кротостта и търпението на Исус Го възвисиха над човешкото и доказаха сродството Му с Бога. Кървавите капки пот, Неговата агония, които се стичаха от ранените му слепоочия по лицето и брадата му, бяха залогът за помазването Му с "миро на радост" (Евр. 1:9) като наш велик Първосвещеник.

Голяма бе яростта на Сатана, когато виждаше, че всички оскърбления и малтретиране, хвърлени върху Спасителя, не Го принудиха да отрони и най-малкото роптание. Макар че бе приел човешко естество, Той бе подкрепян от богоподобна издръжливост и не се отклони ни най-малко от волята на Своя Отец.

Когато Пилат предаде Исус на бичуване и подигравки, той смяташе с това да възбуди съчувствието в

събралото се множество. Надяваше се, че ще сметнат наказанието за достатъчно. Даже и злобата на свещениците - мислеше си той, сега би била удовлетворена, но със своята остра проникателност евреите схванаха слабостта на Пилат да наказва човека, който е обявен за невинен. Разбираха, че се опитва да спаси живота на затворника, и решиха твърдо да не допуснат Исус да бъде освободен. "За да ни угоди и задоволи, Пилат го бичува - мислеха си те - и сега, ако продължаваме да настояваме на нашето решение, сигурно ще постигнем целта си."

Пилат изпрати да доведат Варава в съда. След това изправи двамата затворници един до друг и, посочвайки Спасителя, каза със сериозен, умоляващ глас: "Ето човека!" "Извеждам ви Го, за да разберете, че не намирам у Него никаква вина."

Там стоеше Божият Син, облечен с дреха за подигравка и с венец от тръни на главата. Разсъблечен до кръста, по гърба Му личаха дълги следи от жестоките удари, от които обилно струеше кръв. Лицето Му бе в кръв и носеше белезите на изтощение и болка, но то никога досега не бе изглеждало по-красиво. Образът на Спасителя не бе загрозен пред враговете Му. Всяка черта изразяваше благородство, смирение и най-нежно състрадание към жестоките Му врагове. В държанието Му не проличаваше малодушие или слабост, а силата и достойнството на дълготърпението. Поразителен бе контрастът между Него и затворника. Всяка бръчка от лицето на Варава говореше, че е закоравял престъпник. Контрастът бе красноречив за всеки присъстващ. Някои от зрителите плачеха, като гледаха Исус, сърцата им преливаха от съчувствие. Даже свещениците и управниците се убедиха, че Той действително е това, което твърдеше, че е.

Не всички от римските войници, които заобикаляха Христос, бяха закоравели. Някои от тях сериозно се взираха в лицето Му, за да открият поне един белег, от който да проличи, че Той е престъпник или опасен човек. От време на време те се обръщаха и хвърляха презрителен поглед към Варава. Нямаше нужда от някаква дълбока проникателност, за да се схване какъв е той, и после пак се обръщаха към подсъдимия. Гледаха Божествения Страдалец с чувство на дълбоко състрадание. Безмълвното смирение на Христос така дълбоко запечата тази сцена в паметта им, че те никога нямаше да могат да я изтрият, докато не Го признаят за Христос или пък не Го отхвърлят, като по този начин решаваха собствената си участ.

Пилат се чудеше на безропотното търпение на Спасителя. Той бе сигурен, че когато евреите видят този човек до Варава, ще се смилят над Него. Но той нямаше и представа за фанатичната омраза на свещениците към Този, Който като светлина на света бе направил да се покаже тяхната тъмнина и заблуда. Те бяха накарали тълпата да изпадне в луда ярост, така че отново и свещеници, и управници, и народ нададоха страшния вик: "Разпни Го! Разпни Го!" Най-сетне, като загу би всякакво търпение поради неразумната им жестокост, Пилат извика отчаяно: "Вземете Го вие и разпнете Го, защото аз не намирам вина у Него!"

Римският управител, макар и свикнал да гледа жестоки сцени, бе изпълнен от съчувствие към страдащия затворник, който осъден и бичуван, с окървавено чело и набразден гръб, все още имаше държането на цар на Своя престол. Но свещениците заявиха: "Ние си имаме закон и по този закон Той трябва да умре, защото направи Себе Си Божи Син!"

Пилат се стресна. Той нямаше правилна представа за Христос и Неговата мисия, но имаше неясна вяра в Бога и в същества, по-висши от хората. Една мисъл, която преди му бе минавала през ума, сега му се натрапи с още по-голяма сила. Питаше се дали пред него не стои Божествено същество, облечено в червената дреха за подигравка и увенчано с трънена корона.

Той пак влезе в съдебната зала и каза на Исус: "Ти откъде си?" Но Исус не му отговори. Спасителят бе говорил ясно, като му бе обяснил Своята мисия като свидетел на истината. Пилат не зачете тази светлина. Той злоупотреби с високата си служба на съдия, като отстъпи от принципите и авторитета си, за да угоди на тълпата. Исус нямаше повече светлина за него. Нервиран от мълчанието Му, Пилат каза надменно:

"На мене ли не говориш? Не знаеш ли, че имам власт да Те пусна и имам власт да Те разпна?"

Исус отговори: "Ти не би имал никаква власт над Мене, ако не бе ти дадена отгоре, затова по-голям грях има онзи, който Ме предаде на тебе."

Така милостивият Спасител в най-голямото Си страдание и скръб извини, доколкото бе възможно, постъпката на римския управник, който Го предаде на смърт. Каква картина! Връчена на света за вечни времена! Каква светлина пръска тя върху характера на Онзи, Който е Съдията на цялата земя!

"Онзи, който Ме предаде на тебе - каза Исус, - има по-голям грях." Христос имаше предвид Каяфа, който като първосвещеник представляваше еврейската нация. Евреите познаваха принципите, ръководещи римските власти. Те имаха и светлината на пророчествата, които свидетелстваха за Христос, имаха също и светлината от Неговите собствени учения и чудеса. Еврей-

ските съдии бяха получили непогрешимо доказателство за Божествеността на Този, Когото те осъждаха на смърт. Така че щяха да бъдат съдени според светлината, която притежаваха.

Най-голямата вина и най-тежката отговорност падна върху заемащите най-високите постове в нацията - пазителите на святите истини, предавани сега по най-долен начин. Пилат, Ирод и римските войници сравнително малко познаваха Исус. Подлагайки Го на изтезание, искаха да угодят на свещениците и управниците. Не притежаваха светлината, която евреите бяха получили в такова голямо изобилие. Ако същата тази светлина бе дадена на войниците, те нямаше да третират Христос така жестоко, както направиха.

Пилат предложи отново да освободи Спасителя. "Юдеите обаче викаха, казвайки: Ако пуснеш Тогова, не си кесарев приятел!" Така тези лицемери се представиха като бранещи авторитета на кесаря. От всичките противници на римската власт евреите бяха най-непримиримите. Когато не ги заплашваше нищо, те налагаха най-тиранично своите национални и религиозни изисквания, но когато желяеха да постигнат някаква висока цел, възвеличаваха властта на кесаря. За да постигнат погубването на Христос, бяха готови да проявят вярност към чуждата власт, която мразеха.

"Всеки, който прави себе си цар - продължиха те, - е противник на кесаря!" Това засягаше слабото място на Пилат. Той не се ползваше с доверието на римската власт и знаеше, че едно такова донесение би го погубило. Бе уверен, че ако осуети плановете на евреите, яростта им ще се излее върху него. Те щяха да опитат всичко, за да си отмъстят. Това се потвърждаваше от настойчивостта, с която изискваха живота на Този, Когото мразеха безпричинно.

Тогава Пилат седна на съдийския престол и пак представи Исус на народа, казвайки: "Ето вашия цар!" Отново се чу бесният вик: "Махни го! Махни го! Разпни Го!" С глас, който се чу наблизо и далеч, Пилат попита: "Вашия цар ли да разпна?" Но от нечисти, богохулни устни се изтръгнаха думите: "Ние нямаме друг цар освен кесаря!"

Така чрез избирането на един езически владетел еврейската нация се отказа от теокрацията. Евреите отхвърлиха Бога като свой цар. Отсега нататък те нямаше да имат избавител. Нямаха друг цар освен Цезар - кесаря. Ето, дотам доведоха народа свещениците и учителите. За това състояние с всичките страшни резултати, които последваха, бяха отговорни те. Грехът и гибелта на една нация се дължаха на религиозните водачи.

"И тъй, Пилат, като видя, че никак не помага, а напротив, че се повдига размирие, взе вода, уми си ръцете пред народа и каза: Аз съм невинен за кръвта на този Праведник, вие гледайте!" Със страх и себеосъждане Пилат погледна Спасителя. Сред цялото това море от вирнати лица само Неговото излъчваше мир. Около главата Му изглеждаше, че сияе мека светлина. Пилат каза в сърцето си: "Той е Бог!" Обръщайки се към множеството, заяви: "Аз съм чист от Неговата кръв. Вие Го вземете и Го разпнете. Но чуйте вие, свещеници и управници, аз го обявявам за праведник. Дано Този, Когото Той счита за Свой Баща, осъди вас, а не мене за това, което се извърши днес!" След това той каза на Исус: "Прости ми за тази постъпка. Не мога да те избавя." И след като пак предаде Исус на бичуване, остави Го да бъде разпнат.

Пилат силно желаяше да избави Исус. Но разбра, че не може да стори това и същевременно да запази своята служба и чест. За да не загуби властта си, предпочете да пожертва невинен живот. Колко много хора, за да избягнат загуби или страдания, жертват принципа по същия начин! Съвестта и дългът посочват един път, а личният интерес - друг. Човешката мисъл клони към погрешна посока, така че този, който прави компромиси със злото, бива завлечен в гъстия мрак на виновеността.

Пилат отстъпи пред исканията на тълпата. За да не рискува поста си, той предаде Исус да бъде разпънат. Но въпреки всичките си предпазни мерки, по-късно му се случи точно това, от което се плашеше. Впоследствие почестите му бяха отнети и той бе изхвърлен от високия си пост, измъчван от угризенията на съвестта и от наранената си гордост. Не много време след разпятието той посегна на своя живот. По същия начин всички, които правят компромиси с греха, ще спечелят само скръб и гибел. "Има път, който се вижда прав на човека, но краят му е пътища към смърт" (Пр. 14:12).

Когато Пилат заяви, че е невинен за кръвта на Христос, Каяфа отговори предизвикателно: "Кръвта Му да бъде на нас и на чадата ни!" Тези страшни думи бяха подети от свещениците и управниците и проехтяха в тълпата с нечовешки рев от гласове. Цялото множество отговори: "Кръвта Му нека бъде на нас и на чадата ни!"

Израилевият народ бе направил своя избор. Те бяха казали за Исус: "Не този човек, но Варава." Варава, разбойникът и убиецът, бе представител на Сатана. Христос беше представител на Бога. Христос бе отхвърлен, Варава бе избран. Тогава те щяха да имат Ва-

рава. С този свой избор приеха този, който още отначало бе лъжец и убиец. Сатана бе техният водач. Като нация те щяха да действат под неговия диктат. Неговите дела щяха да вършат. Неговото управление трябваше да понесат. Този народ, който избра Варава на мястото на Христос, трябваше да изпитва жестокостта на Варава до края на човешката история.

За наранения Божи Агнец евреите бяха извикали: "Кръвта Му да бъде на нас и на чадата ни!" Този ужасен вик се издигна до Божия престол. Тази присъда, която те сами произнесоха над себе си, се записа в Небето. Тази молитва се чу там. Кръвта на Божия Син падна върху чадата им и върху чадата на чадата им като постоянно проклятие.

Присъдата се осъществи по най-ужасен начин при разрушаването на Ерусалим. Много страшно се изпълнявала тя за еврейската нация в продължение на осемнадесет века.

Страшно ще бъде изпълнена тази молитва и във великия съден ден. Когато Христос дойде пак на Земята, но не вече като затворник, заобиколен от долната тълпа, всички човеци ще Го видят. Те ще Го видят тогава като небесен Цар. Христос ще дойде в Своята слава, в славата на Своя Отец и в славата на святите ангели. Десетки хиляди по десетки хиляди и стотици хиляди по стотици хиляди ангели, красивите и тържествувачи синове на Бога, притежаващи прелест и слава, които нямат равни на себе си, ще Го придружават по Неговия път. Тогава Той ще седне на престола на Своята слава и пред Него ще се съберат всички народи. Тогава ще Го види всяко око, а също и тези, които Го прободоха. Вместо трънен венец Той ще носи корона на слава - корона в корона. Вместо тази стара пурпурна дреха ще бъде

облечен в най-белите одежди, “каквито никакво белило на земята не може да избели” (Марко 9:3). И на дрехата Му, и на облеклото Му ще бъде написано името: “Цар на царете и Господ на господарите” (Откр. 19:16). Там ще бъдат и тези, които Му се подиграваха и Го удряха. Свещениците и управниците ще видят отново сцената в съдебната зала. Всяко обстоятелство ще се появи пред погледа им като написано с огнени букви. Тогава тези, които молеха: “Кръвта Му да бъде на нас и на чадата ни!”, ще получат отговора на молитвата си. Тогава целият свят ще узнае и ще разбере. Тогава ще осъзнаят срещу Кого са се борили те - бедни, слаби, смъртни човешки същества. В страшна агония и ужас ще викат към планините и скалите: “Паднете върху нас и скрийте ни от лицето на седящия на престола и от гнева на Агнето, защото дошъл е великият ден на Неговия гняв и кой може да устои?” (Откр. 6:16, 17).

Голгота

Матей 27:31-53; Марко 15:20-38; Лука 23:26-46; Йоан 19:16-30

“И когато стигнаха на мястото, наречено Лобно, там Го разпнаха.”

“За да освети людете чрез собствената Си кръв”, Христос “пострада във от градската порта” (Евр. 13:12). Заради престъпването на закона Адам и Ева бяха изгонени от Едем. Христос - нашият заместник, трябваше да пострада във от пределите на Ерусалим. Той умря оттатък градските порти, където биваха екзекутирани

престъпниците и убийците. Дълбок смисъл имат думите: “Христос ни изкупи от проклетията на закона, като стана проклетия за нас” (Гал. 3:13).

Голямо множество хора последва Исус от съдебната зала до Голгота. Новината за Неговото осъждане се бе пръснала по цял Ерусалим и народ от всички класи и слоеве се стичаше към мястото на разпятието. Свещениците и управниците се бяха обвързали с обещанието да не закачат последователите на Христос, ако Той им бъде предаден, и учениците и вярващите от града и околностите се присъединиха към тълпата, която следваше Спасителя.

Когато Исус премина портата на Пилатовото съдилище, кръстът, който бе приготвен за Варава, се положи на ранените Му и окървавени рамене. Двама от другарите на Варава трябваше да претърпят същата смърт и по същото време заедно с Исус. Затова и на тях бе поставен по един кръст. Товарът върху раменете на Спасителя се оказа твърде тежък за Него, Който бе отслабнал от многото страдания. От пасхалната вечеря с учениците Той не бе слагал в устата си нито храна, нито вода. Бе издържал агонията в Гетсиманската градина в борба със сатанинските сили. Преживял бе голяма мъка и болка от предателството и бе видял как учениците Му Го изоставят и се разбягват. Бе заведен при Анна, след това при Каяфа, а после при Пилат. От Пилат бе изпратен при Ирод, а после обратно при Пилат. Върху Него се бяха изсипвали хула след хула, подигравка след подигравка, два пъти бе бичуван - цялата тази нощ се бяха разигравали такива сцени, които можеха да съсипят една човешка душа докрай. Но Христос не съгреши. Той не изговори нито една дума, която да не е за прослава на Бога. По време на целия този

позорен фарс, наречен съдебен процес, се бе държал твърдо и достойно. Но когато след второто бичуване на гърба му бе натоварен кръстът, човешкото Му естество не можа да го понесе. Христос падна под тежестта на кръста. Тълпата, която последва Спасителя, видя Неговата слабост и залитащите Му стъпки, но никой не прояви съчувствие. Подиграваха Му се и Го ругаеха, че не може да носи тежкия кръст. Товарът отново бе поставен на раменете Му и Той отново падна на земята. Преследвачите Му видяха, че няма да може да носи понататък тази тежест. Изпаднаха в доста затруднено положение, понеже не можеше да се намери човек, който да пренесе срамния товар. Самите евреи никога не биха сторили това, защото подобно осквернение би им попречило да вземат участие в Пасхата. Нито един от множеството, което Го следваше, не би се унижил да носи кръста.

В този момент един чужденец, Симон Киринеец, който идваше от провинцията, срещна тълпата. Той чу хулите и подигравките. Чу често повтаряните презрителни думи: "Направете път на юдейския цар!" Спря изненадан от гледката. И тъй като изрази съчувствието си, го грабнаха и натовариха кръста на раменете му.

Симон беше чувал за Исус. Синовете му вярваха в Спасителя, но самият той не беше ученик. Това, че отнесе кръста до Голгота, се оказа благословение за него и до края на дните си бе благодарен за това провидение. Този случай стана причина да вземе доброволно Христовия кръст и да го носи с радост през целия си живот.

Сред тълпата, която следваше Невинния до мястото на Неговата смърт, се намираха и немалко жени. Тялхното внимание бе съсредоточено върху Исус. Някои от

тях Го бяха виждали и по-рано. Някои бяха водили при Него своите болни и страдащи. Някои сами бяха излекувани. Разказано им бе за случилото се. Сега се чудеха на омразата на тълпата към Този, за Когото сърцата им се топяха и бяха готови да се пръснат. И въпреки държанието на побеснялата тълпа и гневните думи на свещениците и управниците жените даваха израз на своето съчувствие. Когато Исус падна под тежестта на кръста, те избухнаха в силен, жалостив плач.

От всичко, което ставаше около Христос, това бе единственото нещо, което привлече вниманието Му. Макар че сам страдаше силно, докато носеше греховете на света, не бе безразличен към изразената скръб и погледна жените с нежно съчувствие. Те не вярваха в Него. Той знаеше, че не Го оплакваха като Такъв, Който е изпратен от Бога, а че бяха движени от чувства на чисто човешко състрадание. Не презря съчувствието им, но то предизвика в сърцето Му още по-голямо състрадание: "Дъщери ерусалимски - каза Той, - недейте плака за Мене, но плачете за себе си и за чадата си." От сцените, които се разиграваха сега, Христос насочи мислите Си към времето, когато Ерусалим щеше да бъде разрушен. Тогава щяха да загинат заедно с децата си много от тези жени, които сега плачеха за Него.

От разрушаването на Ерусалим мислите на Исус се пренесоха към един по-обширен съд. В разрушението на непокаяния град Той видя символ на последното унищожение, което щеше да връхлети света. Каза: "Тогава ще почнат да казват на планините: паднете върху нас. И на хълмовете - покрийте ни. Защото ако правят това със суровото дърво, какво ще правят със сухото?" Чрез зеленото дърво Исус представяше самия Себе Си - невинния Изкупител. Бог позволи Неговият гняв към

беззаконието да се излее върху възлюбения Му Син. Исус щеше да бъде разпънат заради греховете на хората. Какво страдание щеше да понесе тогава грешникът, който продължаваше да живее в грях? Всички непокаяни и невярващи щяха да изпитат страдание и мъка, каквито езикът не може да изрази.

Много от хората в тълпата, която следваше Спасителя към Голгота, Го бяха приветствали с радостното "осанна" и с размахване на палмови клонки при триумфалното Му влизане в Ерусалим. Но немалко от тях бяха и тези, които викаха тогава "осанна", защото това беше популярно, а сега надаваха вика: "Разпни Го! Разпни Го!" Когато Христос влезе яздейки в Ерусалим, надеждите на учениците бяха достигнали връхната си точка. Те бяха наобиколили плътно своя Учител, защото чувстваха, че е голяма чест да бъдеш свързан с Него. Но сега, при унижаването Му Го следваха отдалеч. Бяха погълнати от скръб и превити от неосъществени надежди. Колко верни бяха думите на Исус: "Всички вие ще се съблазните в Мене тази нощ, защото е писано: ще поразя Пастира и овците на стадото ще се разпръснат" (Матей 26:31).

Като стигнаха на мястото на екзекуцията, затворниците бяха завързани към инструментите за мъчение. Двата крадци се бореха и противяха в ръцете на екзекуторите, които ги поставяха на кръста, но Исус не се съпротиви никак. Майка Му, поддържана от любимия ученик Йоан, също придружаваше своя син до Голгота. Беше Го видяла да пада под тежестта на кръста и бе пожелала да сложи ръка под наранената Му глава, за да я подкрепи и да намокри лицето, което някога бе лежало на гърдите ѝ. Но тази печална привилегия ѝ бе отказана. Заедно с учениците и тя все още хранеше

надеждата, че Исус ще прояви силата Си и ще се избави от ръцете на враговете. Но от време на време сърцето ѝ се свиваше, когато си спомняше думите, с които Той бе предсказал точно сцените, разиграващи се сега. Когато разбойниците бяха завързани за кръстовете, тя зачака с мъчително напрежение. Дали Този, Който бе давал живот на мъртвите, ще се остави да бъде разпънат? Щеше ли Божият Син да остави сам Себе Си да бъде така жестоко умъртвен? Трябваше ли да престане да вярва, че Исус е Месия? Ще трябва ли да гледа позора и скръбта Му, без да може да се погрижи за Него в нещастията Му? Тя видя да разпъват ръцете Му на кръста. Бяха донесени чук и гвоздеи. И когато шиповете започнаха да пробиват Неговата нежна плът, съкрушените ученици отнесоха настрани от жестоката сцена припадналото в ръцете им тяло на Исусовата майка.

Спасителят не издаде нито звук от страданието. Лицето Му остана спокойно и ведро, но по челото Му избиха едри капки пот. Не се намери милостива ръка, която да обърше смъртната роса от лицето Му, нито пък някой, който със съчувствени думи и непоклатима вяръност да подкрепи човешкото Му сърце. Докато войниците извършваха ужасната си работа, Исус се молеше за враговете Си: "Отче, прости им, защото не знаят какво правят!" Мислите Му се пренесоха от Неговите страдания към греха на гонителите Му и върху ужасното възмездие, което щеше да ги сполети. Никаква клетва не бе произнесена над войниците, които така грубо се отнасяха с Него. Никакъв призив към Небето не бе отправен за отмъщение на свещениците и управниците, които злорадстваха над осъществяването на целта си. Христос ги съжаляваше в тяхното невежество и ви-

на. Произнесе само един довод за опрощението им - "защото не знаят какво правят".

Ако те знаеха, че подлагат на мъчение Този, Който е дошъл, за да спаси грешната раса от вечна гибел, щяха да бъдат обхванати от страшно угризение и ужас. Но незнанието им не оправдаваше вината, защото имаха привилегията да опознаят и приемат Исус като те-хен Спасител. Някои от тях след известно време щяха да осъзнаят греха си и да се покаят. А други, със своята непокаяност, щяха да попречат да се изпълни за тях Христовата молитва. Но така или иначе Божията цел достигаше своето изпълнение. Исус печелеше правото Си да стане Ходатай на човеците в присъствието на Отца.

Тази Христова молитва за враговете Му обхваща целия свят. Тя включва всеки грешник, който е живял или ще живее от началото на света до края на вековете. Всички са виновни за разпъването на Божия Син. На всички се предлага даром опрощение. "Който иска", може да се примири с Бога и да наследи вечен живот.

Щом Исус бе прикован, кръстът бе вдигнат от здрави мъже и с голяма сила бе забит на пригответното място. Това причини страшна болка на Божия Син. Тогава Пилат написа надпис на еврейски, гръцки и латински и го постави на кръста, над главата на Исус. Той гласеше: "Исус Назарянин, юдейският Цар". Думите в него раздразниха евреите. В съдилището на Пилат те бяха викали: "Разпни Го! Нямаме друг цар освен кесаря" (Йоан 19:15). Бяха заявили, че който признава някакъв друг цар, е предател. Пилат написа точно мисълта, която те бяха изразили. Не се споменаваше за някакво друго нарушение освен това, че Исус е цар на евреите. Надписът представляваше действително при-

знание за верността на евреите към римската власт. Той обявяваше всъщност, че всеки, който претендираше да бъде цар на Израил, щеше да бъде смятан за достоен за смърт. Свещениците бяха надминали себе си. Когато правеха заговор за убиването на Христос, Каяфа бе заявил, че е по-добре да умре един човек, за да се спаси цялата нация. Сега тяхното лицемерие бе разкрито. За да погубят Христос, те бяха готови да жертват дори и националното си съществуване.

Свещениците разбраха какво са направили и помолиха Пилат да промени надписа. Те казаха: "Недей писа: юдейски Цар, но: самозваният юдейски цар." Но Пилат, ядосан на себе си за слабостта, която бе проявил при съдебния процес, отвърна с презрение на завистливите и хитри свещеници и управници, като им каза студено: "Каквото писах, писах!"

Една по-висша сила от Пилат или евреите бе ръководила поставянето на този надпис над главата на Исус. По Божие провидение той бе предназначен да буди размисъл и желание за изследване на писанията. Мястото, където Христос беше разпънат, бе близо до града. По това време хиляди хора от всички страни се намираха в Ерусалим. И такъв един надпис, който заявяваше, че Исус от Назарет е Месия, щеше да привлече тяхното внимание. Той бе живата истина, написана от направлявана от Бога ръка.

С Христовите страдания на кръста бе изпълнено пророчеството. Векове преди разпятието сам Спасителят бе предсказал мъчението, което щеше да претърпи. Той бе казал: "Кучета Ме обиколиха, тълпа от злодейци Ме обкръжи, прободоха ръцете Ми и нозете Ми. Мога да преброя всичките Си кости. Хората се взират в Мене и Ме гледат. Разделиха си дрехите Ми и за обле-

клото Ми хвърлиха жребие” (Пс. 22:16-18). Пророчеството относно дрехите Му се изпълни без съвета или намесата на приятелите или враговете на разпнатия. Облеклото Му бе дадено на войниците, които Го бяха издигнали на кръста. Христос чуваше препирнята на мъжете, които си поделяха дрехите Му. Неговата туника бе изтъкана изцяло от горе до долу, без да бъде шита. Затова те казаха: “Да не я раздираме, а да хвърлим жребие за нея чия да бъде.”

В друго пророчество Спасителят бе заявил: “Укор съкруши сърцето Ми и Съм много отпаднал, и чаках да Ме пожали някой, но нямаше никой, и утешители, но не намерих. И дадох Ми жлъчка за ядене, и в жаждата Ми Ме напоиха с оцет” (Пс. 69:20, 21). На тези, които умираха на кръст, бе позволено да се дава упоително пиение, за да се притъпи чувството на болка. Такова пиение се поднесе и на Исус, но когато го вкуси, Той отказа да го изпие. Не искаше да приеме нищо, което би замъглило ума Му. Вярата Му трябваше да се държи здраво за Бога. В това се състоеше единствената Му сила. Ако притъпеше чувствата Си, би дал предимство на Сатана.

Докато Христос висеше на кръста, враговете Му изразяваха яростта си над Него. Свещеници, управници и книжници се бяха присъединили към тълпата, която осмиваше умиращия Спасител. При кръщението, както и при преображението, бе чул Божият глас, който обявяваше Христос за Негов Син. И пак след това, тъймо преди Христос да бъде предаден, Отец бе засвидетелствал Неговата Божественост. Но сега гласът от небето мълчеше. Не се чу никакво свидетелство в полза на Христос. Той сам понасяше оскърбленията и подигравките от грешните човечи.

“Ако си Син Божий - казваха те, - слез от кръста!” “Нека избави Себе Си, ако Този е Божият Христос, Неговият избраник!” В пустинята на изкушението Сатана бе заявил: “Ако си Божий Син, заповядай на тези камъни да станат хлябове!” “Ако си Божий Син, хвърли се долу” от крилото на храма (Матей 4:3, 6). Сатана бе при кръста със своите ангели в човешки образ. Този архидемон и неговите множества съдействаха на свещениците и управниците. Учителите на народа бяха подстрекавали невежата тълпа да произнесе присъда над Един, Когото мнозина от тях никога не бяха виждали до момента, когато бяха накарани да свидетелстват против Него. Свещеници, управници, фарисеи и закоравялата тълпа се бяха обединили заедно в жестока и сатанинска ярост. Религиозните водачи се бяха съединили със Сатана и неговите ангели. Те изпълняваха нарежданията му.

Исус, страдащ и умиращ, чуваше всяка дума, когато свещениците казваха: “Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави. Нека Христос, израилевият цар, слезе сега от кръста, за да видим и повярваме.” Христос можеше да слезе от кръста. Но точно защото не пожела да се спаси, грешникът може да се надява на прошка и благоволение пред Бога.

С подигравките си над Спасителя хората, които изповядваха, че са тълкувателите на пророчествата, повтаряха думите, които боговдъхновеното слово бе предсказало, че ще изговорят при този случай. Но в слепотата си те не виждаха, че изпълняват пророчеството. Тези, които подигравателно бяха изговорили думите: “Упова се на Бога, нека Го избави сега, ако Му е угоден; понеже каза: Божий Син Съм”, едва ли допускаха, че това тяхно свидетелство ще звучи през вековете. Но

макар и изговорени подигравателно, тези думи станаха причина някои хора да изследват писанията така, както не бяха правили дотогава. Разумните чуха, потърсиха, размислиха и се молиха. Имаше такива, които не се успокоиха, докато сравнявайки текст след текст от писанията, не схванаха значението на Христовата мисия. Никога по-рано Христос не бе ставал предмет на подобно всеобщо внимание и опознаване, както когато висеше на кръста. В сърцата на много от тези, които видяха сцената на разпятието и чуха Христовите думи, изгряваше светлината на истината.

В разгара на голямата агония на кръста до Исус дойде лъч на утеха. Това бе молитвата на каещия се разбойник. Двамата мъже, които бяха разпънати заедно с Исус, отначало сипеха ругатни върху Него, а единият от тях, поради силното страдание, ставаше все поточан и нападателен. Но не бе така с неговия другар. Този човек не беше закоравял престъпник. Той се бе отклонил от правия път поради лоши другари, но беше далеч по-малко виновен от много други, които стояха при кръста и ругаеха Спасителя. Той бе виждал и чувал за Исус и бе слушал поученията Му, но свещениците и управниците го бяха отклонили от Него. Стараейки се да заглуши съвестта си и да потуши убеждението си, той се хвърляше все по-дълбоко и по-дълбоко в грях, докато бе арестуван, разследван като престъпник и осъден да умре на кръст. В съдебната зала и по пътя към Голгота бе близо до Исус. Чу Пилат да заявява: "Не намирам никаква вина у Него" (Йоан 19:4). Забеляза богоподобното държание и милостиво прощение към мъчителите. От кръста той видя много религиозни водачи да се кривят и плезят с презрение и да осмиват Господ Исус. Видя клатещите се със закана глави, чу

неприличните думи, изречени от неговия другар по съдба: "Нали си ти Христос, избави Себе си и нас!" Чу сред минувачите много хора, които защитаваха Исус. Чу ги как повтарят Неговите думи и разказват за делата Му. В сърцето на престъпника се зароди убеждение, че това е Христос. Обръщайки се към своя другар, другия престъпник, той каза: "Ни от Бога ли се не боиш ти, който си под същото осъждение?" Умиращите разбойници нямаше защо да се страхуват повече от човечи. Но единият от тях бе завладян от убеждението, че има един Бог, от Когото трябва да се страхува, както и едно бъдеще, което го кара да трепери. И сега, както е цял опетнен от грях, скоро ще завърши своята земна история. "И ние справедливо сме осъдени - изстена той, - защото получаваме заслуженото от това, което сме сторили, а Този не е сторил нищо лошо."

Сега вече нямаше повече въпроси, нямаше повече съмнения, нямаше повече укори. Когато се осъди за престъплението си, разбойникът изгуби надежда и се отчая. Но в същото време в него се породиха някакви странни, трогателни, добри мисли. Той си припомни всичко, което бе чул за Исус, как бе лекувал болните и бе прощавал грехове. Чул бе и думите на вярващите в Исус, които Го бяха придружили до Голгота плачещи. Бе видял и бе прочел титлата, поставена над главата на Спасителя. Чул бе минувачите да я прочитат - някои със скръб и треперещи устни, а други с насмешка и подигравки. Светият Дух освети ума му и малко по малко веригата на доказателството се скачи. В ранения, подиграван и висещ на кръста Исус той видя Божия Агнец, Който взема греха на света. Гласът му издаде надежда, примесена с голямата душевна мъка на безпомощната, умираща душа, която се хвърля в обятията

на умирация Спасител: "Спомни си за мене, когато дойдеш в царството Си!"

Отговорът дойде незабавно. Тонът бе мек и мелодичен, думите пълни с любов, състрадание и сила: "Истина ти казвам днес, ще бъдеш с Мене в рая!"

През дългите часове на агония до ушите на Исус достигаха само ругатни и подигравки. Докато висеше на кръста, към Него продължаваха да долитат насмешки и клетви. С копнеещо сърце Той очакваше учениците Му да изразят вярата си, но чу само печалните думи: "А ние се надяхахме, че Той е Онзи, който ще избави Израиля!" И тогава, колко приятни за Спасителя бяха тези думи на вяра и любов от устните на умирация разбойник! Докато еврейските водачи го отричаха, а дори и учениците Му се съмняваха в Неговата Божественост, бедният разбойник, стъпил на границата на вечността, назова Исус Господ. Много хора бяха готови да Го нарекат Господ, когато вършеше чудеса и възкръсна от мъртвите, но никой не Го призна, когато висеше умиращ на кръста, освен покаяният разбойник, който се спаси в единадесетия час.

Стоящите наблизо доловиха думите, когато разбойникът нарече Исус Господ. Тонът на каещия се човек привлече вниманието им. Онези, които в подножието на кръста се бяха препирали за дрехата на Христос и бяха хвърлили жребие за нея, млъкнаха и се послушаха. Гневните им гласове утихнаха. Със затаен дъх те погледнаха нагоре към Христос и зачакаха отговора от издъхващите устни.

Когато Исус изрече обещаващите думи, тъмният облак, който сякаш обвиваше кръста, бе пронизан от ясна и жива светлина. До каещия се разбойник достиг-

на съвършеният мир, знак, че Бог го приема. Христос бе прославен в унижението Си. Този, Който в очите на всички други изглеждаше победен, бе победител. Признат бе за носител на греха. Човеци могат да упражняват власт над Неговото човешко тяло. Могат да прободат святите слепоочия с трънен венец. Могат да свалят дрехата Му и да се препират как да я разделят. Но не могат да Му отнемат силата да прощава грехове. Умирайки, Той засвидетелства Своята Божественост и славата на Отец. Ухото Му не е престанало да чува, нито ръката Му се е скъсила, та да не може да спасява. Негово царско право е да спасява напълно онези, които идват при Бога чрез Него.

Разпнатите заедно с Исус разбойници бяха поставени по един "от едната и от другата страна, а Исус посред". Това бе направено по нареждане на свещениците и управниците. Христовото положение между тях трябваше да показва, че от тримата Той е най-големият разбойник. Това бе изпълнение на Писанието: "И към престъпници биде причислен" (Исая 53:12). Но свещениците не схванаха пълното значение на този акт. Както Исус, разпнатият с разбойниците, бе поставен в средата, така Неговият кръст е поставен в средата на умирация в грях свят. И думите за прошката, казани към каещия се разбойник, запалиха светлината, която щеше да освети земята до най-далечните ѝ краища. С удивление гледаха ангелите безпределната любов на Исус, Който страдащ от крайна душевна и физическа мъка, мислеше само за другите и насърчи каещата се душа да повярва. В униженото Си положение Той се обърна към ерусалимските дъщери като Пророк; като Свещеник и Ходатай замоли Отец да прости на Негови-

те убийци; като любещ Спасител прости греховете на разкаялия се разбойник.

Докато погледът на Исус се рееше над множеството край Него, една фигура привлече вниманието Му. В подножието на кръста стоеше майка Му, подкрепяна от ученика Йоан. Тя не можеше да издържи дълго да бъде далече от Сина си; и Йоан, като знаеше, че краят ще настъпи скоро, пак я бе довел пред кръста. В предсмъртния Си час Христос си спомни за Своята майка. Вглеждайки се в покрусеното ѝ от скръб лице и след това в Йоановото, Той ѝ каза: "Жено, ето син ти!" След това каза на Йоан: "Ето майка ти!" Йоан разбра Христовите думи и прие поверената му майка. Той веднага я заведе у дома си и оттогава се грижеше нежно за нея. О, милостив, любвеобилен Спасител - в най-големите Си физически и душевни мъки Той помисли и се погрижи за своята майка! Той нямаше пари, с които да ѝ осигури сносен живот; но бе в олтара на Йоановото сърце и затова му повери майка Си като скъпо завещание. Така ѝ осигури онова, от което тя най-много се нуждаеше - нежното съчувствие на човек, който я обича, защото тя обичаше Исус. Като я прие като най-скъпо нещо, поверено от Христос, Йоан прие едно голямо благословение. Напомняше му постоянно за неговия любим Учител.

Съвършеният пример на Христовата синовна любов свети с непомрачен блясък сред мъглата на вековете. В продължение на тридесет години Исус бе помагал с ежедневен труд в носене на тежестите на дома. И сега даже в последната Си агония Той не забрави да се погрижи за скърбящата Си, овдовяла майка. Същият дух ще се проявява във всеки ученик на нашия Господ. Христовите последователи ще смятат за част от своята

религия да уважават родителите си и да се грижат за тях. От сърце, запазило Неговата любов, бащата и майката могат да очакват само разумни грижи и нежно съчувствие.

И сега Господ на славата умираше като откуп за човечеството. Но когато предаваше скъпоценния Си живот, Христос не бе подкрепян от триумфираща радост. Всичко наоколо бе потискащ мрак. Но не страхът от смъртта, която тегнеше над Него, нито болката и позорът на кръста бяха причина за неизказаната Му агония. Той бе най-големият страдалец. Неговото страдание произлизаше от чувството за зловредността на греха, от съзнанието, че поради доближаването и фамилиарниченето си с греха човекът е бил заслепен, та да не вижда неговата чудовищност. Христос знаеше каква голяма сила има грехът над човешкото сърце и колко малко хора ще пожелаят да се освободят от неговата власт. Знаеше, че без помощ от Бога човечеството ще загине. И Той видя да загиват цели множества, които имаха на разположение изобилна помощ.

На Христос като наш заместник и застъпник бе възложено нечестието ни. Той бе сметнат за престъпник, за да може да ни изкупи от присъдата на закона. Вината на всеки Адамов потомък тежеше на сърцето Му. Божият гняв против греха, страшното изявление на Неговото неодобрение към нечестието изпълваха душата на Божия Син с ужас. През целия Си живот Христос бе проповядвал на един паднал свят добрата вест за милостивата и опрощаваща любов на Отца. Стремеше се към спасение и за най-големия грешник. Но сега, когато носеше ужасната тежест на вината, Той не можеше да види милостивото лице на Отца. Оттеглянето на Божественото присъствие от Спасителя в този

час на агония прониза сърцето Му с такава мъка, която никога не може да бъде разбрана от хората. Тя бе толкова силна, че едва усещаше физическата болка.

Сатана със страшните си изкушения разкъсваше сърцето на Исус. Спасителят не можеше да погледне зад портите на гроба. Надеждата не му разкриваше, че ще излезе от гроба като победител, нито пък, че жертвата Му ще бъде приета от Отца. Той се побоя да не би грехът, който е така оскърбителен за Бога, да Го раздели завинаги от Него. Христос изпитваше същата душевна мъка, която ще изпита и грешникът, когато милостта се оттегли и не ще има вече кой да пледира за провинената раса. Именно картината на греха, която предизвикваше гнева на Отец над Него като заместник на човека, правеше чашата, която Той пиеше, толкова горчива, че да сломи сърцето на Божия Син.

С удивление ангелите наблюдаваха отчаяната агония на Спасителя. Небесните същества закриха лицата си от ужасната гледка. Неодушевената природа също изрази своето съчувствие към нейния оскърбен и умиращ Създател. Слънцето отказа да гледа ужасната картина. То огряваше земята със своите изобилни, светли обедни лъчи и изведнъж сякаш се загуби. Пълен мрак като погребален воал обви кръста. "Настана мрак по цялата земя до деветия час." В момента нямаше нито слънчево затъмнение, нито друга природна причина, на която да се дължи тази непрогледност, която приличаше на най-гъстата среднощна тъмнина без луна и звезди. Това бе чудотворно свидетелство, дадено от Бога, за да бъде затвърдена вярата на всички следващи поколения.

Божие присъствие се криеше в гъстата тъмнина. Бог прави мрака Свое покривало, с което закрива сла-

вата Си от човешките очи. До кръста стояха Бог и Неговите святи ангели. Бог Отец бе със Своя Син. Но Той не разкри присъствието Си. Ако славата Му блеснеше от облака, всяко човешко същество, което я видеше, би било унищожено. Но в този страшен час Христос не трябваше да бъде утешен с присъствието на Своя Отец. Той сам изтъпка жлеба и никой от човешките синове не бе с Него.

Бог прикри в гъстия мрак последната човешка агония на Своя Син. Всички, които видяха Христос в страданието Му, се увериха в Неговата Божественост. Това лице, зърнато от човешко същество, никога вече нямаше да бъде забравено. Както лицето на Каин изразяваше вината му на убиец, така и лицето на Христос разкриваше невинност, спокойствие, доброжелателство - образа на Бога. Но обвинителите Му не искаха да обърнат внимание на небесния отпечатък. В продължение на дългите часове на агония Христос бе наблюдаван от подиграващото се множество. Сега бе милостиво скрит с Божията мантия.

Сякаш гробна тишина падна над Голгота. Неопишем ужас обхвана тълпата, която се бе събрала около кръста. Ругатни и подигравки останаха недоизречени. Мъже, жени и деца се проснаха на земята. От време на време от облака блясваха ярки светкавици и осветяваха кръста и разпънатия Изкупител. Свещеници, управници, книжници, екзекутори и тълпата - всички мислеха, че за тях е настъпил часът на отмъщението. След известно време някои започнаха да шепнат, че сега Христос ще слезе от кръста. Други се опитваха слепешком да намерят обратния път за града, като удряха гърдите си и ридаеха от страх.

В деветия час мракът се оттегли от народа, но все още обгръщаше Спасителя. Той бе символ на агонията

и ужаса, които тежаха на сърцето Му. Никое око не можеше да проникне през тъмнината, която обвиваше кръста, и никой не можеше да проникне в по-дълбокия мрак, който обвиваше страдащата душа на Христос. Гневните светкавици сякаш бяха хвърлени по Него, както висеше на кръста. Тогава "Исус извика със силен глас и каза: Или, Или, лама савахтани? Боже мой, Боже мой, защо си Ме оставил?" Когато външният мрак обвини Спасителя, много хора извикаха: "Небесното отмъщение е насочено към Него. Светкавиците на Божия гняв са насочени към Него, защото той претендира, че е Божият Син." Мнозина от вярващите в Него чуха отчаяния Му вик. Надеждата им се стопи. Щом Бог бе изоставил Исус, на какво можеха да се надяват Неговите последователи?

Когато мракът се оттегли от угнетения дух на Христос, Той почувства отново физическото си страдание и извика: "Жаден съм!" Един от римските войници се смили над Него, като видя изсъхналите Му устни, взе гъба, надяната на тръстика и като я натопи в съд с оцет, я предложи на Исус. Но свещениците се подиграха на агонията Му. Когато мракът покри земята, те се сковаха от ужас. А когато страхът попремина, се побояха, че Исус може да им убегне. Неговите думи: "Или, Или, лама савахтани?" изтълкуваха криво. Със силно презрение и желание за оскърбление казаха: "Той вика Илия!" Отхвърлиха и последната възможност да облекчат страданията Му. "Да видим - казаха те - дали ще дойде Илия да Го избави!"

Непорочният Божи Син увисна на кръста с наранена от бичуване плът. Същите ръце, които тъй често се бяха протягали, за да благославят, бяха приковани на дървените греди. Нозете, които тъй неуморно ходеха,

за да служат и вършат услуги от любов, бяха забити с шипове за дървото. Царствената Му глава бе прободена от трънения венец. От треперещите Му устни се изтръгна плачевен вик и всичко това, което понесе - кървавите капки, стичащи се от главата Му, от ръцете Му, от нозете Му, агонията, разтърсила тялото Му и неизказаната мъка, изпълнила душата Му, когато Отец Му се скри от Него, заявяват на всеки човек: заради тебе Божият Син се съгласи да понесе товара на вината, заради тебе Той разруши царството на смъртта и разтвори вратите на рая. Този, Който усмири разярените вълни и ходи по бурното море, Който принуждаваше демоните да треперят и болестите да напускат жертвите си, Който отваряше очите на слепите и възвръщаше мъртвите към живот, принесе Себе Си на кръста като жертва, и то от любов към тебе. Той, Носителят на греха, понесе гнева на Божията справедливост и заради тебе Сам стана грях.

Присъстващите наблюдаваха с мълчание края на ужасната сцена. Слънцето светна пак, но кръстът все още бе в мрак. Свещеници и управници погледнаха към Ерусалим и ето, гъстият облак се бе спрял над града и над равнините на Юдея. Слънцето на правдата, Светлината на света оттегляше лъчите Си от привилегирания някога град Ерусалим. Страшните светкавици на Божия гняв бяха насочени срещу осъдения град.

Изведнъж тъмнината се вдигна от кръста. И с ясен, подобен на тръба глас, който сякаш проехтя над цялото творение, Исус извика: "Свърши се! Отче, в Твоите ръце предавам духа Си." Светлина огря кръста и лицето на Спасителя блесна със славата на Слънцето. След това склони глава на гърдите Си и издъхна.

В ужасния мрак, наглед изоставен от Бога, Христос изпи и последните капки от чашата на човешкото

окаянство. През онези страшни часове Той разчиташе на доказателството, което Му бе давано досега, че е приет от Своя Отец. Той познаваше характера на Отца. Разбираше Неговата справедливост, Неговата милост и Неговата велика любов. Чрез вяра се остави в ръцете на Този, на Когото винаги с радост бе послушен. И когато покорно се предаде на Бога, се освободи от чувството, че благоволенieto на Отца е загубено. Чрез вяра Христос стана победител.

Никога преди това земята не е била свидетел на такава сцена. Множеството стоеше като парализирано и със затаен дъх се взираше в Спасителя. Отново мрак покри земята и като тежък гръм се разнесе страшен тътен. Стана силно земетресение. Хората бяха разтърсени и нахвърляни един върху друг. Последва безумно смущение и вцепенение. От околните планини се откъсваха скали и падаха с трясък в равнините. Отвориха се гробове и мъртвите бяха изхвърлени от тях. Сякаш творението бе разтърсено до най-малките си частици. Свещеници, управници, войници, ексекютори и народ, онемели от ужас, лежаха проснати на земята.

Когато от Исусовите уста се изтръгна силният вик: "Свърши се!", свещениците служеха в храма. Беше часът за вечерната жертва. Агнето, представляващо Христос, бе донесено, за да бъде заклано. Облечен в многозначещото си и красиво облекло, свещеникът стоеше с вдигнат нож, както бе направил Авраам, когато щеше да заколи сина си. Народът го следеше с напрегат интерес. Но земята се разтърси и се заклати, защото сам Господ приближаваше. Изведнъж храмовата завеса се раздра с шум от горе до долу от една невидима ръка и остави открито за погледите на множеството онова място, което някога се изпълваше с Божието при-

съствие. Това бе мястото на Скинията. Там Бог бе изявявал Своята слава над умилостивилището. Никои човек, освен първосвещеникът, не бе вдигал някога завесата, която отделяше отделението от останалата част на храма. Той влизаше там веднъж в годината, за да прави умилостивение за греховете на народа. И ето, тази завеса сега се раздра на две. Най-святото нещо на земното Светилище вече не бе свято.

Всички бяха обхванати от ужас и смущение. Свещеникът тъкмо щеше да заколи жертвата, но ножът падна от разтрепераната му ръка и агнето побягна. Символът срещна своята същност в смъртта на Божия Син. Великата жертва бе вече принесена. Пътят към най-святото място бе открит. Нов и жив път бе отворен за всички. Не бе нужно повече грешното и скърбящото човечество да чака влизането на първосвещеника. Отсега нататък Спасителят трябваше да служи като свещеник и застъпник в небето на небесата. Сякаш жив глас каза на поклонниците там: "Настъпи краят на всички жертви и приноси за грях. Божият Син дойде според думата Си: "Ето, дойдох (в свитъка на книгата е писано за Мене) да изпълня Твоята воля, о, Боже." "Със собствена Си кръв" Той влезе "веднъж в светилището" "и придоби за нас вечно изкупление" (Евр. 10:7, 9:12).

В гробницата на Йосиф

Най-сетне Исус си почиваше. Дългият ден на позор и мъчения свърши. Когато последните лъчи на залязващото слънце въведоха съботата, Божият Син лежеше на спокойствие и тишина в Йосифовата гробница. След като делото Му бе приключено, с ръце скръстени в мир, Той си почиваше през святите часове на съботния ден.

В заключителните събития от деня на разпятието бе дадено ново доказателство за изпълнението на пророчеството и ново доказателство за Божествеността на Христос. Когато мракът се вдигна от кръста и умиращият Спасител издаде своя последен вик, незабавно се чу друг глас, който каза: "Наистина, този беше Син на Бога!" (Матей 27:54).

Тези думи не бяха произнесени шепнешком. Всички очи се обърнаха да видят откъде дойдоха те. Кой ги беше изговорил? Това бе центурионът, стотникът, римският войн. Божественото търпение на Спасителя и внезапната Му смърт с победния вик на устните Му бяха направили дълбоко впечатление на този езичник. В нараненото и сломено тяло, висящо на кръста, стотникът позна образа на Божия Син. Той не можеше да се сдържи да не изповяда вярата си. Отново бе дадено доказателство, че нашият Изкупител щеше да види плод от душевната Си мъка. В деня на Неговата смърт трима души независимо един от друг заявиха открито своята вяра - началникът на римската гвардия, онзи, който отнесе кръста на Спасителя, и този, който умря на кръста от едната Му страна.

Когато наближи вечерта, над Голгота се спусна неземна тишина. Повечето се завърнаха в Ерусалим с променено душевно състояние, съвсем различно от сутрешното. Много хора се бяха стекли да гледат разпятието от любопитство, а не от омраза към Христос. Но вярваха на обвиненията на свещениците и гледаха на Него като на злодей. Попаднали под влиянието на неестествена възбуда, те се бяха присъединили към тълпата и бяха хулили Христос заедно с нея. Но когато мраз загърна земята и стояха там обвинявани от собствената си съвест, почувстваха вина за извършената неправда. Никаква подигравка или ироничен смях не се чува от ужасния мрак и когато той се вдигна, хората се запътиха към домовете си сериозни и мълчаливи. Убедиха се, че обвиненията на свещениците са лъжливи, че Исус не беше измамник. И няколко седмици по-късно, когато Петър проповядваше в деня на Петдесетницата, те бяха измежду хилядите, които повярваха в Христос.

Но еврейските водачи не се промениха от събитията, на които бяха свидетели. Омразата им към Исус не бе угаснала. Мракът, който обгърна земята при разпятието, не бе по-гъст от този, който обвиваше умовете на свещениците и управниците. При раждането на Исус звездата бе познала Христос и бе завела мъдреците при яслата, в която лежеше Той. Небесните множества Го бяха познали и му бяха пели хвалебни песни над равнините на Витлеем. Езерото бе познало гласа Му и се бе покорило на Неговата заповед. Болестта и смъртта бяха признали силата Му и Му бяха върнали своята плячка. Слънцето Го бе познало и при гледката на Неговата смъртна агония бе скрило светлото си лице. Скалите Го бяха познали и се бяха разтреперили и пръснали на парчета при звука на Неговия вик. Неодуше-

вената природа бе познала Христос и бе свидетелствала за Неговата Божественост. Но свещениците и водачите на Израил не познаха Божия Син.

И все пак свещениците и водачите не бяха спокойни. Те постигнаха целта си с умъртвяването на Христос, но не изпитаха онова чувство за победа, което очакваха. Дори и в часа на тяхното явно тържество бяха смущавани от съмнения за онова, което ще последва. Бяха чули вика: "Свърши се!", "Отче, в Твоите ръце предавам духа Си" (Йоан 19:30; Лука 23:46). Бяха видели скалите да се разпукуват. Усетили бяха силното земетресение и сега бяха неспокойни и разтревожени.

Свещениците и управниците ревнуваха и завиждаха на Христовото влияние над народа, докато Той бе жив; ревнуваха Го и Му завиждаха и при смъртта Му. Плашеха се от мъртвия Христос много повече, отколкото се бяха бояли от живия. Страхуваха се, че вниманието на народа ще бъде още повече привлечено от събитията, които придружаваха Неговото разпятие. Страхуваха се от последиците на извършеното през онзи ден дело. За нищо на света не биха искали тялото Му да остане на кръста през съботния ден. Съботата вече приближаваше и щеше да бъде нарушение на нейната святост, ако телата останеха да висят на кръстовете. Така че, използвайки всичко това, еврейските водачи поискаха Пилат да ускори смъртта на жертвите и телата им да бъдат свалени, преди слънцето да залезе.

Пилат също не желаше тялото на Исус да остане на кръста. След като получи съгласието Му, нозете на двамата разбойници бяха строшени, за да се ускори смъртта им; но разбраха, че Исус бе вече умрял. Грубите войници се бяха трогнали от онова, което бяха чули и видели, и се въздържаха да пречупят Христовите

глезени. Така при пожертването на Божието агне се изпълни законът на Пасхата: "Да не оставят от нея до утрото, нито да трошат кост от нея; да я направят според всичките повеления на Пасхата" (Числа 9:12).

Свещениците и управниците се учудиха, когато разбраха, че Христос вече е умрял. Смъртта на кръста бе бавен процес и мъчно можеше да се определи спирането на живота. Нечувано бе разпънат на кръст човек да умре за шест часа. Свещениците поискаха да се уверят в смъртта на Исус и под тяхно въздействие един войник заби копието си в Спасителя. От така отворената рана потекоха две обилни и отделни струи - едната от кръв, а другата от вода. Това бе забелязано от всички наоколо и Йоан описва случката много ясно. Той казва: "Обаче един от войниците прободете с копие ребрата Му и веднага изтече кръв и вода. И тоя, който видя, свидетелства за това и неговото свидетелство е вярно, и той знае, че говори истината, за да повярвате и вие. Защото това стана, за да се изпълни написаното: кост Негова няма да се строши. И пак на друго място Писанието казва: Ще погледнат на Него, Когото прободоха" (Йоан 19:34-37).

След възкресението свещениците и управниците пръснаха мълвата, че Исус не бил умрял на кръста, а само припаднал и след това бил съживен. Друга мълва твърдеше, че тялото, което бе поставено в гробницата, не било истинско тяло от плът и кости, а някакво подобие на тяло. Постъпката на римските войници обаче опровергава тези лъжи. Те не строшиха краката му именно защото Той бе умрял. За да задоволят свещениците, прободоха гърдите Му. Ако животът не бе вече престанал, то тази рана щеше да причини внезапна смърт.

Но нито забитото копие, нито болките на кръста причиниха смъртта на Исус. Оня вик, изтръгнал се "със

силен глас" (Матей 27:50; Лука 23:46) в момента на смъртта, струята кръв и вода, която изтече от тялото Му, свидетелстваха, че Той е умрял от разрив на сърцето. Сърцето му бе разбито от душевна мъка. Убит бе от греха на света.

Заедно със смъртта на Христос загинаха и надеждите на Неговите ученици. Те гледаха затворените Му клепачи и отпуснатата Му глава, сплъстената Му от кръв коса, прободените ръце и нозе и мъката им бе неопишуема. До последния момент не допускаха, че Той ще умре, а и сега почти не вярваха, че наистина е мъртъв. Покрусени от скръб, не си спомняха думите Му, които предсказваха точно тази сцена. Нищо от онова, което им бе казал, не можеха да си спомнят сега, за да се утешат. Те виждаха само кръста и окървавената на него Жертва. Бъдещето им изглеждаше мрачно и безнадеждно. Вярата им в Исус бе изчезнала, но никога не бяха обичали своя Господ толкова много, както сега. Никога по-рано не бяха Го ценили тъй много и не бяха чувствали такава голяма нужда от Неговото присъствие.

Даже и мъртво, Христовото тяло бе много скъпо за учениците. Те искаха да Му устроят подобаващо погребение с почести, но не знаеха какво да направят. Предателство спрямо римското управление - това бе престъплението, за което Исус бе осъден. И престъпниците, екзекутирани за такова престъпление, подлежаха на погребване в специално приготвено за тях гробище. Ученикът Йоан и жените от Галилея останаха край кръста. Те не смееха да оставят тялото на своя Господ в ръцете на коравосърдечните войници, за да бъде погребан в позорен гроб. Но не можеха и да попречат. От еврейските власти не можеха да очакват услуги, а нямаха никакво влияние и пред Пилат.

В този критичен час в помощ на учениците дойдоха Йосиф от Ариматея и Никодим. Тези мъже и двамата бяха членове на Синедриона и се познаваха с Пилат. И двамата бяха богати и влиятелни. Те бяха решили да устроят на Исусовото тяло погребение с почести.

Йосиф отиде смело при Пилат и поиска тялото на Исус. Тогава за първи път Пилат научи, че Исус наистина е умрял. До него бяха стигнали разни противоречиви слухове за събитията, които придружаваха разпятието, но нарочно не му бяха известили за смъртта на Христос. Свещениците и управниците бяха предупредили Пилат, че е възможно учениците да извършат някаква измама с тялото на Христос. Затова, като чу молбата на Йосиф, Пилат изпрати да повикат стотника, който ръководеше разпятието, и от него научи, че Той действително е мъртъв. Изтръгна и доклад за събитията на Голгота, който потвърди свидетелството на Йосиф.

Пилат изпълни молбата. Докато Йоан се безпокоеше за погребението на своя Господ, Йосиф пристигна със заповед от Пилат да му бъде предадено тялото на Христос. Пристигна и Никодим, който носеше около 50 килограма скъпоструваща смес от смирна и алое за Неговото балсамиране. И най-знатните хора в Ерусалим не можеха да получат при смъртта си по-големи почести от тези. Учениците се изумиха, като видяха тези богати управници да се интересуват като тях самите от погребението на Господа.

Нито Йосиф, нито Никодим бяха приели открито Спасителя, докато бе жив. Те знаеха, че такава стъпка би ги изключила от Синедриона и се надяваха да Го закрилят с влиянието си на заседанията. За известно време сякаш успяха да го сторят, но лукавите свещени-

ци, като видяха тяхната благосклонност към Христос, осуетиха плановете им. Исус бе осъден и предаден на разпятие в тяхно отсъствие. Затова сега, когато Той бе вече мъртъв, не намираха повече за нужно да прикриват своята привързаност към Него. Докато учениците се страхуваха да покажат открито, че са Негови последователи, Йосиф и Никодим им дойдоха смело на помощ. Поддръжката на тези богати почитани хора бе изключително нужна точно сега. Те можеха да направят за своя мъртъв Учител онова, за което бедните ученици нямаха възможност. А и богатството и влиянието им ги закриляше до известна степен от злобата на свещениците и управниците.

Нежно и внимателно самите те свалиха тялото на Исус от кръста. Сълзите им на съчувствие и любов се стичаха при вида на нараненото Му и изтерзано тяло. Йосиф притежаваше своя гробница, изсечена в скала. Пазеше я за себе си, но тъй като се намираше близо до Голгота, сега я приготви за Исус. Тялото заедно с благовонията, донесени от Никодим, бе увито внимателно в ленен чаршаф и Изкупителят бе положен в гробницата. Там тримата ученици изправиха изкривените крайници и скръстиха наранените ръце върху бездиханните гърди. Галилейските жени дойдоха, за да се погрижат да бъде направено всичко необходимо за безжизненото тяло на техния любим Учител. След това те видяха как тежкият камък затваря входа на гробницата и Спасителят бе оставен да си почива. Жените бяха последни на кръста, последни и край гроба. Мария Магдалина и другите Марии се маеха около мястото за почивка на своя Господ и ронеха горчиви сълзи над учащата на Този, Когото толкова много обичаха. "И като се върнаха... в съботата си почиваха според заповедта" (Лука 23:56).

Това беше незабравима събота за скърбящите ученици, а също и за свещениците, управниците, книжниците и народа. Вечерта на подготвителния ден, при залязването на слънцето, тръбите затръбиха, извествайки началото на съботата. Пасхата се отпразнува така, както бе празнувана през вековете, а Този, на Когото тя сочеше, бе убит от нечестни ръце и поставен в Йосифовия гроб. В събота дворовете на храма бяха препълнени с поклонници. От Голгота първосвещеникът бе отишъл там, облечен във великолепните си свещенически одежди. Свещеници с бели чалми на главите изпълняваха енергично своята служба. Но някои от присъстващите не бяха спокойни, когато се принасяше кръвта на юнци и овни за греховете. Те не съзнаваха, че символът се бе срещнал със своята същност - една безкрайна жертва, принесена за греховете на света. Те не знаеха, че вече няма никакъв смисъл в изпълнението на ритуалната служба. И все пак, никога по-рано тази служба не е била съпроводвана с толкова противоречиви чувства. Тръбите, музикалните инструменти и гласовете на певците звучаха силно и ясно както обикновено. Но всички бяха завладени от странно чувство. Шепнеха си един на друг и се питаха за странното събитие, което бе станало. Дотогава Светая Светих - най-святото място в храма, бе зорко пазена от външен поглед. Сега обаче тя бе открита за очите на всички. Тежката завеса, изтъкана от чист лен и красиво извезана със злато, червено и мораво, бе раздрана от горе до долу. Мястото, където Йехова се бе срещал с първосвещеника, за да прояви славата Си и да общува с него, бе открито за всяко око - място, което Господ не признаваше вече за Свое. С тъмни предчувствия свещениците служеха пред олтара. Откриването на свещената

тайна на пресвящото място ги изпълваше със страх от някаква предстояща беда.

Много умове бяха заети с мисли, породени от разигралите се на Голгота сцени. От разпятието до възкресението много безсънни очи се ровеха постоянно в пророчествата - някои, за да си изяснят пълното значение на многократно празнувания дотогава празник, други, за да намерят доказателство, че Исус не е бил това, за което претендираше че е, а трети с покрусени от скръб сърца се стремяха да си докажат, че Той е истинският Месия. Макар че изследваха пророчествата с различни цели, всички бяха убедени в една и съща истина - в събитието от изтеклите няколко дни е изпълнено пророчеството и Разпнатият е Изкупителят на света. Много от участващите тогава в службата никога повече не взеха участие в пасхалните ритуали. Даже доста от свещениците се убедиха в истинския характер на Исус. Изследването на пророчествата не бе напразно и след Неговото възкресение те Го признаха за Божи Син.

Когато Никодим видя Исус издигнат на кръста, спомни си думите, които Спасителят му бе казал през нощта на тяхната среща на Елеонския хълм: "Както Мойсей издигна змията в пустинята, така трябва да бъде издигнат Човешкият Син, та всеки, който вярва в Него, да не погине, но да има вечен живот" (Йоан 3:14, 15). През онази събота, когато Христос лежеше в гроба, Никодим имаше време за размисъл. Сега по-ясна светлина огря ума му и думите, които Исус му бе говорил, не бяха вече така тайнствени. Той съзна, че бе изгубил много, задето не се бе присъединил към Спасителя, докато бе жив. Сега си припомняше събитията, разигрвали се на Голгота. Молитвата на Христос за Не-

говите убийци и отговорът Му към молбата на умираещия разбойник затрогнаха дълбоко сърцето на учения съветник. Той отново отправи мислите си към Спасителя в Неговата агония, отново чу онзи последен вик: "Свърши се!", прозвучал като вик на победител. Отново видя разлюляната земя, потъмнелите небеса, раздраната завеса, треперещите пропукани скали и вярата му се затвърди завинаги. Събитието, унищожило надеждата на учениците, убеди Йосиф и Никодим в Божествеността на Исус. Страховете им бяха победени от смелостта на твърда и непоклатима вяра.

Никога преди това Христос не бе привличал вниманието на множеството така, както сега, когато лежеше в гроба. Според обичая си народът доведе своите болни и страдащи в дворовете на храма и питаше: "Кой ще ни каже къде е Исус от Назарет?" Мнозина бяха дошли отдалеч, за да намерят Този, Който лекуваше болните и възкресяваше мъртвите. Отвсякъде се чуваше викът: "Искаме Христос, Целителя!" При такива случаи свещениците преглеждаха всички, които имаха съмнителни признаци за проказа. Мнозина бяха принудени да слушат как техните съпрузи, съпруги или деца, обявени за прокажени и обречени да напуснат домовете и приятелите си, предупреждават странниците със смразяващия вик: "Нечист! Нечист!" Приятелските ръце на Исус от Назарет, които никога не отказваха да докоснат с изцелителна сила някой прокажен, стояха скръстени на гърдите Му. Устата, които бяха отговаряли с утешителните думи: "Искам, бъди очистен!" (Матей 8:3), сега не издаваха нито звук. Мнозина помолиха за съчувствие и помощ главните свещеници и управници, но напразно. Очевидно хората искаха живият Исус да бъде между тях. С настойчива сериозност те питаха за

Него. Не искаха да се върнат назад. А бяха изгонвани от дворовете на храма и на вратите бяха поставени войници, за да не позволяват да бъдат въвеждани вътре болни и умиращи.

Страдалците, дошли, за да бъдат излекувани от Спасителя, потънаха в своето разочарование. Улиците се изпълниха с опечалени хора. Болните умираха поради липсата на целебното Исусово докосване. Напразно лекарите даваха съветите си. Никой не притежаваше уменията на Този, Който лежеше в Йосифовата гробница.

Печалните викове на страдащите доказаха на хиляди, че светът се е лишил от една голяма светлина. Без Христос земята беше черна и мрачна. Много от тези, които бяха викали: "Разпни Го! Разпни Го!", осъзнаха сега каква голяма беда ги е постигнала. И също така настоятелно биха ревноали: "Дайте ни Исус!", ако Той беше още жив.

Когато народът научи, че свещениците са предали Исус на смърт, всички се заинтересуваха да узнаят причината. Подробностите по съдебния процес бяха скрити много старателно, но по времето, когато Той беше в гроба, името Му се произнасяше от хиляди уста и мълвата за недостойния начин на разследването, както и за нечовешкото поведение на свещениците и управниците се пръсна навсякъде. Свещениците и управниците бяха повикани от хора с висок интелект, за да обяснят пророчествата на Стария завет за Месия и докато се опитваха да скалъпят някакъв фалшив отговор, бяха като побъркани. Не можеха да обяснят пророчествата, които посочваха Христовите страдания и смърт. Така че много от питащите се убедиха, че писанията са се изпълнили.

Свещениците мислеха, че отмъщението ще им донесе наслада, но започваха вече да вкусват неговата горчивина. Те разбраха, че срещат презрението на народа. Разбраха, че същите тези хора, които бяха подстрекавали срещу Исус, сега се ужасяваха от тяхното срамно дело. Свещениците се бяха опитали да повярват, че Исус е измамник, но напразно. Някои от тях бяха стояли край гроба на Лазар и бяха видели мъртвия да излиза жив оттам. Те потрепераха от страх при мисълта, че Христос би могъл сам да възкръсне от гроба, да възкръсне от смъртта, да възкръсне от мъртвите и отново да се яви пред тях. Бяха Го чули да заявява, че има власт да даде живота Си и да Си го вземе пак. Помнеха, че бе казал: "Разрушете този храм и за три дни ще го издигна!" (Йоан 2:19). Юда им бе предал думите, които Исус бе казал на учениците Си при последното пътуване до Ерусалим: "Ето, възлизаме за Ерусалим и Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и книжници и те ще Го осъдят на смърт; и ще Го предадат на езичниците, за да Му се поругаят, да Го бият и Го разпнат; и на третия ден ще бъде възкресен" (Матей 20:18, 19). Когато бяха чули тези думи, те се подиграха, но сега си спомниха, че всички Христови предсказания до момента се бяха изпълнили. Той бе казал, че на третия ден ще възкръсне. И кой можеше да каже, че и това нямаше да се сбъдне? Как им се искаше да се освободят от тези мисли, но не можеха! И те като баща си, дявола, вярваха и трепереха.

Сега, когато силната възбуда бе утихнала, образът на Христос се натрапваше в умовете им. Те Го виждаха застанал спокоен и величествен пред враговете Си, без да се оплаква, безропотно понасящ техните оскърбления и унижителни постъпки. Всички събития,

свързани с процеса и разпятието, изпъкнаха отново в съзнанието им така живо и с такава сила, че не можеха да устоят на убеждението, че Той е Божи Син. Чувстваха, че кога да е, може да застане пред тях, обвиненият да стане обвинител, осъденият да ги осъди, убитият да изиска справедливата смърт на своите убийци.

Те не можеха да си починат много в събота. Макар през този ден и да не посмяха да преминат прага на някой езически дом от страх да не се осквернят, все пак свикаха съвет, за да решат какво да правят с тялото Христово. Смъртта и гробът трябваше да задържат Този, Когото те бяха разпнали. И на следващия ден, който бе денят след приготвянето за празника, главните свещеници се събраха при Пилат и казаха: "Господарю, спомнихме си, че оня измамник приживе рече: След три дни ще възкръсна. Заповядай прочее гробът да се пази здраво до третия ден, да не би учениците Му да дойдат и да Го откраднат и кажат на народа: Възкръсна от мъртвите! Така последната измама ще бъде полоша от първата. Пилат им рече: Вземете стража, иде те, вардете Го, както знаете" (Матей 27:62-65).

Свещениците дадоха нареждания да се осигури запечатването на гробницата. Пред отвора ѝ бе поставен грамаден камък. Напреко на камъка прекараха въжета и с римския печат закрепиха здраво краищата им за солидна скала. Камъкът не можеше да помръдне, без да се счупят печатите. След това около гробницата бе поставена стража от сто войници, за да се предотврати всякакво външно вмешателство. Свещениците направиха всичко, което можеха, за да задържат Христовото тяло там, където бе положено. Той бе запечатан сигурно в Неговата гробница, като че щеше да остане там вечно.

Така се съветваха и планираха слабите човеци. Малко разбираха тези убийци безполезността на всички свои усилия. Но чрез постъпките им Бог се прослави. Мерките, които те взеха, за да попречат на Христовото възкресение, се превърнаха в най-силните аргументи за него. Колкото по-голям бе броят на войниците, поставени край гробницата, толкова по-силно щеше да бъде свидетелството, че Той е възкръснал. Стотици години преди смъртта на Христос Светият Дух бе заявил чрез псалмиста: "Защо се разяряват народите и племената намислюват суета? Опълчват се земните царе и управниците се наговарят заедно против Господа и против Неговия Помазаник... Той, Който седи на небесата, ще се смее, Господ ще им се поругае" (Пс. 2:1-4). Римските стражи и римските оръжия бяха безсилни да задържат в гроба Господаря на живота. Часът на Неговото освобождение бе наближил.

„Той Възкръсна“

Матей 28:2-4, 11-15

Нощта на първия ден от седмицата бе преминала бавно. Настъпил бе най-тъмният час, тъкмо преди пукването на зората. Христос бе все още затворник в тесния си гроб. Големият камък бе на мястото си. Римският печат бе здрав, римските войници продължаваха да стоят на пост. Там имаше и невидими наблюдатели. Много зли ангели бяха събрани около мястото. Ако бе възможно, князът на мрака със своята отстъпила армия би запазил гроба, в който лежеше Божият Син, запе-

чтан завинаги. Но той бе заобиколен от небесна армия. Ангели, които превъзхождаха по сила сатанинското войнство, пазеха гроба и чакаха да приветстват Княза на живота.

“А ето, стана голям трус; защото ангел от Господа слезе от небето.” Снабден с пълното Божие въоръжение, този ангел напусна небесните двореци. Светлите лъчи на Божията слава осветляваха пътя пред него. “Изгледът му беше като блескавица и облеклото му - бяло като сняг; и в страха си от него стражарите трепереха и станаха като мъртви.” Къде е сега силата на вашата стража, свещеници и управници? Храбрите войници, които никога не се бяха плашили от човешка сила, сега са като пленници, взети без меч и копие. Лицето, което виждат пред себе си, не е лице на смъртен воин. Това е лицето на най-силния от Божията армия. Този пратеник е ангелът, заемащ поста, от който Сатана отпадна. Това е същият ангел, който провъзгласи Христовото раждане над Витлеемските хълмове. Земята трепери при неговото приближаване, войнствата на тъмнината бягат и когато той търкулва камъка настрана, небето сякаш слиза на земята. Войниците го видяха да отстранява камъка като нищожно камъче и го чуха да извиква: “Сине Божий, излез; Твоят Отец Те вика!” Те видяха Исус да излиза и Го чуха да заявява над отворения гроб: “Аз съм Възкресението и Животът!” Когато Той излезе от гроба величествен и славен, ангелското войнство се поклони пред Изкупителя с дълбоко преклонение и обожание и Го приветства с хвалебни песни.

Земетресение бе отбелязало мига, в който Христос отдаде живота Си, и друго земетресение засвидетелства момента, когато Той триумфално го прие отново. Този, Който бе победил смъртта и гроба, излезе от

него с походката на победител, сред люлеенето на земята, блясъка на светкавиците и бученето на гръмотевиците. Когато дойде на земята за втори път, Той ще разтърси “не само земята, но и небето”. “Земята ще полита като някой пиян и ще се люлее насам-натам като колиба.” “И небето ще се свие като свитък.” “Стихиите нажежени ще се стопят и земята, и каквото се е вършило по нея ще изгорят.” Но “Господ ще бъде прибежище на людете си и крепостта на израилтяните” (Евр. 12:26; Исая 24:20, 34:4; 2Петрово 3:10; Йоил 3:16).

При смъртта на Исус учениците бяха наблюдавали как земята се обвива в мрак посред бял ден, но при възкресението Му видяха как блясъкът на ангелите огря нощта и чуха небесните жители да пеят с голяма радост и с тържество: “Ти победи смъртта и силите на мрака! Ти погълна смъртта с победа!”

Христос излезе от гроба прославен и римската стража Го видя. Очите им бяха приковани върху лицето на Този, Когото неотдавна бяха подигравали и осмивали. В това славно същество те съзряха подсъдимия, Когото бяха видели в съдебната зала. Същият, за Когото бяха изплели корона от тръни. Този, Който стоеше, без да се съпротивлява пред Пилат или Ирод, когато тялото му бе шибано от жестокия бич. Това бе Този, Който бе прикован на кръста, на Когото свещениците и управниците клатеха глави, изпълнени със злорадство и казваха: “Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави!” (Матей 27:42). Същият, Който бе положен в новата гробница на Йосиф. Сега небесен указ бе освободил пленника. Планини да имаше натрупани над гроба Му, не биха Му попречили да излезе.

При вида на ангелите и на прославения Спасител римската стража се разтрепери и войниците станаха

като мъртви. Когато небесното шествие се изгуби от погледа им, те се изправиха и колкото можеха да ги държат разтреперените им крака, затичаха към входа на градината. Залитащи като пияни, забързаха към града и когато срещнеха, разказваха му удивителните новини. Запътили се бяха към Пилат, но докладът им бе предаден на еврейските власти. Главните свещеници и управниците изпратиха вест да бъдат доведени най-напред при тях. Странна гледка представляваха тези войници. Уплашени и с безцветни лица, те предадоха своето свидетелство за възкресението Христово. Войниците разказаха всичко точно така, както го бяха видели. Нямаха време да измислят нещо друго, затова казаха самата истина. С мъка изрекоха думите: "Божият Син е бил разпнатият, защото чухме един ангел да Го назовава Небесно Величество, Цар на славата!"

Лицата на свещениците пребледняха като на мъртъвци. Каяфа се опита да говори. Устните му се раздвижиха, но не можаха да произнесат нито звук. Войниците тъкмо щяха да напуснат заседателната зала, когато един глас ги спря. Каяфа бе възвърнал гласа си. "Чакайте, чакайте - каза той. - Не казвайте никому какво сте видели!"

След това на войниците бе даден лъжлив доклад. "Кажете - казаха свещениците, - че учениците Му дойдоха през нощта и Го откраднаха, когато ние спяхме." С това свещениците прекаляваха. Как можеха войниците да кажат, че учениците са откраднали тялото, докато те са спели? Ако са спели, как можеха да знаят какво е станало? И ако учениците действително се бяха провирили в открадване на Христовото тяло, не щяха ли свещениците да са първите, които да ги осъдят? Или пък, ако стражите са спали пред гробницата, нима свещениците нямаше първи да ги обвинят пред Пилат?

Войниците се ужасиха от мисълта да обвинят себе си, че са заспали на поста си. Това бе нарушение, което се наказваше със смърт. Трябваше ли да представят лъжлив доклад, за да измамят народа, а да поставят собствения си живот в опасност? Не бяха ли пазили будни и с такова усърдие? Как биха могли да издържат разпита, дори и срещу пари, ако бяха излъгали?

За да смълчат показанията, от които се страхуваха, свещениците обещаха на войниците да осигурят безопасност за живота им, като ги увериха, че и Пилат не би искал да се пръсне такъв слух между народа. Така римските войници предадоха честта си на евреите за пари. Те се явиха пред свещениците, обременени с известието за една странна истина, а си отидоха натоварени с пари и с лъжлив доклад, съставен от свещениците.

Междувременно до Пилат бе достигнала вече новината за възкресението Христово. Макар че той бе отговорен за предаването на Христос на смърт, бе останал сравнително равнодушен. Въпреки че бе осъдил Спасителя против волята си и с чувство на съжаление, Пилат не бе преживял истинско угризение на съвестта, както сега. Силно уплашен, затвори се в дома си и не искаше да вижда никого. Но свещениците му се натрапиха, разказаха му историята, която бяха измислили и настояха да не обръща внимание на неизпълнения дълг на стражата. Преди да склони на това тяхно предложение, той сам разпита стражата насаме. Войниците, страхувайки се за живота си, не успяха да скрият нищо и Пилат получи от тях точен доклад за всичко, което се бе случило. Той не се занима повече с този въпрос, но оттогава насетне нямаше вече душевно спокойствие.

Когато Исус бе положен в гроба, Сатана тържествуваше. Той се осмеляваше да се надява, че Спасите-

лят няма да поднови живота Си. Осмеляваше се да предявява права за тялото на Господа и постави своя стража около гроба, стремейки се да задържи Христос завинаги като затворник. Той се разяри страшно, когато видя ангелите си да бягат от приближаването на небесния вестител. Когато Христос излезе победоносно от гроба, той се увери, че царството му ще има край и че накрая и той ще трябва да умре.

С предаването на Христос на смърт свещениците се предоставиха като оръдия на Сатана. Сега те бяха изцяло в неговата власт. Бяха се омотали в капан, от който не виждаха как могат да избягат, освен да продължават да воюват срещу Христос. Като чуха доклада за Неговото възкресение, те се уплашиха от гнева на народа. Почувстваха, че и собственият им живот се излага на опасност. Затова единствената им надежда бе да докажат, че Христос е бил измамник, като отричат, че е възкръснал. Подкупиха войниците и си осигуриха мълчанието на Пилат. Разпространиха широко своите лъжливи доклади. Но имаше свидетели, които не можеха да накарат да мълчат. Много хора бяха чули доказателството на войниците за възкресението на Христос. А и някои от мъртвите, които излязоха от гробовете си заедно с Него, се явиха на мнозина и заявиха, че Той е възкръснал. На свещениците се съобщи, че някои са видели тези възкръснали и са чули тяхното свидетелство. Затова свещениците и управниците бяха в постоянен страх да не би, както си вървят из улиците или като са усамотени в домовете си, да се срещнат лице с лице с Христос. Почувстваха, че за тях няма безопасно място. Резета и лостове бяха слаба закрила срещу Божия Син. Ден и нощ пред очите им бе оная ужасна сцена в съдебната зала, когато бяха извикали: "Кръвта Му

да бъде на нас и на чадата ни!" (Матей 27:25). Споменът за тази картина нямаше да се заличи от паметта им никога. Никога вече нямаше да могат да спят спокойно на възглавниците си.

Когато гласът на мощния ангел се чу при Христовия гроб да казва: "Твоят Отец Те вика!", Спасителят излезе от гроба по силата на живота, който бе в Него. Тогава се доказа истинността на думите Му: "Аз давам живота Си, за да го взема пак... Имам право да го дам и имам право пак да го взема." Тогава се изпълни пророчеството, за което бе говорил на свещениците и управниците: "Разрушете този храм и за три дни ще го издигна" (Йоан 10:17, 18, 2:19).

Над току-що отворената гробница на Йосиф Христос провъзгласи тържествено: "Аз Съм възкресението и животът!" Тези думи можеха да бъдат изговорени само от Божеството. Всички сътворени същества живеят по волята и силата на Бога. Животът им е зависим от Бога. От най-висшия серафим до най-скромното одушевено същество - всички се поддържат от Източника на живота. Само Този, Който е едно с Бога, можеше да каже: "Имам власт да положа живота Си, имам власт и да го взема отново." В своята Божественост Христос притежаваше властта и силата да разкъса веригите на смъртта.

Той възкръсна от мъртвите като пръв плод от спящите. Той бе същността на праобраза, представен от движимия сноп и Неговото възкресение стана в същия ден, когато такъв сноп се представяше пред Господа. Тази символична церемония се бе извършвала в продължение на повече от хиляда години. От жетвените ниви се събираха първите класове на узрялото жито и когато народът отиваше в Ерусалим за Пасхата, снопът

от първи плодове се размахваше пред Господа като благодарствена жертва. Докато не бъдеше представен този сноп пред Господа, сърп не можеше да докосне житото и то не можеше да бъде ожънато и събрано на снопове. Този посветен на Бога сноп представляваше жетвата. Така и Христос представляваше великата духовна жетва, която щеше да бъде събрана за Божието царство. Неговото възкресение е символ и залог за възкресението на всички праведни мъртви. "Защото, ако вярваме, че Исус умря и възкръсна, така и починалите в Исус Бог ще приведе заедно с Него" (1 Сол. 4:14).

Когато Христос възкръсна, Той изведе от гроба цяло множество пленници. Земетресението, което стана при Неговата смърт, отвори техните гробове и когато Той възкръсна, възкръснаха и те с Него. Това бяха хора, които са били Божии съработници и които с цената на собствения си живот са свидетелствали за истината. Сега те трябваше да свидетелстват за Този, Който ги бе възкресил от мъртвите.

През времето на Своята служба Исус бе възкресявал мъртви. Той бе възкресил сина на вдовицата от Наин, дъщерята на началника и Лазар. Но те не бяха дарени с безсмъртие. Макар и възкресени, все още подлежаха на смърт. А тези, които излязоха от гроба при възкресението на Христос, бяха възкресени за вечен живот. Те се възнесоха заедно с Него като трофей на Неговата победа над смъртта и гроба. "Те - каза Христос - не са повече пленници на Сатана; Аз ги изкупих. Аз ги изведох от гроба като първи плодове на Моята власт, за да бъдат заедно с Мене, където съм и Аз, и никога повече да не видят смърт, нито да изпитат някога скръб."

Тези възкръснали влязоха в града и се явиха на много хора, като заявиха: "Христос е възкръснал от

мъртвите и ние сме възкресени заедно с Него." Така се обезсмърти свещената истина за възкресението. Възкръсналите светии свидетелстваха за истинността на думите: "Твоите умрели ще оживеят, моите мъртви тела ще възкръснат!" Тяхното възкресение бе илюстрация за изпълнението на следното пророчество: "Събудете се и запейте радостно вие, които обитавате в пръстта; защото росата ти е като росата на тревите и земята ще предаде мъртвите си" (Исая 26:19).

За вярващия Христос е Възкресението и Животът. В нашия Спасител бе възстановен животът, който бе изгубен чрез греха, защото Той притежава живот в Себе Си, за да оживява всеки, който пожелае. Той е овластен да дава безсмъртие. Животът, който Той отдаде като човек, го получава отново и го дава на човечеството. "Аз дойдох - казва, - за да имат живот и да го имат преизобилно." "Който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожадне до века, но водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот." "Който се храни с плътта Ми и пие кръвта Ми, има вечен живот и Аз ще го възкреса в последния ден" (Йоан 10:10, 4:14, 6:54).

„Защо плачеш?“

Матей 28:1, 5-8; Марко 16:1-8; Лука 24:1-12; Йоан 20:1-18

Жените, които бяха стояли при Христовия кръст, бодърстваха и чакаха да минат съботните часове. На първия ден от седмицата, много рано сутринта, тръгнаха към гроба, взели със себе си скъпи аромати, за да

помажат тялото на Спасителя. Те и не мислеха за Неговото възкръсване от мъртвите. Слънцето на тяхната надежда бе залязло и нощ се бе спуснала над сърцата им. Като вървяха, си припомнях Христовите дела на милост и думи на утеха. Но не си спомниха думите Му: "Аз пак ще ви видя" (Йоан 16:22).

Без да знаят нещо за онова, което ставаше дори в момента, те приближиха градината, като си говореха: "Кой ще ни отвали камъка от гробната врата?" Знаеха, че не могат сами да го преместят, но въпреки това продължаваха да вървят. И ето, внезапно небето се освети от една слава, която не се излъчваше от изгряващото слънце. Земята потрепери. Видяха, че големият камък бе отместен. Гробът бе празен.

Жените не бяха дошли при гробницата от една и съща посока. Мария Магдалина първа пристигна на мястото и като видя, че камъкът е поместен, се върна бързо, за да каже на учениците. В това време дойдоха другите жени. Светлина огряваше гробницата, но тялото на Исус не бе там. Докато се маеха наоколо, изведнъж забелязаха, че не са сами. Млад мъж, облечен с блестящи одежди, стоеше край гроба (това бе ангелът, който беше отстранил камъка). Той бе приел човешки образ, за да не изплаши близките на Исус. Но въпреки това светлината от небесната слава все още светеше около него и жените се уплашиха. Те се обърнаха, за да побягнат, но думите на ангела спряха краката им. "Не се бойте! - каза той. - Зная, че търсите разпнатия Исус. Няма Го тук, защото възкръсна, както и рече. Дойдете и вижте мястото, дето е лежал Господ. Идете скоро, та кажете на учениците Му, че е възкръснал от мъртвите!" Те пак погледнаха в гробницата и отново чуха чудната вест. Там стоеше друг ангел в човешки образ и

той каза: "Защо търсите живия между мъртвите? Няма Го тука, но възкръсна; припомнете си какво ви говореше, когато беше още в Галилея, като казваше, че Човешкият Син трябва да бъде предаден в ръцете на грешни човеци, да бъде разпнат и на третия ден да възкръсне."

"Той е възкръснал! Той е възкръснал!" Жените повтаряха тези думи без да спрат. Сега няма нужда от ароматите за помазване. Спасителят е жив, а не мъртъв. Те си спомниха, че когато им говореше за смъртта Си, им бе казал, че ще възкръсне отново. Какъв ден бе този за света! Жените се отдалечиха бързо от гробницата "със страх и голяма радост и завтекоха се да известят на учениците Му".

Мария не беше чула радостната вест. Тя отиде при Петър и Йоан с печалната новина: "Вдигнали Господа от гроба и не знаем где са Го положили." Учениците отидоха бързо при гробницата и я намериха така, както им бе казала Мария. Видяха погребалния плащ и кърпата, но не видяха своя Учител. Но даже и това, което виждаха, бе доказателство, че Той е възкръснал. Погребалните завивки не бяха захвърлени безгрижно на страни, но бяха сгънати внимателно и всяка бе поставена на своето място. Йоан "видя и повярва". Той още не разбираше онези текстове от Писанието, които говореха, че Христос трябва да възкръсне от мъртвите, но сега си спомни думите на Спасителя, които предсказваха Неговото възкресение.

Сам Христос бе сгънал така внимателно савана и другите погребални кърпи. Когато мощният ангел слезе при гробницата, към него се присъедини и един друг ангел - този, който със своята група пазеше Христовото тяло. Дошлият от небето ангел отмести камъка, а

другият влезе в гробницата и разви завивките от Исусовото тяло. Но Спасителят със собствената Си ръка сгъна всяка една от тях и я постави на мястото ѝ. За Този, Който еднакво управлява и звездата, и атома, няма нищо маловажно. Всичките Му дела се отличават с ред и съвършенство.

Мария бе придружила Йоан и Петър до гробницата; когато те се върнаха в Ерусалим, тя остана. Скръб изпълваше сърцето ѝ като гледаше празния гроб. Но когато надникна вътре, видя двамата ангели - единият застанал откъм главата, а другият - откъм краката на мястото, където Исус бе лежал. "Жено, защо плачеш?" - я попитаха те. "Защото дигнали Господа мой и не знаем где са Го положили."

Тогава тя не зачете дори и ангелите, като мислеше, че ще трябва да намери друг, който да ѝ каже какво е станало с тялото на Исус. Заговори я друг глас: "Жено, защо плачеш? Кого търсиш?" През замрежените си от сълзи очи Мария видя очертанието на мъж и мислейки, че това е градинарят, каза: "Господине, ако ти си Го изнесъл, кажи ми где си Го положил и аз ще Го дигна." Ако гробницата на този богат човек се смяташе за твърде почтено място, за да може Исусовото тяло да лежи там, тогава сама щеше да намери място за Него. Имаше един гроб, който сам Христос бе опразнил със Своя глас, гробът, където бе лежал Лазар. Нима не можеше да намери там място за погребването на своя Господ? Мислеше си, че грижата за скъпото разпнато тяло щеше да я утеши в голямата ѝ скръб.

Но сега Исус със собствения Си, познат ѝ глас каза: "Марио!" Тя веднага разбра, че този, който ѝ говори, не е чужденец и като се обърна, видя пред себе си живия Христос. В радостта си забрави, че Той бе разпнат.

Хвърли се към Него с намерение да прегърне нозете Му и възкликна: "Равуни!" Но Христос вдигна ръка, като ѝ каза: "Не се допирай до Мене, защото още не съм се възнесъл при Отца; но иди при братята Ми и кажи им: възнасям се при Моя Отец и вашия Отец, при Моя Бог и вашия Бог." И Мария тръгна, за да занесе на учениците радостната вест.

Исус отказа да приеме почитите на Своя народ, докато не получи уверението, че жертвата Му е приета от Отца. Той се възнесе в небесните дворове и от самия Бог чу уверението, че Неговото изкупление за греховете на хората е достатъчно, че чрез Неговата кръв всеки може да получи вечен живот. Бог Отец утвърди завета, направен с Христос, че Той ще приеме покаяните се и послушни човеци и ще ги обича така, както обича Своя Син. Христос трябваше да завърши делото Си и да изпълни обещанието да направи човека "по-скъп от чистото злато, да! Хората да са по-скъпи от офирското злато" (Исая 13:12). Всяка власт на небето и на земята бе дадена на Княза на живота. И Той се върна при последователите Си в този грешен свят, за да може да им предаде от властта и от силата Си.

Докато Спасителят се намираще в Божието присъствие и приемаше дарби за Своята църква, учениците мислеха за празния гроб, тъгуваха и плачеха. Този ден, който бе ден на такава радост за цялото небе, за тях бе ден на несигурност, смущение и объркване. Фактът, че не повярваха във вестта на жените, доказва колко ниско бе слязла вярата им. Вестта за Христовото възкресение бе така различна от всичко онова, което очакваха, че не бяха в състояние да я приемат. Тя бе твърде добра, за да бъде истинска - мислеха си те. Толкова много бяха слушали ученията и така наречените

научни теории на садукееите, че възкресението не им направи особено впечатление. Те даже едва ли разбираха какво означава то. Умът им въобще не беше в състояние да побере такава велика тема.

“Но идете - бяха казали ангелите на жените, - кажете на учениците Му и на Петър, че отива преди вас в Галилея. Там ще Го видите, както ви каза.” Тези ангели бяха ангели пазители, които придружаваха Христос в земния Му живот. Те бяха свидетели на Неговия процес и разпятие. Бяха чули Неговите думи към учениците Му. Това се вижда от известието, което изпратиха до учениците и което трябваше да ги убеди в неговата истинност. Такива думи можеха да произхождат само от вестителите на техния възкръснал Господ.

“Кажете на учениците Му и на Петър” - казаха ангелите. От Христовата смърт насам Петър бе силно измъчван от угризения на съвестта. Срамното му отричане от Господа и любещият и тъжен поглед на Спасителя стояха винаги пред него. От всички ученици той страдеше най-много. Сега му бе дадено уверението, че покаянието му е прието и грехът - простен. Името му бе споменато.

“Кажете на учениците Му и на Петър, че отива преди вас в Галилея. Там ще Го видите, както ви каза.” Всичките ученици бяха изоставили Исус, затова призивът да се срещнат отново включваше всички. Той не ги бе отхвърлил. Когато Мария Магдалина им каза, че е видяла Господа, тя повтори поканата за среща в Галилея. Същото съобщение им се предаде и трети път. След като се възнесе при Отца, Исус се яви на другите жени и им каза: “Здравейте! А те се приближиха и се хванаха за нозете Му и Му се поклониха; тогава Исус им рече: Не бойте се, идете кажете на братята Ми да идат в Галилея и там ще Ме видят.”

Първата работа на Христос на земята след възкресението Му бе да убеди учениците Си в неизменната Си любов и нежна грижа към тях. За да им даде доказателство, че е техният жив Спасител, че е строшил веригите на гроба и не може повече да бъде задържан от врага-смърт, за да им открие, че притежава същото любещо сърце, както когато беше с тях като техен мил Учител, Той им се явяваше отново и отново. Искаше да ги привлече и привърже с връзките на любов още по-близо до Себе Си. “Идете, кажете на братята си - каза Той - да идат в Галилея и там ще Ме видят.”

Като чуха за така уговорената среща, учениците започнаха да размишляват върху Христовите думи, които предсказваха Неговото възкресение. Но дори и сега те не се радваха. Не можеха да се отърсят от своите съмнения и недоумения. Дори и когато жените им заявиха, че са видели Господа, пак не повярваха, сметнаха, че са изпаднали под влиянието на някаква илюзия.

Недоумение след недоумение и проблем след проблем се трупаха пред тях. На шестия ден от седмицата те видяха Господа да умира. На първия ден от следващата седмица се видяха лишени от Неговото тяло и бяха обвинени, че са го откраднали, за да измамат хората. Отчайваше ги мисълта, че никога няма да могат да поправят погрешното впечатление, което се създаваше против тях. Страхуваха се от враждата на свещениците и от гнева на народа. Как копнееха само за присъствието на Исус, Който им бе помагал във всяко тяхно затруднение!

Често си повтаряха думите: “А ние се надявахме, че Той е Онзи, Който ще избави Израила.” Със самотни и тъжни лица си спомняха думите Му: “Ако правят това със суровото дърво, какво ще правят със сухото?” (Лука 24:21,

23:31). Събраха се в таванската стая и залостиха здраво вратата, като вярваха, че същата участ, която бе сполетяла техния мил Учител, ще сполети скоро и тях.

А през всичкото това време те можеха да се радват на вестта за един възкръснал Спасител. В градината Мария стоеше и плачеше, когато всъщност Исус бе толкова близо до нея. Очите ѝ бяха така заслепени от сълзи, че не бе Го познала. Също и сърцата на учениците бяха така изпълнени със скръб, че не повярваха на вестта на ангелите, нито пък на думите на самия Христос.

Колко много хора все още вършат същото, каквото извършиха онези ученици тогава! Колко много хора повтарят като ехо отчаяния вик на Мария: "Вдигнали са Господа и не знаем где са Го положили." На колко много хора биха могли да се кажат думите на Спасителя: "Защо плачеш? Кого търсиш?" Той е толкова близо край тях, но замъглените им от сълзи очи не могат да Го забележат. Говори им, но те не Го разбират.

О, да можеха наведените глави да се вдигнат, очите да се отворят, за да Го видят и ушите да могат да чуят Неговия глас! "Идете скоро и кажете на учениците Му, че е възкръснал!" Нека не поглеждат към новия гроб на Йосиф, който бе затворен с големия камък и запечатан с римския печат. Христос не е там. Не надничайте в празния гроб. Не скърбете като безнадеждните и безпомощните. Исус живее и понеже Той живее, ще живеем и ние. От благодарни сърца и от устни, докоснати със свят огън, нека прозвучи радостната песен: "Христос възкръсна!" "Той живее, за да ходатайства за нас." Хванете се здраво за тази надежда и тя ще държи душата ви като сигурна, изпитана котва. Вярвай и ще видиш Божията слава.

Пътят към Емаус

Лука 24:13-33

Късно следобед в деня на възкресението двама от учениците бяха на път към Емаус - малко градче на осем мили от Ерусалим. Тези ученици нямаха изявено място в делото на Христос, но вярваха искрено в Него. Бяха дошли в града за Пасхата и бяха силно смутени от събитията, които се бяха случили там напоследък. Чули бяха същата сутрин новините за изчезването на Христовото тяло от гробницата, а също така и доклада на жените, които бяха видели ангелите и бяха срещнали Исус. Сега се връщаха у дома си, за да размислят и да се молят. Тъжно вървяха по своя път, обсъждайки сцените на процеса и разпятието. Никога преди това не бяха се чувствали толкова обезсърчени. Изгубили надежда и вяра, те вървяха в сянката на кръста.

Не бяха изминали много от пътя си, когато към тях се присъедини чужденец. Но те бяха така погълнати от своето мрачно настроение и разочарование, че не го огледаха добре. Продължиха разговора си, изказвайки на глас съкровенията си мисли. Разсъждаваха върху уроците, които Христос им бе предал и които те изглежда не бяха в състояние да разберат. Като ги слушаше как разговаряха за случилите се събития, Исус силно пожела да ги утеши. Той бе видял тяхната скръб. Разбрал бе противоречивите, смушаващи мисли и идеи, които им идваха на ум и им навяваха съмнението: "Може ли този човек, който се остави да бъде така унижен, да бъде Христос?" Не можаха да задържат скръбта си и заплакаха. Исус знаеше, че сърцата им са привързани към Него с голяма любов. Копнееше да изтрие сълзите

им и да ги зарадва и развесели, но първо трябваше да им предаде някои уроци, които те никога нямаше да забравят.

“И рече им: Какви са тези думи, които разменяте помежду си, като пътувате? И те се спряха натъжени. И един от тях на име Клеопа в отговор Му рече: Само ти ли си пришълец в Ерусалим и не знаеш станалото там тия дни?” И Му разказаха за огорчението си по отношение на техния Учител, “Който бе пророк, силен в дело и слово пред Бога и всичките люде”; но “нашите главни свещеници и управници - казаха те - Го предадоха да бъде осъден на смърт и Го разпнаха.” С горестни сърца и с треперещи устни добавиха: “А ние се надявахме, че Той е Онзи, Който ще избави Израиля. И освен всичко това вече е трети ден, откак стана това.”

Странно, че учениците не си спомнях Христовите думи и не осъзнаваха, че Той им бе предсказал събитията, които се бяха случили! Не проумяваха, че и последната част от Неговото предсказание щеше да се изпълни със същата точност, както се бе изпълнила и първата част, а именно, че на третия ден Той ще възкръсне. Точно тази част от предсказанието трябваше да си спомнят. Свещениците и управниците не я забравиха. Още “на следващия ден, който бе денят след приготвянето за празника, главните свещеници и фарисеите се събраха при Пилат и казаха: Господарю, спомнихме си, че оня измамник приживе рече: След три дни ще възкръсна” (Матей 27:62, 63). Но учениците не бяха запомнили тези думи.

Тогава “Той им рече: О, несмислени и мудни по сърце, да вярвате всичко, което са говорили пророците! Не трябваше ли Христос да пострада така и да влезе в славата Си?” Учениците се зачудиха кой ли можеше да бъ-

де този странник, та така дълбоко проникваше в души-те им, говореше им с такава сериозност, нежност и съчувствие и им вдъхваше такава надежда. За първи път от предаването на Христос насам те започнаха да чувстват известна надежда. Често поглеждаха към своя спътник сериозно и си мислеха, че неговите думи бяха същите, каквито Христос би им говорил. Те бяха изпълнени с почуда, а сърцата забиха с радостно предчувствие.

Започвайки от Мойсей, алфата на библейската история, Христос им разтълкува всички текстове от писанията, които се отнасяха за Него. Ако Той им се бе открил още в началото, те щяха да бъдат напълно задоволени и в голямата си радост не биха почувствали нужда от нещо повече. Но много бе необходимо да разберат свидетелството, което даваха за Него старозаветните символи и пророчества. На тях трябваше да се основава вярата им. Христос не извърши чудо, за да ги убеди, но първата Му работа беше да обясни Писанията. Смятаха смъртта Му за край на всички свои надежди. Сега Той им показа от пророческите книги, че тя бе най-силното доказателство за тяхната вяра.

С поученията Си, отправени към тези ученици, Исус показва важността на Стария завет като свидетел за Неговата мисия. Днес много хора, които изповядват, че са християни, пренебрегват Стария завет, като твърдят, че той повече не е нужен. Но Христос не ни учи така. Той ценеше високо Стария завет и при един случай каза: “Ако не слушат Мойсей и пророците, то и да възкръсне някой от мъртвите, няма да се убедят” (Лука 16:31).

Христовият глас ни говори чрез патриарси и пророци от дните на Адам дори до края на времето. Спаси-

телят е разкрит и в Стария завет също тъй ясно, както и в Новия. Именно светлината от пророческото минало дава яснота и красота на Христовия живот и на ученията на Новия завет. Чудесата на Христос са доказателства за Неговата Божественост, но едно по-силно доказателство, че Той е Изкупителят на света, се намира в сравнението между старозаветните пророчества и историята на Новия завет.

Основавайки се на пророчествата, Христос даде на учениците Си правилна представа за това, което Той трябваше да бъде в човешкия Си образ. Човешкото очакване на Месия, Който да заема престола и царската власт според желанията на хората, бе заблуда. Тя им пречеше да схванат правилно значението на Неговото слизание от най-висшето до най-нисшето положение, което би могло да съществува. Показа им, че страшното противоречие, което те не можеха да проумеят, бе всъщност изпълнението на сключения отпреди създанието на света завет. Христос трябва да умре, както трябва да умре всеки престъпник на закона, ако продължава да греши. Всичко това трябваше да стане, но то нямаше да завърши с поражение, а със славна и вечна победа.

Ето как Христос разговаряше с учениците Си - отваряше им умовете, за да могат да разберат писанията. Учениците бяха уморени, но разговорът не секваше. От устата на Спасителя излизаха думи на живот и увереност. А очите им все още не виждаха ясно. Когато Исус им даде някои пояснения за разрушаването на Ерусалим, те заплакаха за осъдения град, но все още и не подозираха кой бе техният придружител. Съвсем и не мислеха, че Христос - Този, за Когото си приказваха, вървеше до тях, защото Той говореше за Себе Си като

за друго. Мислеха си, че е някой от присъствалите на великия празник и сега завръщащ се у дома си. И Той вървеше по грубия каменист път със същото внимание, с каквото вървяха и те, като спираше от време на време заедно с тях, за да си почине малко. Така продължиха да се изкачват по планинската пътека, като Този, Който скоро щеше да заеме своето място отдясно на Отец и Който можеше да каже: "Даде Ми се всяка власт на небето и земята" (Матей 28:18), вървеше до тях.

По време на придвижването слънцето бе залязло и преди пътниците да бяха стигнали до мястото си за почивка, работниците по полето бяха напуснали работата си. Когато учениците пристигнаха в дома си и щяха да влязат вътре, странникът показа, че има намерение да продължи пътя си. Но учениците се почувстваха завладени от присъствието Му. Душите им жадуваха да чуют нещо повече от Него. "Остани с нас" - казаха те. Той като че ли не бе склонен да приеме поканата им, но те настояха, увещавайки Го: "Остани с нас, защото е привечер и денят е вече превалил." Христос отстъпи пред тази молба и "влезе да остане с тях."

Ако учениците бяха пропуснали да Го поканят настоячиво, нямаше да узнаят, че техният спътник е Възкръсналият. Христос не натрапва на никого Своето присъствие. Самият Той се интересува от тези, които се нуждаят от Него. Радостно ще влезе и в най-скромния дом и ще окуражи и най-отпадналото сърце. Но ако човечите са твърде безразлични, за да Го поканят да остане при тях, Той ги отминава. Така много хора претърпяват голяма загуба. Те не могат да опознаят Христос повече, отколкото учениците, когато Той вървеше заедно с тях по пътя.

Скромната вечеря от хляб скоро бе приготвена. Тя се постави пред Госта, който зае най-почетното място

на трапезата. Сега Той протегна ръце, за да благослови храната. Учениците се сепнаха изумени. Странникът протегна ръце точно по същия начин, както това правеше техният Учител. Погледнаха пак и ето, видяха на ръцете Му белезите от гвоздеите. И двамата възкликнаха едновременно: "Това е Господ Исус! Той е възкръснал от мъртвите!"

Станаха, за да се хвърлят в нозете Му и да Му се поклонят, но Той бе изчезнал от погледа им. Погледнаха към мястото, което допреди малко бе заемал Този, Чието тяло доскоро лежеше в гроба, и си казаха един на друг: "Не гореше ли в нас сърцето, когато ни говореше по пътя и когато ни тълкуваше Писанията?"

Но те не можеха да останат спокойни и да си говорят при тази голяма новина, която трябваше да споделят. Умората и гладът изчезнаха. Храната не бе докосната и изпълнена с радост тръгнаха незабавно по същия път, по който бяха дошли, бързайки да съобщят новината на учениците в града. На някои места пътят съвсем не бе безопасен, но те се изкачваха по стръмините, хлъзгайки се по гладките скали. Не виждаха, не знаеха, че са закриляни от Този, Който бе пътувал с тях. С поклоннически тояги в ръце бързаха напред, колкото сили имаха. Губеха пътеката, пак я намираха. Понякога тичаха, понякога се спъваха, но напредваха, а техният невидим придружител вървеше близо до тях през целия път.

Нощта бе тъмна, но Слънцето на правдата светеше над тях. Сърцата им подскачаха от радост. Сякаш се намираха в нов свят. Христос бе жив Спасител. Те не скърбяха повече за Него като за мъртъв. Той е възкръснал - не преставаха да повтарят. Това е вестта, която носеха на скърбящите ученици. Трябваше да им разка-

жат кой се бе присъединил към тях по пътя. Носеха най-великата вест, давана някога на света, радостната вест, от която зависи надеждата на човешкото семейство сега и за вечността.

„Мир Вам!“

Лука 24:33-48; Йоан 20:19-29

Като стигнаха до Ерусалим, двамата ученици влязоха през източната порта, която по време на празник стоеше отворена и през нощта. Къщите бяха потънали в мрак и мълчание, но пътниците минаха по тесните улици под светлината на изгряващата луна. Запътиха се към горницата, където вечерта Исус бе прекарал последните часове на Своя живот. Знаеха, че там могат да намерят братята си. Колкото и да бе късно, бяха уверени, че учениците няма да заспят, докато не научат какво точно е станало с тялото на техния Господ. Вратата на стаята се оказа здраво залостена. Чукаха, за да им отворят, но никакъв отговор не последва. Наоколо бе тихо. Тогава казаха имената си. Вратата бе внимателно отключена. Влязоха, но и Друг Един невидим влезе заедно с тях. Вратата пак бе залостена заради шпионите.

Пътниците завариха всички възбудени и изумени. Гласовете на тези, които се намираха в стаята, се извишиха с благодарност и хвала: "Господ наистина възкръснал и се явил на Симона!" Тогава двамата пътници, задъхани от бързината, с която бяха изминали разстоянието дотук, разказаха чудната история за това, как Исус им се явил. Тъкмо свършиха и някои казаха, че не

могат да им повярват, защото е твърде хубаво, за да бъде вярно, когато забелязаха изведнъж, че някакво друго Лице стои пред тях. Всички впиха поглед в Непознатия. Никой не бе почукал, за да му се отвори. Не бяха чули никакви стъпки. Учениците се уплашиха и се чудеха какво ли може да означава това. Тогава чуха глас, който не можеше да бъде на никого другото освен на техния Господ. Ясно и разбрано се отрониха от устните Му думите: "Мир вам!"

"А те се стреснаха и се уплашиха, като мислеха, че виждат дух, и Той им рече: Защо се смущавате и защо се пораждаат такива мисли в сърцата ви? Погледнете ръцете Ми и нозете Ми, че съм Аз същият! Попипайте Ме и вижте, защото дух няма меса и кости, както виждате, че Аз имам. И като рече това, показа им ръцете и нозете Си."

Те погледнаха ръцете и нозете, по които личаха белезите от грубите гвоздеи. Познаха Неговия глас, глас, който не бяха чували от никой друг. "Но понеже те от радост още не вярваха и се чудеха, Той рече: Имате ли тук нещо за ядене? И дадоха Му част от печена риба и меден сок. И взе, та яде пред тях." "Зарадваха се учениците, като видяха Господа." Вярата и радостта заеха мястото на неверието и с чувства, които никакви думи не биха могли да изразят, признаха своя възкръснал Спасител.

При раждането на Исус ангелът извести: "Мир на земята, в човеците благоволение!" Сега, при първото Си явяване пред учениците след възкресението, Спасителят се обърна към тях с блажените думи "Мир вам!" Исус е винаги готов да говори думи на мир пред хора, объркани от съмнения и грехове. Той ни чака да Му отворим вратата на нашето сърце и да Му кажем: "Оста-

ни с нас!" И казва: "Ето, стоя пред вратата и хлопам, ако чуе някой гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него и той с Мене" (Откр. 3:20).

Възкресението на Исус е символ на последното възкресение на всички, които са заспали в Него. Външността на възкръсналия Спасител, Неговите маниери, Неговата реч бяха познати на учениците. Както Исус възкръсна от мъртвите, така и онези, които са заспали в Него, ще възкръснат отново. Ние ще познаем приятелите си така, както учениците познаха Исус. Те може да са били обезобразени, болни и с физически недъзи в този смъртен живот, но ще възкръснат съвършено здрави и с хармонично тяло, въпреки промяната, те ще са същите. Тогава ще познаем прославленото им тяло, "както и съм бил напълно познат" (виж 1Кор. 13:12). В лицата, светещи със светлината, която се излъчва от лицето на Исус, ще разпознаем чертите на обичаните от нас хора.

Когато Исус се срещна с учениците Си, Той им напомни изречените преди смъртта Му думи, че трябва да се изпълнят всички неща, отнасящи се до Него, записани в Мойсеевия закон, в пророческите книги и в Псалмите. "Тогава им отвори ума, за да разберат писанията, и рече им: Така е писано, че Христос трябва да пострада и да възкръсне от мъртвите в третия ден, и че трябва да се проповядва в Негово име покаяние и прощение на греховете между всичките народи, като се почне от Ерусалим; вие сте свидетели на това."

Учениците започнаха да схващат естеството и широтата на своята работа. Те трябваше да обявят пред света възхитителните истини, които Христос им бе поверил. Събитията на Неговия живот, Неговата смърт и възкресение, посочващите ги пророчества, светостта

на Божия закон, тайните на изкупителния план, Исусовата сила да прощава грехове - за всички тези неща те трябваше да свидетелстват и да запознаят света с тях. Трябваше да проповядват това евангелие на мир и спасение чрез покаяние и чрез силата на Спасителя.

Когато Исус се срещна за първи път с учениците Си в горницата, Тома не беше с тях. Той чу доклада на другите и изобилните доказателства, че Исус е възкръснал, но мрак и неверие изпълваха сърцето му. Разказите на учениците за чудните прояви на възкръсналия Спасител само го хвърляха в още по-дълбоко отчаяние. Ако Исус наистина е възкръснал от мъртвите, тогава не можеше да има повече надежда за буквално земно царство. А и фактът, че неговият Учител се е открил на всички ученици с изключение на него, нараняваше честолюбието му. Той бе решил да не вярва и в продължение на цяла седмица беше в мрачно настроение и с тягостни чувства, които изглеждаха още по-тягостни в контраст с надеждата и вярата на неговите братя.

През цялото време повтаряше постоянно: "Ако не видя на ръцете Му раните от гвоздеите и не туря ръката си в ребрата Му, няма да повярвам." Не искаше да вижда през очите на своите братя, нито да упражнява вяра въз основа на тяхното свидетелство. Горещо обичаше своя Господ, но бе позволил на ревността и неверието да завладеят ума и сърцето му.

Някои от учениците бяха направили известната горница свой временен дом и вечер всички, с изключение на Тома, се събираха там. Една вечер Тома реши да се срещне с братята си. Въпреки неверието си той подхранваше слаба надежда, че добрата новина може да се окаже вярна. Докато се хранеха, учениците говореха за доказателствата, които Христос им бе дал в про-

рочествата. Тогава "Исус дохожда, като беше заключена вратата, застава на сред и рече: Мир вам!"

А обръщайки се към Тома, каза: "Дай си пръста тук и виж ръцете Ми, и дай ръката си и тури я в ребрата Ми, и не бъди невярващ, а вярващ!" Тези думи показваха, че Исус бе запознат с мислите и думите на Тома. Съмняващият се ученик знаеше, че никой от другарите му не бе виждал Исус в продължение на цяла седмица. Те не биха могли да кажат на Учителя за неговото неверие. И Тома призна Този, Който стоеше пред него, за своя Господ. Нямаше желание да търси други доказателства. Сърцето му подскочи от радост и той се хвърли в нозете на Исус, извиквайки: "Господ мой и Бог мой!"

Исус прие неговото признание, но внимателно укори неверието му: "Понеже Ме видя, Томо, ти повярва, блажени ония, които, без да видят, са повярвали." Вратата на Тома щеше да бъде много по-приятна за Христос, ако той бе повярвал само по свидетелството на своите братя. Ако светът сега следва примера на Тома, никой не би повярвал така, че да се спаси, защото всички, които приемат Христос днес, го правят чрез свидетелството на други.

В днешно време много хора се отдават на съмнение и се извиняват, като казват, че ако имаха доказателствата, които Тома бе получил от братята си, щяха да повярват. Но те не съзнават, че имат не само тези доказателства, но и много повече. Много хора, чакащи като Тома да бъде премахната всяка причина за съмнение, никога не ще осъществят желанието си. Те стават постепенно още по-упорити в своето неверие. Свикнали да виждат мрачната страна, да роптаят и да се оплакват, не знаят какво вършат. Те сеят семена на съмнение и ще жънат жетва на съмнение. Във времето, кога-

то тяхната вяра и доверие ще са им най-необходими, много ще се окажат безсилни да се надяват и да вярват.

На съмняващия се ученик Исус разкри сам Себе Си. Много неразумно бе от страна на Тома да диктува условията на своята вяра, но Исус с великодушната Си любов и съобразителност събори всички прегради. Много рядко неверието се побеждава чрез спор, поскоро то прибягва до самозащита и намира все нови и нови опори и извинения. Нека само Исус в своята любов и милост бъде разкрит като разпънатия Спасител и от много, дотогава отричащи Го уста, ще се чуе признанието на Тома: "Господ мой и Бог мой!"

Отново край езерото

Йоан 21:1-22

Исус бе определил да се срещне с учениците Си в Галилея. И веднага след като пасхалната седмица свърши, те се запътиха нататък. Отсъствието им от Ерусалим по време на празника щеше да бъде изтъкувано като отдръпване и еретизъм, затова останаха, докато той приключи. Но веднага след това радостно тръгнаха към Галилея, за да се срещнат със Спасителя, както Той им бе наредил.

Облечени бяха в скромното облекло на рибари, бедни откъм земни блага, но богати в познаването и практикуването на истината, което в очите на небето им даваше най-висшето положение на учители. Те не бяха следвали в пророческите училища, но в продъл-

жение на три години и половина бяха поучавани от най-великия Учител, Когото светът някога е познавал. Обучавани от Него, бяха станали благородни, интелигентни и изтънчени служители, чрез които хората биха могли да стигат до познаване на истината.

По-голямата част от времето на службата Си Христос прекара край Галилейското езеро. Когато учениците се събраха на място, където смятаха, че няма да бъдат обезпокоявани, се видяха обкръжени от много неща, напомнящи им за Исус и за Неговите велики дела. Веднъж на това езеро, когато сърцата им бяха изпълнени с ужас и свирепата буря заплашваше да ги унищожи, Исус бе ходил по вълните, за да им се притече на помощ. Тук бурята бе утихнала по Неговите думи. Можеше да се види брегът, където над десет хиляди души бяха нахранени с няколко малко хлебчета и риби. Наблизо бе Капернаум, сцена на толкова много чудеса. Учениците гледаха тези места и в умовете им изпъкваха думите и делата на Спасителя.

Вечерта бе много приятна и Петър, който все още хранеше старата си любов към лодки и риболов, предложи да излязат в езерото и да хвърлят мрежите си. Всички се съгласиха с този план. Нуждаеха се от храна и облекло, които биха могли да се набавят чрез успешен нощен улов на риба. Така че излязоха с лодката, но не можаха да хванат нищо. Трудиха се цяла нощ, но без успех. През дългите уморителни часове си приказваха за своя Господ и си припомняха чудните събития, на които бяха свидетели по време на Неговата служба край езерото. Разискваха и за бъдещето си и се натъжиха пред нерадостните перспективи, които им се откриваха.

През цялото това време един самотен наблюдател, макар да бе невидим, ги следеше, без да откъсва

очи от тях. Най-сетне започна да се зазорява. Лодката не бе много навътре във водата и учениците видяха на брега да седи чужденец, който се обърна към тях с въпроса: "Момчета, имате ли нещо за ядене?" Когато те му отговориха "не", "Той им рече: Хвърлете мрежата отдясно на ладията и ще намерите. Те прочее хвърлиха и вече не можаха да я извлекат поради многото риби."

Йоан позна чужденеца и възкликна към Петър: "Господ е!" Петър изпадна в такъв възторг и така се зарадва, че в своето нетърпение и пламенност се хвърли във водата и скоро застана до своя Учител. Другите ученици дойдоха с лодката, като влачеха мрежата, препълнена с риба. "И като излязоха на сушата, видяха жаравна положена и риба турена на нея, и хляб."

Те бяха твърде учудени, за да питат откъде са се взели огънят и храната. "Исус им казва: Донесете от рибите, които сега уловихте." Петър се втурна към спуснатата мрежа и помогна на братята си да я извлекат на брега. След като свършиха работата и приготвиха всичко, Исус покани учениците Си да дойдат и да обядват. Разчупи хляба и го раздели между тях. И седмината познаха и признаха, че това е Той. В съзнанието им изплува чудото с нахранването на петте хиляди души на планинския склон, но бяха обхванати от тайнствено благоговение и мълчаливо гледаха своя възкръснал Спасител.

Много живо и ясно си спомниха те сцените, разигрвали се край това езеро, когато Исус им бе заръчал да Го последват. Спомниха си как по Негова заповед бяха хвърлили мрежата си в дълбокото и бяха уловили толкова много риба, че тя щеше да се скъса. Тогава Исус ги бе призовал да напуснат рибарските си лодки и бе обещал да ги направи ловци на човеци. Точно за да им

напомни тази сцена и да я запечата по-дълбоко в умовете им, повтори Той сега това чудо. С тази Своя постъпка Исус поднови мисионерската поръчка, дадена на учениците. Тя показа, че смъртта на техния Учител не бе намалила задълженията им към повереното им дело. Макар че щяха да се лишат от близостта Му от средствата си за издръжка, осигурявани от предишния им занаят, възкръсналият Спасител щеше да се грижи за тях. Докато вършеха Неговото дело, Той щеше да снабдява нуждите им. Затова и нарочно им каза да хвърлят мрежата отдясно на лодката - с това Исус целеше да ги научи на нещо. Той стоеше от тази страна на брега - страната на вярата. Ако те работеха свързани с Него - Божествената Му сила, съчетана с тяхното човешко усилие - успехът им щеше да бъде сигурен.

Христос трябваше да предаде и още един урок специално за Петър. Отричането му от неговия Господ се намираше в срамно противоречие с предишната му изповед за вяност. Той бе опозорил Христос и бе изгубил доверието на братята си. Те смятаха, че няма да му се позволи да заеме предишното си положение сред тях, а и той сам се чувстваше недостоеен за тяхното доверие. Преди да бъде призван да поеме отново апостолската си работа, той трябваше да даде пред всички тях доказателство за своето покаяние. Без тази изповед неговият грях, макар да се бе покаял за него, би рушил влиянието му като Христов служител. Спасителят му даде възможност да спечели отново доверието на своите братя и доколкото бе възможно, да премахне петното, което бе нанесъл на евангелието.

Докато Христос и учениците се хранеха край брега на езерото, Спасителят каза на Петър: "Симоне Йонув, любиш ли Ме повече, отколкото Ме любят тия?",

сочейки неговите братя. Веднъж Петър бе заявил: "Ако и всички да се съблазнят в Тебе, аз никога няма да се съблазня!" (Матей 26:33). Но този път прецени себе си по-вярно. "Да, Господи - каза той, - ти знаеш, че Те обичам!" Нямаше ги вече онези буйни уверения, че любовта му към Него е по-голяма от тази на братята му. Не изрази собственото си мнение за любовта и посвещението си към своя Спасител. Сега призова Този, Който чете подбудите на сърцето, да съди за неговата искреност - "Ти знаеш, че Те обичам." И Исус му поръча: "Паси агънцата Ми!"

Отново Исус подложи Петър на изпит, като повтори предишните Си думи: "Симоне Йонов, любиш ли Ме?" Този път Той не го попита дали Го обича повече, отколкото Го обичат братята му. И вторият отговор бе като първия, без прекалени уверения: "Да, Господи. Ти знаеш, че Те обичам!" Исус му каза: "Паси овцете Ми!" Още веднъж Спасителят зададе изпитващия въпрос: "Симоне Йонов, обичаш ли Ме?" Петър се натъжи. Той си помисли, че Исус се съмнява в любовта Му. Знаеше, че неговият Господ има причина да не му вярва и затова с болка на сърце отговори: "Господи, Ти всичко знаеш. Ти знаеш, че Те обичам!" Исус пак му каза: "Паси овцете Ми!"

Три пъти Петър се бе отрекъл явно от своя Господ, три пъти Исус извлече от него уверението за любовта и предаността му, като подчертаваше въпроса, забивайки го като назъбена стрела в неговото наранено сърце. Пред събраните ученици Исус разкри дълбочината на Петровото покаяние и показа колко пълно се бе смирил някогашният самохвален ученик.

По природа Петър бе бърз и импулсивен и Сатана се бе възползвал от тези негови характерни черти, за

да го повали. Точно преди падението на Петър Исус му бе казал: "Симоне, Симоне, ето, Сатана ви изисква всички, за да ви пресее като жито, но Аз се молих за тебе да не отслабне твоята вяра; и ти, когато се обърнеш, утвърди братята си!" (Лука 22:31, 32). Сега това време бе дошло и преобразяването на Петър бе очевидно. Строгите, изпитателни въпроси на Господа не бяха предизвикали нито един прибързан, самонадеян отговор. И поради своето смирение и покаяние Петър бе сега много по-подготвен да действа като пастир на стадото, отколкото беше по-рано.

Преди своето падение Петър винаги говореше необмислено, движен от моментни импулси. Той бе винаги готов да поправя другите и да изразява собственото си мнение, преди да разбере самия себе си или онова, което трябва да каже. Но промененият Петър бе съвсем различен. Той запази по-раншната си пламенност, но сега вече Христовата благодат управляваше неговата ревност. Не бе вече буен, самонадеян и себеизтъкващ се, а тих, самообладан и възприемчив. Следователно сега можеше да пасе както агънцата, така и овцете на Христовото стадо.

Зададеният на Петър въпрос бе от голямо значение. Исус спомена само едно условие, при което някой може да е Негов ученик и служител. "Любиш ли Ме?" - каза Той. Това е най-важното. И да притежаваше всяко друго качество, без Христовата любов Петър не можеше да бъде верен пастир на стадото на Господа. Знание, благотворителност, красноречие, признателност, усърдие - всички те са помощни средства за добра работа; но без любовта на Исус в сърцето работата на християнския служител е неуспешна.

Исус вървеше сам с Петър, защото имаше да сподели с него нещо насаме. Преди смъртта Си Той му бе

казал: "Където отивам, не можеш сега да дойдеш след Мене, но после ще дойдеш." Тогава Петър бе отговорил: "Господи, защо да не мога да дойда след Тебе сега? Живота си ще дам за Тебе!" (Йоан 13:36-37). Когато го бе казал, малко разбираше до какви височини и дълбочини биха го завели Христовите нозе. Наистина Петър пропадна на изпита, но пак щеше да има възможност да провери любовта си към Христос. За да го увери за последния изпит на неговата вяра, Спасителят откри бъдещето му. Той му каза, че след като изживее един полезен живот, когато възрастта ще се отрази на физическите му сили, тогава наистина ще последва своя Господ. Исус каза: "Когато беше по-млад, ти сам се опасваше и ходеше, където си щеше, но когато остарееш, ще простреш ръцете си и друг ще те опасва и ще те води, където не щеш. А това рече, като означаваше с каква смърт Петър щеше да прослави Бога."

Така Исус разкри на Петър начина на неговата смърт. Той даже предсказа, че ръцете му ще бъдат "прострени" и приковани на кръста. А след това наново подкани своя ученик "Следвай Ме!" Петър не се обезсърчи от откровението. Той бе готов да пострада от каквато и да е смърт за своя Господ.

Когато в края на живота си бе отведен на кръста, помоли да го разпънат с главата надолу. Смяташе, че е твърде голяма чест да пострада по същия начин, както бе пострадал неговият Господ.

За Петър думите "върви след Мене" съдържаха голяма поука. Този урок му бе даден не само по отношение на неговата смърт, но и за всяка стъпка от живота му. Дотогава Петър беше склонен да действа независимо. Опитваше се да прави планове за Божието дело,

вместо да чака, за да следва Божиите планове. Но той не спечели нищо, като избързваше пред Господа. Исус му заръча: "Върви след Мене! Не избързвай пред Мене! Така няма да срещаш сам сатанинските пълчища. Остави Ме Аз да вървя пред тебе и тогава няма да бъдеш побеждаван от неприятеля."

Като вървеше до Исус, Петър забеляза, че Йоан върви след тях. В него се пробуди желанието да узнае и неговото бъдеще и "казва на Исус: Господи, а на това какво ще стане? Исус му каза: Ако искам да остане, докле дойда, тебе що ти е? Ти върви след Мене!" Петър трябваше да разбере, че неговият Господ би му разкрил всичко, което е най-добро за него да знае. Дълг на всеки е да следва Христос, без да проявява неподходяща загриженост по отношение на работата, определена за другите. Като каза за Йоан "ако искам да остане той, докле дойда", Исус не даде гаранция, че този ученик ще живее до второто идване на Господа. Той само изтъкна своята върховна власт и че ако би пожелал да бъде така, това съвсем не би засегнало работата на Петър. Бъдещето както на Йоан, така и на Петър бе в ръцете на техния Господ. Послушание в следването на Христос - това бе задължението, изисквано от всеки един от тях.

Йоан доживя до дълбока старост. Той стана свидетел на разрушаването на Ерусалим, на унищожението на величествения храм - символ на последното разрушаване на света. До последните си дни Йоан следваше отблизо своя Господ. Същността на неговото свидетелство към църквата бе: "Възлюбени, да любим един другигиго!" "Който пребъдва в любовта, пребъдва в Бога и Бог пребъдва в него" (1Йоаново 4:7, 16).

„При Моя Отец и при Вашия Отец“

Лука 24:50-53; Деян. 1:9-12

Дошло бе времето Христос да се възнесе при престола на Своя Отец. Той щеше да се върне в небесните дворове като Божествен победител заедно с трофеите от победата. Преди смъртта Той бе заявил на Своя Отец: „Свърших делото, което Ти Ми даде да върша“ (Йоан 17:4). След възкресението остана известно време на земята, за да могат учениците да се запознаят с Него във възкръсналото Му и прославено тяло. Сега бе готов да си отиде. Удостоверил бе факта, че е жив Спасител, Неговите ученици нямаше защо повече да Го свързват с гроба. Щяха да мислят за Него като за прославен пред небесната вселена.

За възнесението Си Исус избра мястото, толкова често освещавано от Неговото присъствие, докато живееше сред хората. Мястото, което трябваше да бъде почетено по този начин, не бе нито планината Сион, местоположението на Давидовия град, нито планината Мория, местоположението на храма. Там Христос бе подигран и отхвърлен. Там вълните на милост, които се връщаха с още по-голяма вълна от любов, бяха отблъснати от сърца, твърди като скала. Оттам Исус, уморен и със съкрушено сърце, бе тръгвал към Елеонския хълм, за да си почива. Като се оттегли от първия храм, свято-то Божие присъствие се бе спряло на източната планина, сякаш нежелаящо да напусне избрания град. Така Исус стигна до Елеонския хълм, спря и с копнеещо сърце се загледа към Ерусалим. Горичките и долинките на

планините бяха осветени от Неговите молитви и сълзи. Склоновете на планината бяха ехтели от триумфалните викове на множеството, което Го бе провъзгласило за цар. На неговия полегат склон Той бе намерил дома на Лазар от Витания. В подножието му в Гетсиманската градина се бе молил и агонизирал сам. От този хълм Той щеше да се възнесе на небето. На неговия връх ще стъпят нозете Му, когато ще дойде втори път. Вече не като човек на скърби, а като славен и тържествуващ Цар ще застане Той на Елеонския хълм, докато еврейското „алилуя“ се слее с езическото „осанна“ и гласовете на безбройното множество изкупени ще избухнат в мощно възклицание: „Венчайте Го за Господар на всички!“

Сега, заедно с единадесетте ученици Исус се запъти към планината. Когато минаха през Ерусалимските порти, много учудени очи изгледаха малката група, водена от Този, Който само преди няколко седмици бе осъден и разпнат от управниците. Учениците не знаеха, че това бе последната им среща с Учителя. Вървейки, Исус разговаряше с тях, като им повтаряше предишните Си наставления. Като приближиха до Гетсимания, Той се поспря, за да могат те да си спомнят уроците, които им бе предал през нощта на Неговата голяма агония. Пак погледна лозата, чрез която тогава бе представил връзката на църквата с Него и с Отца. Пак повтори истините, които тогава им бе разкрил. Всички неща Му напомняха за Неговата невъзнаградена любов. Даже и учениците, тъй мили на сърцето Му, Го бяха оскърбили и напуснали в часа на Неговото смирение.

Христос престоя на този свят тридесет и три години. Той изтърпя неговото презрение, хули и подигравки. Бе отхвърлен и разпнат. Сега, когато щеше да се

възнесе при славния Си престол, когато погледна назад към миналото и размисли върху неблагодарността на народа, който бе дошъл да спаси, дали нямаше да оттегли от тях съчувствието и любовта Си? Нямаше ли да съсредоточи любовта Си върху онова царство, където всички Го ценят и където безгрешни ангели чакат да изпълняват заповедите Му? Не! Неговото обещание към онези, които толкова обичаше и които оставя на земята, е: "Аз Съм с вас през всичките дни до свършека на века" (Матей 28:20).

Когато стигнаха до Елеонския хълм, Исус ги поведе през билото към околността на Витания. Тук Той се спря, а учениците Го заобиколиха. Лъчи от светлина се излъчваха сякаш от лицето Му, докато ги гледаше с любов. Не ги изобличи за грешките и недостатъците им; думи на най-голяма нежност - това бе последното, което се отрони от устата на техния Господ и което стигна до ушите им. С ръце протегнати за благословение, сякаш уверявайки ги в Своята грижлива закрила, Той бавно започна да се възнася отсрещ тях, привличан към небето от сила, много по-голяма от земното притегляне. Когато се издигна над тях, благоговеещите ученици напрегнаха поглед, за да зърнат за последен път своя възнасящ се Господ. Облак от слава Го закри от очите им. И когато колесница от ангели Го обгърна като облак, до тях долетяха думите: "Ето, Аз Съм с вас през всичките дни до свършека на века!" В същото време чува и най-сладката и радостна музика на ангелския хор.

Докато учениците все още се взираха нагоре, някой им заговори с глас, подобен на най-тържествена музика. Обърнаха се и видяха двама ангели в човешки образ, които им говореха: "Галилеяни, защо стоите, та

гледате към небето? Тоя Исус, Който се възнесе от вас на небето, така ще дойде, както Го видяхте да отива на небето."

Ангелите бяха от групата, която като светла колесница чакаше да придружи Исус до небесния Му дом. Те бяха двамата, заемащите най-издигнатото положение в ангелското войнство, дошлите на гроба при Христовото възкресение и придружавали Го през целия Му живот тук на земята. С радост и копнеж цялото небе очакваше да настъпи краят на Неговия престой в свят, опетнен от проклятието на греха. Дошло бе времето небесната вселена да приеме своя Цар. Не копнееха ли и тези двама ангели да се присъединят към групата, посрещнала Исус? Но от съчувствие и любов към тези, които Той бе оставил, останаха назад, за да ги утешат. "Не са ли те всички служебни духове, изпращани да слугуват на ония, които ще наследят спасение?" (Евр. 1:14).

Христос се възнесе на небето в човешки образ. Учениците видяха облака да Го приема. Същият Исус, Който бе ходил и говорил, и се бе молил с тях; Който бе разчупвал хляб заедно с тях, Който заедно с тях бе в лодките им на езерото и Който същия този ден се бе изкачил заедно с тях на Елеонския хълм - същият Този Исус се бе възнесъл, за да сподели престола със Своя Отец. И ангелите ги бяха уверили, че същият, Когото бяха видели да се възнася на небето, щеше да дойде отново точно така, както се е възнесъл. Той ще дойде "с облаци и ще Го види всяко око". "Понеже сам Господ ще слезе от небето с повелителен вик при глас на архангел и при Божия тръба, и мъртвите в Христос ще възкръснат." "А когато дойде Човешкият Син в славата Си и всичките святи ангели с Него, тогава ще седне на

славния Си престол” (Откр. 1:7; 1Сол. 4:16; Матей 25:31). Така ще се изпълни обещанието, което Господ даде на учениците Си: “И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си, тъй щото, гдето Съм Аз, да бъдете и вие” (Йоан 14:3). С право те можеха да се радват на надеждата за завръщането на Господа.

Когато учениците се върнаха в Ерусалим, хората ги гледаха с учудване. След процеса и разпятието на Христос те смятаха, че ще изглеждат унили и засрамени. Неприятелите им очакваха лицата им да изразяват скръб и поражение, но вместо това видяха само радост и тържество. Лицата им излъчваха неземно щастие. Те не тъгуваха над несбъднати надежди, но в тях бликаше хвала и благодарност към Бога. С удоволствие разказваха удивителната история за Христовото възкресение и възнесение на небето и свидетелството им се приемаше от мнозина.

Учениците вече нямаха никакви съмнения за бъдещето. Знаеха, че Исус е на небето и че продължава да ги обича. Знаеха, че пред Божия престол имат един Приятел и с желание представяха молбите си пред Отца в името на Исус. С тържествено благоговение се прекланяха в молитва, повтаряйки уверението: “Ако поискате нещо от Отца, Той ще ви го даде в Мое име. Досега нищо не сте искали в Мое име. Искайте и ще получите, за да бъде радостта ви пълна” (Йоан 16:23, 24). Те издигаха ръката на вярата все по-високо и по-високо със силния аргумент: “Христос Исус..., Който умря, а при това и биде възкресен от мъртвите, Който е от дясната страна на Бога и Който ходатайства за нас” (Римл. 8:34). А Петдесетницата им донесе пълна радост от присъствието на Утешителя, както Христос им бе обещал.

Цялото небе чакаше да приветства Спасителя в небесните дворове. Като се възнасяше, Той вървеше начело, а множеството пленници, освободени при възкресението Му, го следваха. Небесните ангели с възклицания, хвалебни викове и небесни песни придружаваха радостното шествие.

Като приближиха Божия град, придружаващите ангели извикват силно:

“Повдигнете, порти, главите си.
Повдигнете се вие, вечни врати.
И ще влезе Царят на славата!”

Чакащите стражи радостно отговарят с въпроса:

“Кой е Тоя Цар на славата?”

Това те казват не защото не знаят кой е Той, но защото им е приятно да чуят хвалебния отговор:

“Господ могъщият и силният.
Господ силният на бой.
Повдигнете, порти, главите си.
Повдигнете се вие, вечни порти.
И ще влезе Царят на славата!”

Отново се чува питането: “Кой е Тоя Цар на славата?”, защото ангелите никога не се уморяват да слушат името Му да се възхвалява. Придружаващите Го ангели отговарят:

“Господ на Силите, Той е Цар на славата!” (Пс. 24:7-10).

Тогава портите на Божия град се отварят широко и ангелското множество влиза през тях всред бликнала възторжена музика.

Ето и Божият престол, заобиколен от дъгата на обещанието. Там има херувими и серафими. Началниците на ангелското войнство, Божиите синове, представителите на непадналите светове - всички са събрани там. Небесният съвет, пред който Луцифер бе обвинил Бога и Неговия Син, представителите на безгрешните царства, над които Сатана смяташе да установи своето владичество - всички са там, за да посрещнат и приветстват Изкупителя. Те копнеят да отпразнуват Неговото тържество и да прославят своя Цар.

Но Исус ги отклонява от Себе Си. Не още! Сега Той още не може да приеме короната на славата и царската одежда. Той влиза в присъствието на Своя Отец. Посочва наранената Си глава, прободеното тяло, пробитите нозе, издига ръцете Си, носещи белезите на гвоздеите. Посочва символите на Своя триумф: Той представя пред Бога "движимия" сноп - възкръсналите с Него, като представители на онова голямо множество, което ще излезе от гробовете при второто Му идване. Приближава се към Отца, Който се радва и на един покаял се грешник. Преди още да бяха положени основите на земята, Отец и Синът бяха сключили завет, за да изкупят човека, ако той бъде победен от Сатана. Бяха се обвързали с тържествената клетва, че Христос ще се застъпи за човешкия род. Христос изпълни тази Своя клетва. Когато на кръста извика "Свърши се!", се обърна към Отец. Заветът бе изпълнен напълно. Сега Той заявява: Отче, свърши се! Изпълних волята Ти, о, Боже Мой. Извърших изкупителното дело. Ако Твоята правда е задоволена, "желая гдето Съм Аз, да бъдат с Мене и тия, които си Ми дал" (Йоан 19:30, 17:24).

Чува се Божият глас, който заявява, че правдата е задоволена. Сатана е победен. Христовите работници,

борещите се ученици на земята, са приети в лицето на "Възлюбения" (Еф. 1:6). Пред небесните ангели и пред представителите на непадналите светове те са обявени за оправдани. Където е Той, там ще бъде и Неговата църква. "Милост и вяръност се срещнаха, правда и мир се целунаха" (Пс. 85:10). Отец прегръща Своя Син със собствените Си ръце и казва: "Поклонете се Нему всички Божии ангели!" (Евр. 1:6).

С неизказана радост началства, власти и сили признават върховенството на Княза на живота. Ангелското войнство пада пред Него да Му се поклони, докато небесните дворове се изпълват с радостния вик: "Достоинно е Агнето, Което е било заклано, да приеме сила и богатство, премъдрост и могъщество, почит, слава и благоволение!" (Откр. 5:12).

Триумфални песни се смесват с музика от ангелски арфи, докато небето сякаш прелива от радост и хваления. Любовта е победила. Загубеното е намерено. Небето ехти от хвалебни гласове, които провъзгласяват: "На Този, Който седи на престола, и на Агнето да бъде благословение и почит, слава и господство до вечни векове" (Откр. 5:13).

* * *

От онази сцена на небесна радост достига до нас тук, на земята, ехото от чудните думи на Христос: "Възнасям се при Моя Отец и при вашия Отец; при Моя Бог и вашия Бог" (Йоан 20:17). Небесното семейство и земното семейство са съединени в едно. За нас се възнесе Господ, за нас живее Той. "Затова може свършено да спасява тия, които дохождат при Бога чрез Него, понеже всякога живее, да се застъпва за тях" (Евр. 7:25).

*Очаквани заглавия на издателство
"Нов живот":*

*"... отделени от Мене не можете..."
Морис Венден*

*Победители
Джордж Вандеман, Марк Финли*

*Бог говори на църквата
Елена Вайт*

*Пророци и царе
Елена Вайт*

Адрес на издателството:

София, кв. Враждебна
ул. 8 № 49

Банкова сметка:

680-180-278-101-2
Кредитна банка
София 1000, ул. "Ангел Кънчев" № 3